ÖZGÜRLÜĞÜN VE SOSYALİZMİN SESİ

SOSYALİST MEZOPOTAMYA

sosyalistmezopotamya@gmail.com Twitter: @SosyalistMezop Facebook: Sosyalist Mezopotamya

ÖSP BÜLTENİ - 3
EKİM 2018

Editör

Erdoğan "ekonomik kriz filan yok" diyor ama ekonomik-ticari veriler ciddi bir krizin gelip kapıya dayandığını gösteriyor.

GER WISA DEWAM BIKE DÊ ÎRO ZIMANÊ ME Û SIBE JÎ MILLETÊ ME TINE BIBE!

• Partiya Azadî û Sosyalîzmê

Çöküş: Kapitalizmin amok koşusuna karşı manifesto

• Sait ÇETİNOĞLU

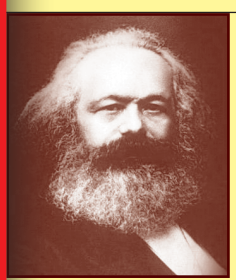

Gündem: Ekonomik kriz ve Marksizm

• Sinan ÇİFTYÜREK

Ortadoğu'nun sorunları karmaşık ama çözümsüz değil

• Hüsnü GÜRBEY

3. Kongre ve partiyi yeniden kurmak

• Yaşar KAZICI

Keşfedilmemiş geleceğin biçimlenmesi içindi SAMİR AMİN

• Sibel Özbudun & Temel DEMİRER

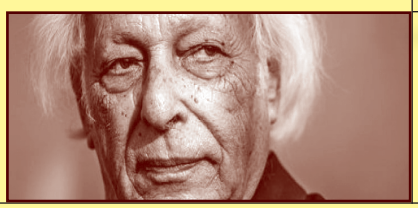

Di edebiyatê de postmodernizm

• Lokman POLAT

Ülkemizin devrim karakteri ve komünistler

• Hurşit KAŞIKKIRMAZ

Editör

Halkımız, halklarımız, işçi sınıfımız için zor geçen iki ayı daha geride bıraktık. Bu süreçte yaşanan siyasal, ekonomik, sosyal gelişmelerin tümünü buraya aktarmamız imkânsız. Öne çıkan birkaç noktayı özetleyeceğiz ki zaten Derginin kendisi bu açıdan bir zenginlik sunmaktadır.

I - Ülkemize yönelik çapraz saldırıların son halkası İran'dan geldi. İran'ın Süleymaniye'nin Koye ilçesinde HDK ve PDKİ'ye ait yaşam alanları dahil kamplarına füze ve topçu ateşiyle saldırması sonuncunda 16 insanımız yaşamını yitirdi ve 40'ı da yaralandı. Yaşamını yitirenler arasında HDK Merkez Komitesi'nden 6 üye de bulunmaktadır. İran rejimi aynı gün Ramin Hüseyin Panahi ve Loghman Morad ile Zanjar Morad adlı gençlerimizi de dünya kamuoyunu hiçe sayarak haksız hukuksuz olarak idam etti! Halkımızın başı sağ olsun ve yaralılara acil şifalar diliyoruz. Saldırıyı lanetler ve dünya kamuoyunu İran'a "dur" demeye çağırıyoruz.

II - 3. Havalimanı işçileri, ağır ve berbat çalışma koşullarını, sıkça yaşanan iş cinayetlerini protesto eden eylemler geliştirince önce TOMA ve biber gazı ile karşılaştılar, sonra kendilerini karakolda buldular. Yüzlerce işçi günler süren gözaltılar sonrasında 43'ünün çıkarıldığı mahkemede 24 işçi tutuklandı. Haklı ve acil talepleri için mücadele eden işçiler tutuklandı, işveren ise AKP iktidarı desteğinde yoluna devam ediyor. İşçilerin tutuklanmasına kadar giden işçi düşmanı bu uygulamaları kınıyoruz!

Hükümetin, temel hak ve özgürlüklere müdahale edip engellemesi işçilerle sınırlı değil başta Kürt halkı olmak üzere herkes hedefte. Öyle ki AKP iktidarı Cumartesi Anneleri'nin eylemlerini bile yasaklayacak kadar gerici ve anti demokratik. İstanbul'da Cumartesi Anneleri'nin yasaklanan eylemiyle paralel olarak Diyarbakır'da yapılan eylem de yasaklanarak Koşuyolu Parkı'nın dört tarafı polis bariyerleriyle kapatıldı.

III – Erdoğan "ekonomik kriz filan yok" diyor ama ekonomik-ticari veriler ciddi bir krizin gelip kapıya dayandığını gösteriyor. Finansal alanda başlayan kriz adım adım reel sektörü etkisi altına almaktadır. Yangın yerine dönüşen pazar ve mutfak, ödeme güçlüğü nedeniyle peş peşe konkordato ilan eden işletmelerin çoğalması ve 2019'a ilişkin büyümenin % 0.5 olacağı açıklamaları… krizin göstergeleri. Solun, komünist hareketin krizin ağır sonuçlarına karşı işçilerin, yoksulların haklı demokratik tepkilerinin yanında ve içerisinde yer alarak büyütebilmek için tüm gücüyle mücadele etme zamanıdır.

IV - Kasım 2018'de ÖSP III. Genel Kongresi var ve bu kongre tarihi önemdedir çünkü KKP adını alma hedefinin yanı sıra stratejik olarak bağımsızlık yönelimi belirlenecek vb. şimdiden ÖSP'nin III. Genel Kongresi'nin başarıyla sonuçlanmasını diliyor ve inanıyoruz.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle!

İÇİNDEKİLER

Çöküş: Kapitalizmin Amok Koşusuna Karşı Manifesto
Sait ÇETİNOĞLU **1**

Gündem: Ekonomik Kriz ve Marksizm
Sinan ÇİFTYÜREK **5**

Şeyh Sait İsyanına Hacı Bektaş Dergahının Bakışı
Mahsuni GÜL **10**

Ortadoğu'nun Sorunları Karmaşık Ama Çözümsüz Değildir
Hüsnü GÜRBEY **13**

Hiçbir Zaman!
Fevzi KARTAL **19**

Ülkemizin Devrim Karakteri ve Komünistler
Hurşit Kaşıkkırmaz **21**

3. Kongre ve Partiyi Yeniden Kurmak
Yaşar KAZICI **25**

İsmail Beşikçi ve Kürt Aydınlanması
Lokman Polat **29**

Keşfedilmemiş Geleceğin Biçimlenmesi İçindi Samir Amin
Sibel ÖZBUDUN & Temel DEMİRER **31**

Di Edebiyatê de Postmodernizm
Lokman Polat **32**

Ger Wisa Dewam Bike dê Îro Zimanê me û Sibe Jî Milletê me Tine Bibe! 38

Bila Fatûra Krîzê Patron û Sîyasetmedarên Berpirs Bidin! 42

KKP 8. Kongresini Yaparak Kongre Sonuç Bildirisini Yayınladı 44

ÖZGÜRLÜK VE SOSYALİZM PARTİSİ (ÖSP)

BÜLTEN-3 / EKİM 2018

ozgurlukvesosyalizmpartisi@gmail.com

Genel Merkez:
Fidanlık mah. Sağlık 1 Sok. Arzu Apt. No: 55/7 Kızılay / Çankaya Ankara.

Sait ÇETİNOĞLU

ÇÖKÜŞ: KAPİTALİZMİN AMOK KOŞUSUNA KARŞI MANİFESTO

saitcetinoglu@gmail.com

Bir Başka Uygarlık için Manifesto'nun devamı ve tamamlayıcısı olarak düşünebileceğimiz Fikret Başkaya'nın *Çöküş* başlıklı son çalışması,[1] insanlığı rehin alarak içine sürüklendiğimiz açmazlardan, Marxizm'e yeniden vurgu yaparak, çıkış yollarına dair perspektifler sunan, antikapitalist manifesto ve *yeryüzünün lanetlileri*ne bir enternasyonal çağrısıdır.

7 bölüm ve bu bölümlerdeki tezlerini netleştiren çerçeve açıklama olarak tanımlayabileceğimiz 10 ekten oluşan, *Kapitalizmin Nihai Krizi Üzerine Bir Deneme* alt başlıklı *Çöküş*, radikal düşünceye hakkını veren bir çalışma olarak, düşünmeye ve ayağa kakmaya bir çağrıdır. Biz bu kısa yazıda çalışmanın bu veçhesine daha fazla ağırlık vereceğiz.

Krizin, dar anlamda sadece ekonomiyi angaje etmediğini, insan ve toplum yaşamının tüm veçhelerini girdabına almış bulunduğunun altını çizerek, çalışmasını *bindiğimiz alametin bizi nereye taşıyacağına dair bir uyarı* olarak niteleyen Başkaya, bataklık metaforunu kullanarak, *patinaj yapan bir aracın bataklıktan çıkmasına dair öneriler* olarak kısaca özetlediği çalışma, yoğun bir bilgi ile birlikte net bir alternatifi sunar/kapsar.

Eleştirilerine, *Bir meta uygarlığı olan ve bir sömürü metabolizması şeklinde yol alan kapitalist uygarlık artık nihai sınırına dayanmış bulunuyor.* Cümlesiyle başlarken, içine sürüklendiğimiz süreci, *geri dönüşü olmayan eşiğin aşıldığı anlamında bir çöküş hali* olarak tarifler. *Artık bir bütün olarak sosyal sistemi, burjuva uygarlığının tüm bileşenlerini angaje eden "yeni bir durum" bir "uygarlık krizi" ortaya çıkmış bulunuyor...* Diyerek sözlerini sürdüren Başkaya, sürdürülebilir olmayan bu durumda, çöküşün kaçınılmazlığına ve önümüzde iki seçeneğin var olduğuna işaret eder: *Ya çöküşü radikal bir devrimle bir fırsata dönüştürmek, aracın direksiyonunu sola kırmak, ama bu işi de vakitlice yapmak, zira zaman daralmakta;* ya da *çöküşün altında kalmak... Ve bu ikisi arasında bir orta yol, bir üçüncü seçenek yok...*

Kelimelerin, kavramların hiçbir zaman masum olmadığını, onların kimin ne amaçla kullandığına göre bir içeriğe sahip olduğunu ifade

ederek, *şeylerin gerçeğine dokunmak* için her zaman, *şeyleri adıyla çağırmak* gerektiğinin altını çizen Başkaya, anlamak değiştirmek ve dönüştürme sürecinde / istencinde kavramların önemini vurgular*: Radikal eleştiri olmadan gerçek anlamda düşüncenin gelişmesi ve özgürleşme mümkün değildir* diyen Başkaya'da, anlama eylemi, değiştirme /dönüştürme eylemiyle birlikte büyük önem taşır.

Her şey çığırından çıkmışken, *hâlâ insanların çoğunluğu bu aracın bu rotada ilerleyebileceğine "inanıyor"? Neden bu sefil süreç hâlâ şeylerin normal hali sayılabiliyor?* Sorusuna *Maalesef bu durum, "bilinç" alanındaki sefaleti angaje eden bir şey ve doğrudan radikal eleştiri zaafının, eleştirel düşüncenin yerlerde sürünüyor oluşunun sonucu...* cevabını verir.

Şeylere, olgulara, toplumsal süreçlere ne taraftan bakıldığı, "kimin tarafından konuşulduğu" hayati öneme sahip olduğundan hareketle, düşünce sistemlerini sorgularken radikal düşüncenin vazgeçilmezliğinin altını çizer: *Ve başlıca iki düşünce tarzı veya düşünce yöntemi var: 1. Objektif radikal düşünce ve 2. Sübjektif-patolojik düşünce… Radikal düşünce yöntemi şeylerin anlaşılmasını, bilince çıkarılmasını mümkün kılar. Sübjektif-patolojik düşünce tarzıysa, şeylerin etrafında dolanmaya yarar. Şeylere dair mistifikasyon (yanılsama) yaratma, "yanlış bilinç" oluşturma, gerçeğin üstünü örtme misyonuna koşulmuştur... Şimdilerde içinde bulunduğumuz sefil durumun, doğrudan sübjektif-patolojik düşünce "egemenliğinin" eseri* olduğunu ve bu durumu aşmanın yolu objektif-radikal düşünceye hakkını vermekten geçtiğini vurgular. *Marx'tan hareket etmek ama onda durmamakla mümkün... Marx kıyısı olmayandı, zira başlattığı radikal eleştirinin de kıyısı yoktur.*

Bilginin özelleştirilmesine ve özel mülkiyet konusu edilmesine karşı çıkması da çok önemlidir: *Bilgi anonimdir. Herkesin olanıdır. Hiç kimsenin, hiçbir kişinin eseri değildir. Bu yüzden bilginin egemen sınıflar lehine "özelleştirilmesine" karşı çıkmak gerekir.*

Başkaya, kapitalizmin uzun insanlık ve uygarlık tarihinde sadece küçük bir parantez ve bir sapma olduğunu, hareket yasalarının onun uyumlu işlemesine engel olan niteliğini vurgularken, krizlerin kapitalizmin mantığı ve işleyişine içkin durumu nedeniyle, kapitalizmin krizler olmadan yol alamadığının altını çizerek, sözlerinin daha iyi anlaşılması bakımından kapitalizmin temel niteliklerini özetler.

Başkaya, kapitalizmin uzun insanlık ve uygarlık tarihinde sadece küçük bir parantez ve bir *sapma olduğunu,* hareket yasalarının onun *uyumlu* işlemesine engel olan niteliğini vurgularken, krizlerin kapitalizmin mantığı ve işleyişine içkin durumu nedeniyle, kapitalizmin krizler olmadan yol alamadığının altını çizerek, sözlerinin daha iyi anlaşılması bakımından kapitalizmin temel niteliklerini özetler:

Kapitalizm üretimle ihtiyaçlar arasındaki bağı kopmuş bir meta uygarlığıdır. Rekabete dayalı bir işleyişe ve kutuplaştırıcı temel bir eğilime sahiptir, bu bakımdan ekonomi ile toplum arasındaki ilişki tersyüz olmuş, siyaseti belirleyen ekonomi, birey toplum ilişkisini tersyüz etmiştir.

Kapitalizmin ekseri gözden kaçan, sorun edilmeyen bir "özelliğini", bir "ayrıksılığını" daha hatırlamak gerekiyor sözleriyle önemli bir yanılsamayı; çalışma'nın bir araç olmaktan çıkıp amaç haline gelmesinin üzerinde durur:

Kapitalizme özgü olan "çalışmayla", faaliyeti (aktiviteyi) birbirinden ayırmak gerektir. "Çalışma" olarak adlandırılan *ücretli kölelik kurumu* üzerinde durarak, bunun kendi deyimiyle *ne menem bir şey* olduğunu açıklayarak, çalışma ile yaratıcı aktiviteyi birbirine karıştıran sanayi toplumunu eleştirir: "*Çalışma*... Bir zamanlar bugünkü anlamda "çalışma" kelimesi, başta kadim Grekçede ve Latincede olmak üzere, hiçbir dilde mevcut değildi... Mesela Fransızca 'travail', Latince *Tripalium'*dan türemedir ki, *Tripalium,* çalışmak istemeyen, isyan eden kölelere ve serflere işkence yapmak üzere üretilmiş, üç ayaklı bir aletti,.. Zira, o dönemde, çok sayıda insan, ancak zorla çalıştırılabiliyordu. Esasen 'travail' kelimesinin klasik Latincede değil, Ortaçağ'da ortaya çıktığı anlaşılıyor."

Eleştirisinden yanlış bilinç üreticileri olarak bu sistemi yücelten işçi örgütlerinin yöneticilerinin de payını alması kaçınılmazdır: *Ekseri sosyalistler, sol siyasi parti yöneticileri, sendikacılar, "Emek en yüce değerdir" sloganını dillerinden düşürmezler... Bunu tuhaf bir alışkanlık haline getirmiş durumdadırlar. Acaba neden söz ettiklerini bilselerdi, ücretli kölelik rejiminde çalışmanın ne demek olduğunu bilselerdi de bu nakarata devam ederler miydi?*

Zira, Tripalium bir işkence aletidir. Latince *labor* (emek) sözcüğü 'acı çekme' anlamına gelir. 'Travail' ve *'labour'* sözcüklerinin bu kökenini unutmamız akılsızlık. Zira montaj bandında süren çalışmadan yaratıcılığın bir karikatürü

bile beklenemez.

İnsanın doğa ile olan alışverişinin doğanın geri döndürülemez bir biçimde yıkıcılığa dönüşmesi karşısında öfkesini gizlemez. Doğa ile alışverişin gerekliliğin insanın insanı sömürmesine dönüşmesinin tehlikesine ve insan doğasına aykırılığını vurgular. İşçi örgütlerinin bunun bilincinde olmalarının gerektiğini bir kez daha önemle hatırlatır. *İnsan her zaman aktif bir varlıktır. Aksi halde insan diye bir şey de olmazdı... Marx'ın da dediği gibi, insan ancak doğayla sürekli olarak "alış-veriş" halinde var olabilir ve varlığını sürdürebilir. Yaşamı için gerekli olanı doğadan çekerek, o amaçla da bir faaliyette bulunarak varlığını sürdürebilir... Dolayısıyla, "ücretli kölelik" sistemini aşmak gibi, bir kaygısı, amacı ve perspektifi olanların sorunun bu önemli veçhesini göz ardı etmemeleri gerekiyor...*

İhtiyaçlar ile üretimin arasındaki bağın koptuğu ve nihai amaç *sermaye üretmek, yeniden üretmek yani;* sürekli *ileriye doğru kaçmaya mecbur* olmaktan kaynaklı olarak *aşırı üretim*in kapitalizmin işleyişine içkin bir zorunluluk olduğunu, bunun gerçekleştirilmesi, kârın yüksek olmasına, karın yüksekliğinin de ücretlerin düşük olmasına bağlı olması ve *aynı anlama gelmek üzere, sömürü oranının büyütme gerekliliği; üretilen malların satılabilmesini sorunlu hale getirdiğini* vurgularken sistemin en önemli açmazını dile getirir:

Kapitalist mantık ve işleyiş, insanların bir bölümünü 'satın alamaz' hale, getiriyor. Kapitalist sömürünün bir gereği ve sonucu olarak... Sorun, satın alabilenlerin azlığından, yeteri kadar satın alamamalarından, 'efektif talep' yetersizliğinden kaynaklanıyor.

Varlığını artı değere, kâra borçlu olan bir sistem olarak kapitalizm, işleyişinin bir sonucu olarak, kâr oranları sürekli olarak düşme eğimine hapsolmuş durumdadır... Dolayısıyla, Marx'ın *kâr oranlarının düşme eğimi yasası* dediğini etkisizleştirmek için bir dizi karşı önlem devreye giriyor. Kâr oranlarını restore etmek amacıyla karşıt eğilimler devreye sokuluyor:

Gelinen nokta nettir: İnsan ve toplum yaşamının her veçhesi metalaştırılmış, eskiden parayla alınıp satılmayan onca şey kapitalist kârın aracı haline getirilmiş bulunuyor... Oysa her şeyin bu ölçüde metalaştığı bir toplumsal yaşam sürdürülebilir değildir... Dolayısıyla, artık kapitalizmden çıkmanın, "başka şey" yapmanın nesnel koşulları oluşmuş bulunuyor... Artık öyle bir zamandayız ki, hem emeğini satmak bir iş bulmak iyice zorlaştı hem de emeğin karşılığı olan ücret küçüldü... Emekçi çoğunluk, emeğini satamaz durumda.

Sömürü oranını büyütmek, emperyalist yağmayla sabit sermaye unsurlarını [maliyetlerini] küçültmek. Sermayenin rotasyonunu hızlandırmak. Sermayeyi kayıran devlet müdahalelerini devreye sokmak… Fakat bunların hiçbiri kapitalizmin krizlerini engellemek için yeterli olamıyor.

Buradan devrevi krizlere ve kapitalizmin uzun dalgalarına gelerek. Krizleri tarihsel olarak inceler. Krizden beslenmenin temellerini tarihsel örnekleriyle açıklar: *Kapitalizmin krizleri, toplum tarafından bakıldığında "saçma" olsa da sistemin kendisi bakımından "işlevseldirler".*

Neden nihai kriz? Sorusunu sorarak içinden geçtiğimiz, diğer deyimle içine sürüklendiğimiz krizi açıklar: Kapitalizmin, yatay ve dikey olmak üzere, ikili yayılma ve genişleme seyrini izlediğini, kapitalist üretim ilişkilerinin henüz geçerli olmadığı alanları etki alanına alması yatay genişleme, halen kapitalist meta ilişkilerinin geçerli olduğu alanda yoğunlaşması dikey genişleme anlamındadır. Yatay ve dikey genişlemenin sonuna gelindiğini örneklerken, Marx'a başvurarak test eder. Gelinen nokta nettir: İnsan ve toplum yaşamının her veçhesi metalaştırılmış, *eskiden parayla alınıp satılmayan onca şey kapitalist kârın aracı haline getirilmiş bulunuyor... Oysa her şeyin bu ölçüde metalaştığı bir toplumsal yaşam sürdürülebilir değildir… Dolayısıyla, artık kapitalizmden çıkmanın, "başka şey" yapmanın nesnel koşulları oluşmuş bulunuyor… Artık öyle bir zamandayız ki, hem emeğini satmak bir iş bulmak iyice zorlaştı hem de emeğin karşılığı olan ücret küçüldü... Emekçi çoğunluk, emeğini satamaz durumda.*

Sonuç olarak, *sistemin bütününü angaje eden, sistemi temellerinden sarsan, bizzat istemin varlığını angaje eden bir nihai kriz, veya aynı anlama gelmek üzere bir "uygarlık krizi"... Ulaşılan aşamada artık "çöküşten" söz etmenin gerçek duruma daha uygun düştüğünü* ifade ederek, sistemin "ölümcül virüsü" bünyesinde sürekli taşıdığından, kapitalizm her ileri aşamasında "kaçınılmaz sona" daha çok yaklaşıyor. Marx'ın altını çizdiği gibi: *"Kapitalizm hiçbir zaman doruk noktasına çıktığı andaki kadar kırılgan değildir".* Artık yama tutmuyor. *Çelişik*

görünse de; teknolojik gelişmeye paralel olarak yaratılan değer de eğilimsel olarak azalıyor... işte "kapitalizmin asıl engeli bizzat kendisidir" dendiğinde kastedilen bu... Kapitalizm bindiği dalı kesiyor dendiğinde, sistemin kendi çöküşünü kendi bünyesinde barındırdığı ima edilmiş oluyor... Tam bir amok koşusu!

Her çalışma verimli olmadığı gibi, her çalışma sermayenin yeniden üretimini sağlamadığından sermayenin finans dünyasına göç ettiğinin altını çizer. Ancak *finanslaşma değerin el değiştirmesi*, *belirli ellerde toplanması* ve *oligarşik gelir bölüşümüne neden olmasıdır*. Kısaca bu *yolun sonu yok!*

Başkaya'nın meselesi; büyük spekülatörlerin, büyük hırsızlardı el koyduğu "zenginliği geri almak değil, *o zenginliğe el koymalarına imkân veren ilişkiler bütününü sorun etmekle ilgilidir. Bu da sistemin yıkıcı/yok edici karakterini bilince çıkarmakla ve gereğini yapmakla mümkündür.* Başkaya net bir hedef koymuştur:

Şeylerin seyrini radikal olarak değiştirmenin, yolu, radikal bir düşünce devriminden, "bilincin özgürleşmesinden" geçiyor.

Başkaya*, eğer bir sosyal sistem, bir uygarlık, her seferinde daha çok açlık, daha çok yoksulluk, daha çok sefalet, daha çok hastalık, daha çok iğretilik, daha çok etik yozlaşma ve anlam kaybı, daha çok şiddet, daha çok çatışma ve savaş, daha çok doğal çevre tahribatı yatmadan yol alamıyorsa, artık orada bir sorun var demektir. Bu da demektir ki, içine sürüklendiğimiz bu bataklıktan çıkmak için iki şey yapmak gerekiyor: Düşünce tarzımızı değiştirmek ve radikal bir devrimle bu aracı bataklığa saplayan "aktörlerden" yakayı kurtarmak.* Sözleriyle sistemin girdiği nihai krizi özetlerken, çıkışa dair net bir perspektif sunuyor;

Bir çöküş durumu ortaya çıkmışken, insanlık ve uygarlık kritik eşiğe gelip dayanmışken sadece iki seçenek var. 1. Bu durumu bilinçli bir müdahaleyle fırsata çevirmek ki bu insanlığın ve uygarlığın geleceğini kurtarmak anlamına gelecektir. İkincisi de tüm yıkıcı, yok edici, gayri insani sonuçlarıyla çöküntünün altında kalmak...

Marx, *istek gerekliliğin bir tezahürüdür,* demiştir.

Durum vahim, dolayısıyla acil ve radikal çözümler gerekiyor. Radikal olmak da sorunu/sorunları temelinden kavramakla mümkündür.

1 - Fikret Başkaya, Çöküş, Kapitalizmin Nihai Krizi Üzerine Bir Deneme, Yordam Kitap, 2018.

Partiden Haber ve Açıklamalar

Tuncay Atmaca Mücadelemizde Yaşayacak!

Yaşlısı, orta yaşlısı ve genciyle Kürdistanlı komünistler, Onunla mezarının başında buluşurken hem hasret giderdiler hem de ona önemli mesajlarını taşıdılar. En yaşlı kuşağı temsilen ÖSP PM üyesi Bekir Reyhan yoldaş, orta yaş kuşağı temsilen HDP Milletvekili ve ÖSP Genel Başkan Yardımcısı Nusrettin Maçin yoldaş ve gençliği temsilen Kürdistan Komünist Gençlik Meclisi Sekreteri Yaşar Kazıcı yoldaş, farklı illerden gelen yoldaşlarıyla birlikte Tuncay Atmaca yoldaşın mezarı başında buluştular.

Yoldaşları mezarı başında Tuncay'a seslenirken; bıraktığı özgürlük ve sosyalizm bayrağını nasıl taşıdıklarını ve önemlisi Tuncay yoldaşın hayali olan Kürdistan Komünist Partisi'ni (KKP'yi) açık meşru olarak yakında kuruluşunu ilan edeceklerinin müjdesini vererek ruhunu şad ettiler. *27 Temmuz 2018*

Sinan ÇİFTYÜREK

GÜNDEM; EKONOMİK KRİZ VE MARKSİZM!

canbegyekbun@hotmail.com

Türkiye, kapitalizmin kalbi olan finansal alanda kriz ile yüz yüze. Kriz böyle devam ederse bir adım sonrası doğrudan reel sektöre yansımasını izleyeceğiz. Ki döviz kurunun olağanüstü yükselmesi şimdiden reel sektörün hareket alanını da daraltıyor. Yıldız ve Doğuş grubu gibi holdinglerin kredi yapılandırması için hükümete başvurması bunun işareti! Hükümetin gözbebeği inşaat sektöründe ise genel kanaat balon patlamaya gebe!

Sonuçlarına gelince, elektrik üretim amaçlı doğal gaz fiyatına yüzde 49,5'lik ve sanayide kullanılan doğal gazın fiyatına da yüzde 14'lük zam, çarşı-pazar-mutfağı yangın yerine çevirdi bile. İç ve uluslararası alanda ki kurum ve şahsiyetler, Türkiye'ye çıkış yolu olarak yeniden IMF'yi adres gösterirken; tek adam rejimi altında siyasetiyle, ekonomisiyle freni patlamış kamyon misali yokuş aşağı giderken direksiyondaki kaptan "onların doları varsa bizim de Allah'ımız var" hamaset siyasetiyle dik durma görüntüsü veriyor.

Kriz beklentisi ve belirtileri son üç yıldan beri gündemde. Finansal krizin ABD/Brunson olayıyla alakası yok bunlar sadece tetikledi. Peki, yaşanan nedir?

I - Küresel kapitalizmin yüzleştiği derin kriz

a - "2015'te 1,6 milyon olan sanayi robotu 2019'da 2,6 milyona ulaşacak". Bu durum küresel düzeyde üretimde yapay zekâ yüklü robotlara dayalı otomasyonun hızla büyüyeceğinin göstergesi. Üretimde canlı emek (işçi) yerine nesnelleşmiş emek olan makinelerin (robotlar) yer alması Marks'ın 150 yıl öncesinin öngörüsüdür. İnsanın eliyle yaptığı şeyleri (üretimi) makinelere yaptırmasını K. Marx yıllar önce öngörmüştü, şöyle ki;

"Ne zaman ki ihtiyaçlar tüm yönleriyle gelişerek, zorunlu olanın ötesindeki artık emeği bizzat bireysel ihtiyaçlardan doğan genel toplumsal bir ihtiyaç haline getirirler; ne zaman ki sermayenin katı disiplini kuşaklar boyu etkisini sürdürerek genel çalışkanlık ve üretkenliği yeni kuşakların ortak karakteri haline getirir; ne zaman ki sermayenin sınırsız zenginlik hırsıyla sürekli kamçıladığı emeğin üretici güçleri bir yandan genel zenginliğin toplumun bütünü tarafından sahiplik ve muhafazasının çok daha az emek süresini gerektireceği, bir yandan da çalışan toplumun kendi geniş-leyen yeniden üretim sürecine, sürekli daha geniş alanlarda gerçekleşen yeniden üretimine bilimsel olarak hakim olabileceği aşamaya varırlar, dolayısıyla nesnelere yaptırabileceği şeyleri insanın kendi emeğiyle yapma zorunluluğu sona erer; o zaman sermayenin tarihi misyonu da tamamlanmış olur." (Marx Grundrisse sy 421 aktaran S. Çiftyürek, Kapitalizmin Tarihsel Fiziksel Sınırları, Birinci Baskı 1997 Gün Yayıncılık)

Robotların üretimde işçinin yerini alması, işçilerin (genelde insanın) zamanlarının iktisadi çalışmadan özgürleşmesinin koşullarını oluşturur. İnsan çalışmadan da, sanayi - tarım - sosyal hizmetlerin üretiminde otomasyon sayesinde verim olağanüstü artacak! İnsanoğlu iktisadi çalışmadan özgürleşen zamanını ise sanat, kültür, estetik vb çalışmalara ayıracak.

Üretimin her alanında baş döndürücü hızla ilerleyen teknolojiye dayalı otomasyonun doğal seyri budur ancak pazar ve kâr amaçlı kapitalist toplumda süreç doğal seyrinde gelişmeyecek çünkü bu doğal süreç kapitalizmin kendi sonunu kendisinin hazırlaması demek olacak ki

kapitalistler bunu engellemek için her şeyi yapacak, yapıyorlar da. Bu nedenle otomasyonu bir yere kadar geliştirir ama daha ileri yani tam otomasyona götüremez çünkü "Tam otomatize bir ekonomi, artık değer ve meta üretiminin olmadığı bir ekonomi demektir. Kapitalizm de ise böyle bir duruma tam olarak ulaşılması bir yana, yakınlaşılamaz bile" derken haklıdır Ernest Mandel. (Sosyalizmin Geleceği sy, 95, aktaran S. Çiftyürek a.g.e)

Kapitalist üretim altında da otomasyon tam geliştirilerek, günlük iş saatleri sırasıyla 6 sonra 4, sonra 2 saate düşürülerek işçilerin istihdamı sağlanabilir. Ve robotların ürettikleri metaların işçilerce satın alınması için alım gücü yani ücretleri düşürülmeden de verebilir. Ama işveren, işçiyi 8 ya da 10 saat yerine 6, 4, 2 saat çalıştırmadığı gibi ona tam ücret de vermez. Bu hem onun kâr ve sömürü düzenine aykırı hem ayrıca 2 saatten sonrası tam otomasyon, kâr ve sömürü düzeninin sonu olacak ki kapitalist kendi intiharını getirecek adımları asla atmaz. Çünkü tam otomasyon ile işçinin yanı sıra işveren de olmayacak zira kapitalist toplumda sermeye ile ücretli emek bir bütünün parçalarıdır biri olmadan diğeri olmaz.

Tarihsel trend tam otomasyonu dayatıyor ancak kapitalistler otomasyonu bir yere kadar geliştirir, daha ileriye yani tam otomasyona asla gidemez. Kapitalizm altında çalışma saatleri düşürülmeden otomasyonun geliştirilmesi ise emeğini satarak ayakta duran yüz milyonlarca işçiyi bekleyen işsizlik olacaktır ve bu durum kapitalizm için başka açıdan ölüm çanlarının çalması olacaktır. Çünkü bir yere kadar robot kullanımı bile onu ciddi sorunlarla yüzleştiriyor zira işçinin çalışma saatlerinin düşürülmesine yanaşmadığı için robotlar arttıkça üretimde işsizlik de büyür, büyüyor. Şimdi yaşanan da budur. Düşük ücret ve gün boyu çalıştırılan işçi gerçeğine rağmen Çin bile işsizliğin büyümesini göze alarak robotları üretimde geliştiriyor. Özetle kapitalistler ne robotlardan vazgeçiyor ne de otomasyonu sonuna kadar geliştiriyor.

Kapitalizm altında sermayenin ulus devleti aşma hamleleri var ama her defasında dönüp dönüp kendi ayak bağlarına takılıp kalmaktadır. Dolayısıyla AB entegrasyon sürecinin derinleşmesinde ciddi sorunlar yaşamakta (İngiltere'nin ayrılması gibi) yani genişlemek yerine daralma ve derinleşmek yerine gerileme, ekonomi siyasetinde Trump gibi olmasa da korumacılık ve faşist hareketin güçlenmesi vb. sorunlar büyümekte.

Robotların üretime sokulmasının yaratacağı büyük işsizlik kapitalizmin diğer ölümcül çelişkileriyle birleştiğinde; Marksizm'in öngörülerinin doğrulandığı ve yeniden güçleneceği, siyasetin solunun tekrardan büyüyeceği de gündemde. İşsizler kitlesine yeni yüz milyonların eklenmesi durumunda ise işsiz ve aç kitlelerin devrimci başkaldırısına zemin hazırlayacak!

Kısacası her ki durumda da kapitalizm kendi sonuna iç çelişkileri üzerinden ilerlemektedir. Küresel kapitalizmin birinci sıkışma hali hatta ölümcül çelişkisi budur. İnsanlık özelde de işçiler, eliyle yapacağı üretimi nesnelere yapma sürecine çoktandır girmiştir. Kapitalizm bunu frenleyebilir ama durduramaz! "Kapitalizm içsel yapısı ve bütün doğası bakımından şimdi önümüzde bulunan büyük krizi atlatabilmekten tamamen acizdir, çünkü bunun için kendi kendisinden vazgeçmek zorunda kalacak ki bunu yapamaz, sonu geldi, zamanı doldu" demişti Robert Havemann. (Yarın, sy, 31, aktaran S. Çiftyürek a.g.e).

b – Kapitalizmin yüzleştiği diğer önemli mesele, küreselleşmenin AB benzeri bir ileri iki geri halidir. Tıpkı kapitalistlerin üretimde teknolojik gelişme olarak otomasyona ne tümüyle karşı koymaları ne de sonuna kadar geliştirmeleri durumu Avro bölgesinde yaşanıyor. AB ülkeleri ve projenin mimarları Almanya-Fransa ne ulus devlet ile ilerleyebiliyorlar ne de ulus devlet sürecini tümüyle ulus üstü kurumlaşma olan AB devleti lehine tamamıyla aşabiliyorlar. AB süreci ulus devlet ile ulus ötesi arasında iki derede bir arada nefessiz kalıyor. "Sermaye, zenginliğin merkezileştiği ve ulusal ölçekli üretimin örgütlendiği coğrafya ve disiplin olarak ulus-devletin aşılması bir dert, aşılmaması durumunda 'ulusal ahırda' talim etmesi iki dert misali bir açmaza sürükleniyor." (21. yy'da Özgürlük ve Sosyalizm Manifestosu sy. 16)

Kapitalizm altında sermayenin ulus devleti aşma hamleleri var ama her defasında dönüp dönüp kendi ayak bağlarına takılıp kalmaktadır. Dolayısıyla AB entegrasyon sürecinin derinleşmesinde ciddi sorunlar yaşamakta (İngiltere'nin ayrılması gibi) yani genişlemek yerine daralma ve derinleşmek yerine gerileme, ekonomi siyasetinde Trump gibi olmasa da korumacılık ve faşist hareketin güçlenmesi vb. sorunlar büyümekte.

AB'de yaşanan bu süreç Asya, Afrika ve özellikle de Amerika kıtasında başta ekonomik olmak üzere tüm ulus üstü kurumsallaşmalarda yaşanmaktadır. Bunun başında Trump başkanlığı ile birlikte ABD'nin ekonomik korumacılık politikaları gelmektedir. "Liberalizmin ana vatanı", her kıtadan insanlar için "fırsatlar ülkesi" ABD'nin, ekonomik milliyetçiliğin bayraktarlığını yaparak gümrük duvarlarının arka-

sına saklanması küresel kapitalizmin krizinin bir diğer tipik göstergesidir. Küresel GSYH'nin halen %20 'ye yakınını temsil eden ABD'nin beklenmedik oranlarda gümrük vergisi oranlarını yükseltmesi alışılmış bir durum değil ve başta Çin, AB, Rusya, Türkiye… olmak üzere herkesi telaşlandırmakta.

ABD, gümrük vergi oranlarını yükseltmenin (ekonomik milliyetçiliğin) yanı sıra başta Meksika'dan olmak üzere ucuz emek gücü piyasasına dönük izlediği milliyetçi-ırkçı politikalarla da insanlığı 1930'lu yıllar Almanya'sı gibi tehdit etmekte. Trump'ın "çelik başta olmak üzere ticari korumacılığın ülkesinin yerli sanayi için gerekli olduğunu" savunması gümrük vergilerini %60'a çıkaran Hitler Almanya'sını hatırlatıyor. Ticari korumacılık ve göçmen işçilerin engellenmesi; doların yükselmesi, büyümenin düşmesi, finansal kırılganlıklar gibi krizi tetikleyen sonuçlar da üretiyor. Ki küresel ekonomik veriler bunu doğrulamakta.

Böylesine küreselleşmiş bir dünyada (ki sadece ABD ile Çin arasında yıllık ticaret hacmi 500 milyar dolar civarında) ekonomik milliyetçilik olarak korumacılık, gümrük oranlarını yükseltme vb. tedbirler çözüm değil ve uygulanamaz, uygulanırsa da büyük sorunlar üretir. Kaldı ki artık küresel ekonominin nabzını elinde tutan sadece ABD değil yanı sıra Çin'de gittikçe bir belirleyen, kural koyan hale geliyor. Yani Trump'ın tehdidi Çin'i etkilemez.

Görüldüğü gibi başta ABD'nin olmak üzere küresel ekonomi iç ve dış dengeleriyle sorunlarla yüklü. En gelişmiş dünya ekonomilerinin başındaki devletler en borçlu devletler durumunda. Ve önemlisi kapitalizme bir dünya yetmiyor, ikincisi ise daha bulunamadı! İşte kriz ve işte kapitalizmin tarihsel olduğu kadar artık fiziksel sınırları.

II - Türkiye ekonomisinin belli başlı çizgileri ve finansal krizin özellikleri

Türk ekonomisi başından beri dışa bağımlı şekillendi. Dillere destan ithal ikameci ekonomik yapılanma aşılmış değil. Kapitalizmde küresel olarak sanayi taşıma hareketiyle başta çevre kirletici özelliği fazla, katma değeri düşük sektörler kapitalizmin merkezlerinden çevre ülkelere (Çin-Hindistan-Mısır… hattına) taşınmasıyla Türkiye'de sanayi orta düzeyde bir gelişme gösterdi. Derken bu kez gelişmenin ölçüsü sanayi olmaktan çıkıp bilişim teknolojisinin almasıyla yine ithal ikameci role mahkum kalmasıdır.

Bu iş mahkemede yani İMF'de bitecek gibi çünkü kurum ve uzmanlar er geç Türkiye'nin IMF'ye başvuracağını, başvurması gerektiğini belirtiyorlar. Nedenlerini şöyle özetleyebiliriz.

Erdoğan ve ekibinin TL'nin değer kazanmasını milli dava (kurtuluş savaşı) gibi sunmasına rağmen Dolar 6, Avro 7 TL bandından aşağıya inmiyor. TL dibe vurdu, döviz açığı rekor seviyede, dış borç döndürülemiyor, cari açık alarm veriyor, enflasyon ve işsizlik çift hanelerde. Böyle olunca pazar-mutfakta da haliyle yangın var.

9 günlük bayram tatili sonrası pazartesinden itibaren döviz yeniden yükselişe geçerse ne olur? İlginç olan doların nerede, nasıl durdurulacağını Erdoğan'da, damat bakan da bilmiyor. "İMF'ye borç verdik"le övünen ve "IMF'ye gitmektense iflası seçer" denilen Erdoğan bu gidişle IMF'nin kapısını çalmak zorunda kalacak çünkü dolar yükseldiği için ekonomi bozulmuyor tersine ekonomi birçok açıdan sorunlu olduğu için dolar yükseliyor! Doların hızla yükselmesinde Rahip Brunson meselesi sadece bir etkileyici, Brunson olmazsa Kürdistan, İran meselesi var, Suriye, S-400 meselesi var! Yani etkileyici sebepler birden fazla. Peki, Türk ekonomisi esas hangi yapısal sorunları taşımakta?

Birincisi; Türk ekonomisi başından beri dışa bağımlı şekillendi. Dillere destan ithal ikameci ekonomik yapılanma aşılmış değil. Kapitalizmde küresel olarak sanayi taşıma hareketiyle başta çevre kirletici özelliği fazla, katma değeri düşük sektörler kapitalizmin merkezlerinden çevre ülkelere (Çin-Hindistan-Mısır… hattına) taşınmasıyla Türkiye'de sanayi orta düzeyde bir gelişme gösterdi. Derken bu kez gelişmenin ölçüsü sanayi olmaktan çıkıp bilişim teknolojisinin almasıyla yine ithal ikameci role mahkum kalmasıdır.

İkincisi; dış ticaret dengesi cumhuriyet tarihi boyunca (1930-1946 arası hariç) daima açık vermiştir. Yani 95 yaşındaki Cumhuriyet 80 yıl boyunca sattığından fazla dışarıdan satın almıştır. 2017 yılı ihracat 157, ithalat ise 234 milyar dolar ve dış ticaret dengesi 77 milyar dolar açık. Ödemeler dengesinin dört temel unsurdan biri olan cari açık da dış ticaret dengesi benzeri açık vermekte. Esas iç gelir-gider bilançosunu içeren cari açık 2017 yılında 47, son 12 ayda ise 55 milyar dolara çıkarak rekor kırdı. Bu veriler şunu gösteriyor; Türkiye ihracattan çok ithal ediyor. İçeride kendi gelirinden çok harcıyor, açığı borçlanarak kapatıyor! "Yıllardır cari açığı sıcak para ile finanse eden Türkiye, sıcak paranın hızla çekilmesiyle dövizli dış borç ödenemez ve ekonomi çarkı işlemez hale geliyor. Gelirinden fazlasını harcadığı için açık veriyor. Cari açık budur." Yıllardır devam eden bu durum ekonomiye ciddi yük bindirdi.

Üçüncüsü; Dış borçların döviz olarak sürekli büyümesi gerçeği var ve bu yük özel sektörün yanı sıra devlet yani kamu borcu olarak vatandaşın da sırtında gittikçe

ağırlaşıyor. Döviz kurlarındaki olağanüstü yükseliş bu yükü adeta çekilmez hale getiriyor. Örneğin The Guardian; döviz borçlanmasıyla İstanbul'da yapılan yeni havaalanının borcunun bugün 40 milyar TL'yi aştığına dikkat çeker. Düşünün havaalanını yapmak için borç alınan 5.7 milyar Avro o gün 18 milyar TL'ye denk gelirken artan döviz kuru nedeniyle bugün 40 milyar TL'ye denk düşüyor.

Türkiye'nin 31 Mart 2018 itibarıyla 325.1 milyarı özel, 140.8 milyarı devlet ve 653 milyonu Merkez Bankası'nın olmak üzere toplam dış borcu brüt 466.7 milyar Dolar! Dolardaki son yükseliş dikkate alındığında Türk özel ve kamu finans sektörünün nasıl bir yükle yüz yüze geldiği anlaşılır. Türkiye, kamu ya da özel sektör borcunu, ister IMF'ye başvursun ister Katar gibi ülkelerden borç alsın, sonuç borcu borçla kapatmakla yüz yüze! İşte size Türk finansal yapısının sürdürülemez bir diğer yapısal kırılganlığı ve reel sektöre yansıma potansiyeli. Zaten borçla borç kapatmanın artık sürdürülemeyeceğini gören "finans yatırımcılar da Türkiye'nin uluslararası piyasalarındaki varlıklarına yatırımı kestiler."

Dördüncüsü; Türkiye uzun yıllar tarımda kendi kendine yeten hatta bir çok üründe ihracat yapan konumdayken son yıllarda kısa sürede büyük rant sağlama peşindeki AKP'nin inşaatçı politikaları sonucu başta buğday olmak üzere tarımsal ürünlerde de ithalatçı duruma dönüştü. Bunun son örneği, Türk hükümetinin sekiz yıldır savaşta olan Suriye'den patates ithal etmesi ekonomik krizin neden, nasıl geliştiğinin bir başka göstergesi. Özetle reel üretim meselesi!

Beşincisi; Fosil enerji kaynakları açısından fakir olan "Türkiye yılda 2,6 milyon ton ham petrol üretebiliyorken, buna karşılık 25 milyon ton ham petrol ithal ediyor. Yani kullandığının yüzde 91'ini ithal ediyor. Durum doğal gazda da aynı. Kendi üretimi devede kulak: 400 milyon metreküp, buna karşılık ithalat 46,4 milyar metreküp." Petrol fiyatlarındaki artış, döviz kuru artışı ile birleşince Türkiye ekonomisinde çifte darbe etkisi yaratıyor. Dolardaki yükselişle Türkiye'nin petrol ithalat faturasının ne kadar büyüdüğünü hesap bilen herkes hesaplayabilir.

Küresel piyasalar, 24 Haziran sonuçları ile oluşturulan damat-akraba kabinesini ve tek adam iktidarını olumsuz algıladı. Buna Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları ve ABD ile Türkiye arasında Kürdistan-İran merkezli bölgesel sorunlardaki politika farklılığı da eklenince döviz patladı. Ekonomide özetlediğimiz ödemeler dengesinde yaşanan sorunlar ile birleşince finansal krize yol açtı.

Altıncısı; Bütün bu yapısal sorunlar, 16 yıllık AKP iktidarının, tarım ve sanayi üretimine yatırım yerine inşaat sektörü gibi kısa sürede büyük rant elde edecek sektöre büyük teşvikler veren, özelleştirmelerle üretimi düşüren, yandaş sermaye grupları lehine vergi yasalarını değiştiren (Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak'ın siyaset öncesi CEO'su olduğu Çalık Holding'in milyonlarca dolarlık ödemesini azaltmak için vergi yasalarını değiştirdiği" The Guardian)… politikalarıyla birleşince bugüne gelindi. Öyle ki AKP "**İnşaat** sektörünü trenin ilk vagonu haline getirdi ve ilk vagon devrilirse tren yani Türkiye ekonomisi devrilir! İlk vagon ise uçurumun kenarında!

Sonuç; Küresel piyasalar, 24 Haziran sonuçları ile oluşturulan damat-akraba kabinesini ve tek adam iktidarını olumsuz algıladı. Buna Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları ve ABD ile Türkiye arasında Kürdistan-İran merkezli bölgesel sorunlardaki politika farklılığı da eklenince döviz patladı. Ekonomide özetlediğimiz ödemeler dengesinde yaşanan sorunlar ile birleşince finansal krize yol açtı. Küçük ve orta işletmelerde başlayan ve giderek büyük holdinglerin kapısına dayanan kredilerin çevirtilememesinden kaynaklanan şirket iflaslarının ucu kaçınılmaz olarak bankalara dayanacak. Buna doğru gidiş var. İktisatçı Paul Krugman "Türkiye 1997-98 yıllarında Doğu Asya'da yaşanana benzer bir finansal krizle karşı karşıya. Türkiye Gayri Safi Yurtiçi Hasılasının (GSYH) yüzde 48'i ve ihracatının yüzde 210'u oranında dış borca sahip" der. Finans sermaye, kapitalist reel ekonominin kalbidir, kalp teklerse… gerisini düşünün! Kalp ise tekliyor, IMF anjiyosu derde derman olur mu?

Erdoğan ne yapacak?

Bir; Türk ekonomisinin fotoğrafı, Erdoğan'a çıkış olarak IMF'yi dayatıyor. Erdoğan ise buna direniyor en azından yerel seçimlere kadar da direnecek gibi görünüyor. Biliyor ki IMF'ye gitmek popülist politikaların sonu olacak çünkü başta bütçe harcamaları olmak üzere gelir-gider (özellikle harcamalar) katı bir denetim altına alınacak yani kemer sıkılacak. Ayrıca Erdoğan sıkça, "IMF'ye borcumuz yok hatta biz 5 milyar dolar borç verdik" söylemi nedeniyle de başvurmak istemez. Bu nedenle, IMF'ye gitmek ile yerel seçimi kazanma arasında sıkışmış. En azından IMF'ye başvuruyu yerel seçimler sonrasına bırakmak istiyor Özetle IMF'ye gitmemek için dirense de sonunda başvuracak gibi. İç ve dış telkinler de bu yönde. Zaten şimdiden IMF ile görüşüldüğü, 50 milyar dolar borç istendiği de yazılıyor.

İki; Merkez Bankası'nın (MB) faizleri yükseltmesine yol verir ki kısmen verdi. Faizlerin yükselmesi sıcak paranın tekrar Türkiye'ye dönmesini sağlar. Ama döviz

yükselişini sıcak para ile frenlenmesi sadece ateş düşürür, hastalık devam eder. Orta, uzun vadede ekonominin dış borç yükü pahalanan kredilerle daha da artar. Bu politikalar ekonomik büyümeyi frenleyeceği gibi dış borcu dış borç ile üstelik daha pahalı ödemeye yol açacak.

Üç; AKP 16 yılda özelleştirme kapsamında kamu fabrika-işletme-hazine arazisi bırakmadı hepsini satışa çıkarıp özelleştirdi, bu devam ediyor ama satılacak bir şey de kalmadı. Geriye elde Varlık Fonu kalıyor yarın "Milli savaştayız" deyip el konulursa şaşırmayın!

Dört; Erdoğan, "Dünya'nın kendisine karşı ekonomik savaş ilan ettiği"nden hareketle "onlar algı yaratıyor", "onların dolarları varsa bizim de halkımız, hakkımız, Allah›ımız var» söylemini özellikle yerel seçimleri arkalayana kadar sürdürebilir. Sonrasına ise ABD ile ilişkileri yumuşatmanın hazırlığında olduğu şu sözlerden okunabilir:

"Bakın Türkiye vazgeçilecek ülke değil" ya da "ABD gerçek dostun kim olduğunu bilmiyor, göremiyor" demek ABD'ye kafa tutma adına en ilerisi Trump'a kendince akıl vererek yine bildik jeopolitik pazarlamadır. Ve bu darmadağın kırık dökük Çarşamba pazarı siyasetiyle de Amerika'ya "bakın üstüme fazla gelmeyin eksen değiştiririm ha" mesajını veriyor! Erdoğan ve ekibinin tüm çabası ABD ile dost kalmak üzere kurulu bir ucuz kahramanlık stratejisi!

ABD'ye ucuz kahramanlıklar prim yapmayınca yani ipler daha da gerilince bu kez AB'ye sığınma siyasetine sarılırken de işi yüzüne gözüne bulaştırıyor. Hem ABD basıncı karşısında AB desteğini almak istiyor hem de "bakın milyonlarca göçmeni üstünüze salarım ha" ucuz politikasını el altından işliyor.

AB ile yakınlaşmanın siyasal bedelleri olacak. MHP ile kurduğu Cumhur ittifakıyla, ülke yönetiminde tek adam rejimi ve ehliyetsiz damat-akraba iktidarıyla, cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalarıyla, Cumartesi Analarına bile müdahale ile ve fiilen üç yıl uzattığı OHAL rejimiyle… AB ile yeniden yumuşama zor sağlanır. Almanya-Fransa merkezli AB elbette Türkiye ile iplerin kopartılıp tümüyle Doğu eksenine itilmesini ve ekonomik krize sürüklenmesini istemez. Başta AB ve ABD'nin, Türkiye'de toplam 400-500 milyar doları bulan sermayesi nedeniyle istemez. Jeopolitik konumu ve göçmen basıncı nedeniyle ilişkilerin kopmasını istemez ama mevcut haliyle de ilerleme olmaz"!

III - **Krizi işçiler çıkarmadı yükünü de işçiler çekmeyecektir.**

Birbirini besleyen enflasyon - döviz kuru - işsizlik sarmalında işçinin, işsizin, emekçinin yaşamı çekilmez hale geliyor. Ekonomik - sosyal hayat somutta çarşı - pazarda yer yer %50'lilere varan pahalılıkla yüzleşen işçinin, özellikle asgari ücretlinin maaşına ise %5'ler civarında zam! İşçiler, yoksullar bu yükü taşıyamazlar, taşımamalıdırlar.

Birde İstanbul, İzmir, Bursa, Çerkezköy, Antep'te… binlerce işçi, "kriz var" denilerek işten atıldı ki bu sürecin derinleşeceği görülüyor. İşverenler için bahane hazır, "Dolar yüksek, iş yapamıyoruz" diyerek tazminatsız işten çıkarmalarla, ücretsiz ve süresiz izne ayrılmaya zorlanmalarla yükü işçinin sırtına yükleme derdinde. Çok kazandığı zaman "ya ben iyi kazanıyorum maaşınıza zam yapıyorum", "bir ay ikramiye veriyorum" demez ama en ufak bir kriz oldu mu işten çıkarma dahil işçi hakları kısıtlanır.

IMF'ye gitsin-gitmesin krizi atlatmak için "devletin kemer sıkması" adı altında emekçilere kemer sıkma dayatılacak ki esas zam yağmuru geriden gelecek. Sarayın ve savaşın bütçesi ise asla kısılmayacak. IMF, zaten küresel finans kurumların, ülke ekonomileri üzerinde sıkı denetim ve yönlendirme, özelde işçi - emekçilere kemer sıkma ve genelde halka acı reçetenin dayatılması demektir.

Bu koşullarda, solun, sosyalist hareketin ortaklaşarak ve sendikaları da zorlayarak krizin faturasının işçi ve yoksulların sırtına bindirilmesine karşı bir eylem planı geliştirmeleri lazım. Sosyalist hareketin kemer sıkma politikalarına; işletme, sokak ve meydanlarda yanıt vermeye hazırlık yapması lazım. Bu süreçte sendikalar bir kez daha "sınıfta kaldılar" öyle ki CHP liderine bunu dedirtecek kadar tepkisiz kaldılar! Elbette geniş işçi kitlesinin özellikle ABD karşıtlığında AKP/Erdoğan politikalarını desteklediğini biliyoruz ama zaten tam da böylesi dönemlerde iktidarlar kitlesel dayanaklarını yitirirler!

Sonuç olarak; herkesin ekonomik krizi kendine göre! Ya da herkes farklı nedenlerle krizi sorguluyor! Örneğin; işveren "eyvah daralacağız, rekabet edemeyeceğiz" diyor! Erdoğan ve iktidar ekibinde "böyle giderse yerelde seçimleri kaybederiz" korkusu var! Ücretli işçi, yoksul, işsiz ise "ay sonunu nasıl getiririm" derdinde! Demek ki "bizim milletin acı ve sevinçleri ortak" demek yalandır, görülüyor ki acı ve sevinçlerimiz bile farklı! 28.08.2018

Mahsuni GÜL

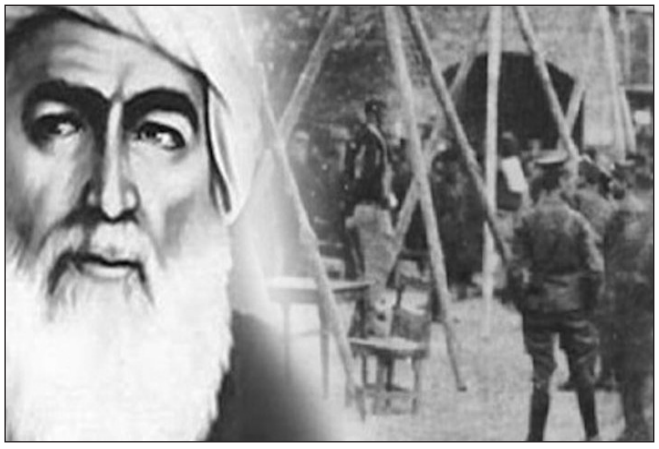

ŞEYH SAİD İSYANINA HACI BEKTAŞ DERGAHININ BAKIŞI

mahsuni.gul70@gmail.com

Bilindiği üzere Şeyh Said İsyanı üzerine yazılmış olan önemli bir literatür var. Fakat hem Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Çelebi'nin hem de Hacı Bektaş Dergahı Dedebabası Salih Niyazi'nin; Şeyh Said İsyanına bakışlarının ne olduğuna ilişkin bir çalışma yok. Daha doğrusu bu alanda arşiv belgeleri ekseninde yapılmış bir çalışma yok.

Gerçekten de gerek Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Çelebi'nin ve gerekse de Hacı Bektaş Dergahı Dedebabası Salih Niyazi'nin Şeyh Said İsyanına bakışları nasıldı?

Bu sorunun yanıtına geçmeden önce, arşivde bulunan ve Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk imzası ile yayınlanan ülkedeki başkaldırışların yok edilmesi hakkındaki beyannameyi aktarmakta yarar var:

"… . Genç'te başlayıp El-Aziz (El-Aziz'le kastedilen yer Elazığ'dır) ve Diyarbakır merkezleri sınırlarına kadar genişleyen olayda kanunen bizim olan bazı mıntıkalar din maskesi altında gerçek yüzlerini gizleyen kişilerin çalışmalarının sonucudur.

Asiler, memleketin her köşesinde devlet kuvvetlerinin zayıflatılması için bir müddetten beri çeşitli şekillerde devam eden muhalefetlerin etkisiyle ortaya çıkacağına inanmışlardır. Olay bütün vatandaşlar tarafından nefretle karşılanmış ve civardaki bölgelerin ahalisi ani bir his ile cumhuriyetin müdafaası için ayaklanmışlardır.

Büyük Millet Meclisi'nin maddi ve manevi kuvvetleri ile bahsimiz olan cumhuriyet hükümetine zorluklar çıkaran bu ağır sebepleri asiler aleyhine çevirmiş ve pek yakında arka arkaya devam eden gerekli önlemler alınmıştır.

Bununla beraber cumhuriyet hükümeti bütün memlekete huzuru ve sakinliği getirmiş ve emniyet ve asayişi tehdit edebilecek bütün sebeplere karşı kapsayıcı kanunlarla yetkiyi eline almış ve bu yetkiyi azim ve kararlılıkla kullanma kararı almıştır.

Cumhuriyetin hürriyet ve menfaatlerini ve cumhuriyetin kendisini tahrip edecekler çeşitli yayınlara ve zehirli fikirlere yönelmişlerdir. Cumhuriyetin ordusunu herhangi bir sebeple küçük düşürecek ve hafife alacak bütün vasıtalar en şiddetli şekilde kanunlarla takip edilmeli ve uzaklaştırılmalıdır.

Vatanın bir köşesinde genel huzuru bozan olaylar yalnız oradaki vatandaşları değil, en uzak yerlerdeki vatandaşların rahatını, mutluluğunu (bozacaktır)…" (1-Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi)

Beyannamede de belirtildiği gibi Cumhuriyet ordusunu herhangi bir sebeple küçük düşürecek ve hafife alacak bütün unsurlar en şiddetli şekilde kanunlarla takip edilmiş ve uzaklaştırılmışlardır. Bu beyannamede kastedilen bu süreç ise anlaşılacağı üzere Şeyh Said İsyanı sürecidir.

Şeyh Said İsyanı sürecinde Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Efendi'yle Mustafa Kemal arasında geçen ve Hacı Bektaş Dergahı Dedebabası Salih Niyazi'nin Mustafa Kemal'e gönderdiği bazı yazışmalara Cumhurbaşkanlığı arşivi belgelerinde ulaştık.

Cumhurbaşkanlığı arşivinde ulaşabildiğimiz belgelerin içerisinde yer alan Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Efendi tarafından Mustafa Kemal'e gönderilen telgraf şöyledir:

"… Türkiye'nin ve İslam aleminin, istiklal ve milli hakimiyetimizin ebedi düşmanları olanların kötülüklerinin sonucu, doğu vilayetlerinin bazı kısımlarında meydana gelen karışıklıklar büyük nefret ve lanetle karşılandı. Cumhuriyetin sağladığı mutluluk nimetini anlayamayan eşkıyalık ve isyanın giderilip yok edilmesi için her türlü yardım ve teşebbüsün yapılması, Dersim eşrafından eski milletvekili Diyap ve Mustafa Ağalar, diğer... (Karalanmış olduğu için okunamamıştır) eşrafına benim tarafımdan

Veliyüddin Efendi tarafından isyanın giderilip yok edilmesi ve her türlü yardımın ve teşebbüsün yapılması Dersim eski milletvekili Diyap Ağa'ya, Mustafa Ağa'ya ve diğer kişi veya kişilere neden bildirilmiş? Belgede söz konusu edilen Mustafa Ağa ve diğer kişi veya kişiler kimler?

bildirilmiştir. Bu konuda emredilecek bütün fedakarlık gerektirecek teşebbüslere hazırım. Mukaddes vatanımın mel'un (alçak, kötü) emellerden en kısa zamanda kurtulması hakkındaki başarılarınızı Allah'tan temenni ve istirham etmekteyim…" (2 Cumhurbaşkanlığı Arşivi 01016951)

Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Efendi tarafından Mustafa Kemal'e gönderilen bu telgrafın içeriğine ilişkin bir iki noktaya değinmek isteriz.

Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Efendi, telgrafında neden "İslam alemine" vurgu yapma ihtiyacı hissediyor acaba? "İslam alemi"yle kastedilen Alevilik midir yoksa Sünni – Hanefi inancı mıdır?

Veliyüddin Efendi tarafından isyanın giderilip yok edilmesi ve her türlü yardımın ve teşebbüsün yapılması Dersim eski milletvekili Diyap Ağa'ya, Mustafa Ağa'ya ve diğer kişi veya kişilere neden bildirilmiş? Belgede söz konusu edilen Mustafa Ağa ve diğer kişi veya kişiler kimler?

Belgede adı geçen "Mustafa Ağa" adlı Dersim Mebusu, Mustafa Öztürk veya Mustafa Zeki Saltık olabilir. Fakat belgede adı geçen diğer kişi veya kişileri tespit edemedik ne yazık ki?

Belgede adı geçen Mebuslar Hacı Bektaş Çelebisi Veliyüddin Efendi'ye bağlı olan kişiler midir?

Belgede adı geçen bu Mebusların Hacı Bektaş Çelebisi Veliyüddin Efendi'ye bağlı olan kişiler – Dede – Talip anlamında bağlılık söz konusu edilmektedir- olmadıkları aşikar.

Neden?

Çünkü Hacı Bektaş Dergahı'nın geçmişten bu yana Dersim Aleviliğini kendisine tabii kılmak için uyguladığı politikalar oldu fakat bu politikalarında başarılı olamadı Hacı Bektaş Dergahı. Bu anlamda belgede adı geçen Mebusların Hacı Bektaş Çelebisi Veliyüddin Efendi'ye bağlı oldukları söylenemez.

Acaba bu Mebuslar ile Hacı Bektaş Dergahı ve Mustafa Kemal arasında deyim yerindeyse anlaşmalı bir ilişki kurulmuş muydu öncesinde?

Ve belge de adı geçen Mebusların Alevi olmaları ve sonrasın da bu süreçte rol almaları tesadüf mü dür?

Keza, Şeyh Said İsyanı sürecinde Hacı Bektaş Çelebisi Veliyüddin Efendi tarafından Diyap Ağa'ya, Mustafa Ağa'ya ve diğerlerine Cumhuriyetin sağladığı mutluluk nimetini anlayamayan eşkıyalık ve isyanın giderilip yok edilmesi için her türlü yardım ve teşebbüsün yapılmasının bildirilmesindeki asıl amaç nedir?

Asıl amaç gerek Mustafa Kemal'in ve gerekse Hacı Bektaş Dergahı Çelebisi Veliyüddin Efendi'nin el ele vererek Dersim Alevilerinin Şeyh Said İsyanından uzak durmalarının sağlanması ve bu paralelde Hacı Bektaş Dergahı'na tabii olmalarının sağlanması mıdır? Veya tek kelimeyle ifade etmek gerekirse Hacı Bektaş Dergahı'nın aracılığıyla Dersim Alevilerinin İslamlaştırılması ve

Türkleştirilmesi midir asıl amaç? Arşiv de ulaşabildiğimiz belgelerin içerisinde yer alan, Mustafa Kemal tarafından Velüyiddin Çelebi'ye 05. 03. 1925 tarihinde gönderilen cevabi telgraf ise şöyledir:

"… Hislerinize teşekkür ederim. Din adına Cumhuriyet inkılabımıza suikast edenler, yakında layık oldukları sonuca uğrayacaklardır efendim…" (3 Cumhurbaşkanlığı Arşivi 01016951)

Arşiv de ulaşabildiğimiz belgelerin içerisinde yer alan, Hacı Bektaş-ı Veli Dergahı Postnişini Salih Niyazi Baba tarafından Mustafa Kemal'e 17. 03. 1925 tarihinde gönderilen telgraf ise şöyledir:

"… Doğru Dinimizi hain maksatları önünde alet olarak kullanan ve güzel memleketimizin bir tarafında sıkıntı çıkarmaya çalışan alçakları bütün mevcudumuzla tel'in (lanetleme) ile beraber, alçaklık ve kötülüklerinin vatanımıza bir daha eseri görülmeyecek ve uğursuz adları işitildikçe de yok edilmesinde başarılarınızı hazreti Pirimizden yalvararak istemekteyim. Bunların uzaklaştırılması ve cezalandırılması için emredilecek bütün fedakarlık gerektiren teşebbüslere hazır bulunduğumu arz ederim efendim…" (4 Cumhurbaşkanlığı Arşivi 01016951)

Hacı Bektaş Dergahı Postnişini Salih Niyazi Baba'nın telgrafındaki bu bakışını okurların takdirine bırakıyoruz.

Biz sadece yakılıp - yıkılan yüzlerce köy, katledilen ve sürgüne yollanan binlerce kadın ve çocuktan oluşan masum insan kafilelerinin günahlarına kimlerin destek vererek ortak olduklarını merak ediyoruz…

KAYNAKLAR

1- Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-1 Kutu 13 Gömlek 12 Sıra 14

2- Cumhurbaşkanlığı Arşivi 01016951

3- Cumhurbaşkanlığı Arşivi 01016951

4- Cumhurbaşkanlığı Arşivi 01016951

Arguvan Türkü Festivali'nde ÖSP Standı!

ÖSP Malatya il örgütümüz; Arguvan Türkü Festivali'nde yayın organlarımızın bulunduğu stand açtı. Halktan insanların sorularına cevap verdi, bir dizi sohbet edildi. *28 Temmuz 2018*

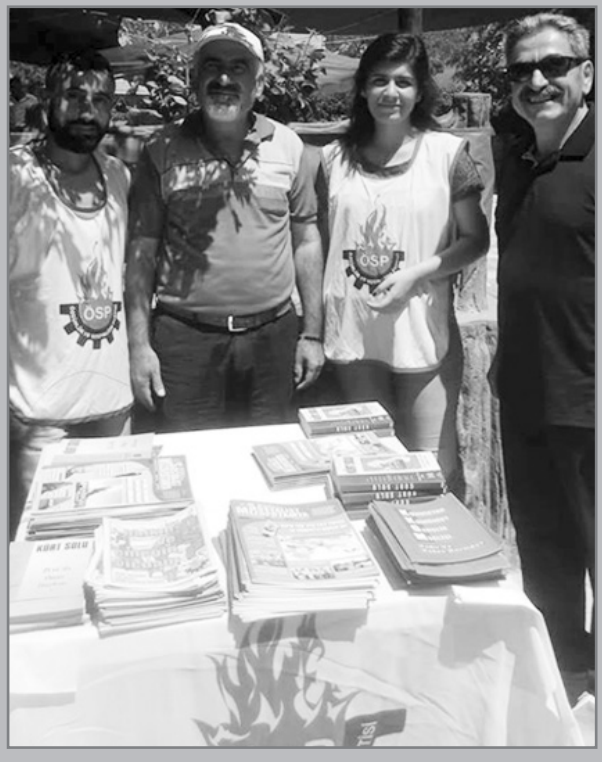

12 Eylül AKP İle Devam Ediyor!

12 Eylül faşist askeri darbesinin yıldönümünde Antep'te yapılan protesto eyleminde ÖSP İl örgütümüz de yerini aldı. *12 Eylül 2018*

Hüsnü GÜRBEY

ORTADOĞU'NUN SORUNLARI KARMAŞIK AMA ÇÖZÜMSÜZ DEĞİLDİR

hgrby_34@hotmail.com

Ortadoğu; yerkürenin stratejik merkezi ve bir o kadar da sorunlu bölgesi. Bu iki özelliğinden dolayı Ortadoğu'da barış sağlanamıyor, barış sağlanamadığı için de Ortadoğu halkları gün yüzü göremiyor, eziliyor, ezilmeye devam ediyor. Bunun da toplumsal, tarihsel ve stratejik nedenleri var. Bu sorunları iyice irdelemeden, Ortadoğu'nun sorununu çözmeye kalkışmak, imkânsız değil ama çok güçtür. Projeksiyonumuzu bu üç soruna çevirerek, genelde Ortadoğu'nun özelde Kürdistan sorununu analiz etmeye çalışacağız.

Bilindiği gibi Avrupa 14. yüzyıldan itibaren önce hümanizma, ardından Rönesans hareketiyle kilisenin etkisinden kurtularak, düşüncenin iradesine girdi, yani laikleşti. Laikleşme ile birlikte kapitalistleşmeye başladı ve demokratik talepleri ileri süren burjuva sınıfı gelişti. Gelişen burjuva sınıfı, ekonomik hiçbir etkinliği kalmayan soylu-feodal sınıftan iktidarı talep etmeye başladı, talebi karşılanmayınca da bir devrimle iktidarı zorla aldı. 18. yüzyıl Avrupa'nın aydınlanma çağıdır, bu tarihten itibaren Batı, aydınlanmasını tamamlayarak bilimin ışığında, laik ve demokratik yoldan ilerlemesine devam etmektedir….

Ortadoğu tarihsel nedenlerden dolayı bu gelişmelerin dışında kaldı. Kapitalizm gelişmedi, burjuva sınıfı oluşmadı. Dolayısıyla Ortadoğu ülkeleri aydınlanma sürecini yaşamadılar. Aydınlanma süreci yaşanmayınca da demokrasi ve hukuk devleti anlayışı gelişmedi; transfer edileni de biçimsel kaldığı için belirleyici olmadı. Günümüzde dahi burjuva sınıfı güçsüz olduğu için, toplumun siyasal yapılanmasında rolü belirleyici olmaktan çok uzaktır; belirleyici olan hâlâ feodal değerler, köylülük ideolojisi ve dinsel dogmatizmdir.

Uluslar, kapitalizmin çocuğudur, kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kendi iç piyasasına hâkim olmak isteyen halklar hızla uluslaştılar. Ortadoğu'da kapitalizm gelişmediği için uluslaşma süreci de yaşanmadı, bugün de Ortadoğulu halklar uluslaşma süreçlerini tamamlayamamışlardır. Rejimleri belirleyen dinler, mezhepler, aşiretler arasındaki karşıtlıklardır. Devlet; ya ilahlaştırılmış kişi ve ideolojiye -ki bu ideoloji ırkçı ve faşisttir- ya dinsel bir güce ya da güçlü bir aşirete dayanır. Genellikle devlet gücünü kullanan ya asker-sivil bürokrasi ya da güçlü bir aşirettir. Her iki durumda da rejim otoriter ve baskıcıdır; farklı dil ve kültürlere karşı hoşgörüsüzdür. Düşünme ve örgütlenme özgürlüğü ya hiç yoktur ya da devletin belirlediği çerçeveyle sınırlıdır. Halkların demokratik talepleri, devlet politikasıyla uyumlu olmak zorundadır.

Ortadoğu'da barışın sağlanamaması bir yanı ile toplumsal yapısına bağlı iken, bu toplumsal yapıyı belirleyen tarihsel nedenler de önemli rol oynamışlardır. Gerçekten de Ortadoğu sorununun nedenlerinden birisi de tarihseldir. Bu tarihsel nedenlere sebep olan da coğrafi özeliğinden dolayı dünyadaki stratejik konumudur.

Nasıl mı?

Kürdistan'ında içinde bulunduğu Ortadoğu coğrafyası eskiden olduğu gibi bugün de eski ve yenidünyanın merkezidir. Ortadoğu'ya egemen olmayan dünyaya egemen olamaz. Tersinden söylersek, bir ülke emperyalist güç olmak istiyorsa, dünyada söz ve karar sahibi olmak istiyorsa Ortadoğu'ya egemen olmak zorundadır. Ortadoğu'ya egemen olmayan güç, emperyalist bir güce dönüşemez, emperyalist olmayan güç de egemen güç değildir…

Emperyalist güç olmak için, Ortadoğu'ya sahip olma gerçeği, Antikçağdan beri her ülkenin hülyası idi. Bu hülya önce Pers-Yunan arasındaki çekişmeye sahne oldu ve ilk raundu İranlılar kazandı, ama Büyük İskender bu tabloyu bozdu. Ortadoğu'ya egemen olan Büyük İskender eski dünyanın lideri oldu. İskender'in ani ölümü, Ortadoğu'yu yeniden çekişme sahnesine dönüştürdü. Batı'da Roma ve onu takiben

Bizans İmparatorlukları ile Doğu'da İran-Sasani İmparatorlukları Ortadoğu için çok çatıştılar. Zamanın dünyasının süper iki gücü Ortadoğu'yu aralarında bölüşerek zımni bir anlaşmaya vardılar.

Antikçağlardan beri Ortadoğu'nun tam kalbinde yer alan Kürdistan ve Ermenistan coğrafyasında ise Kürt ve Ermeni halkları yaşar. Kardeş olan bu iki halk aralarındaki çelişkileri çözüp, ortak düşmanlarına karşı birlikte hareket edeceklerine, aralarındaki çelişkileri derinleştirip birbirlerini yok etmenin çarelerini aradılar, bunun için de bölgeye yerleşmek için fırsat kollayan düşmanlarından medet umdular, onları sorunlarını çözmek için ülkelerine davet ettiler ama davet ettikleri süper güçler bir daha geri gitmek istemediler, kalıcı olmaya çalıştılar.

O dönem bölgeyi bu kadar cazibeli kılan neydi? Diyecek olursak, o dönemde bölge, dünya ticaret yollarının kesişme merkezinde bulunuyordu. Bölgeye hakim olan dünya ticaretini de rahatlıkla yönlendirebiliyordu, tıpkı bugünkü gibi…

Düşünebiliyor musunuz, Ümit Burnu keşfedilmemiş, insanlar Batı Afrika'dan güneye inmeye korkuyorlar, gidenlerin bir daha geri gelmeyeceklerine inanmışlar, okyanusu aşıp batıya gitmeyi ise hayal bile edemiyorlar, çünkü önlerine yer ile göğü birleştiren devasa duvarların yükseldiğine inanmışlardı. Ticaret kervanlarla yapılıyordu. Avrupa'dan Akdeniz yoluyla Doğu Akdeniz limanlarına gelen mallar, Doğu'ya Çin ve Hindistan'a iki yoldan gidip geliyordu. Ya Kızıldeniz üzerinden Arap gemiciler aracılığıyla ya da kervanlarla Suriye ve Kürdistan üzerinden veya Karadeniz limanı Trabzon üzerinden gene kervanlarla Ermenistan-Kürdistan üzerinden İran platosuna geçiyordu. Her iki durumda da Kürdistan ticaret yollarının kesişme merkezindeydi ve ülkeye çok tatlı kârlar bırakıyordu.

Doğu-Batı arasında kurulan denge sayesinde, bu kârlar egemen güçler için iyi birer kazanç olmuştu.

Arap-İslam orduları Ortadoğu'ya girdiklerinde yerli halklara sadece dinlerini ve dillerini zorla benimsetmekle yetinmediler, kendi alfabeleri olan Arap alfabesini de benimsettiler. İslam'ı kabul ediyorsan, kutsal kitabın yazıldığı alfabeyi de kabul etmek zorundasın. Arap harflerini kabul edenler, eski yazılı harflerini bırakmak zorunda kaldılar ve bir süre sonra da bu harfleri unuttular. Böylece Ortadoğu halkları, eski dinlerini, yazılarını unuttular, birer de Arap ismini alarak asimilasyon işlemini tamamladılar.

Fakat bu denge 7. yüzyılda Arap-İslam fethi ile bozuldu. Tarihte ilk kez Ortadoğu'ya, Ortadoğu halkları sahip oluyordu ama neyin karşılığında?

Araplaştırılma karşılığında. Evet, İslam'ı kabul eden herkes Araplaşacaktı…

Tarihin belki de ilk ırkçı, dayatmacı emperyalist gücü, Arap-İslam İmparatorluğu'dur. Ondan önce hiçbir emperyalist güç bu kadar dayatmacı olmamıştır. Büyük İskender, Doğu seferine çıkarken, Batı-Doğu kültürünü sentezlemeyi ve yeni bir millet yaratmayı hedeflemişti; Helenizm, bu hedefin ürünüdür. Koca Roma İmparatorluğu, fethettiği ülkelerin ne halklarına ne de yönetimlerine karıştı. Roma'ya sadık kalmak koşuluyla yönetimi, eski sahiplerine bırakırken, halkları da kendi kültürleriyle özgür bıraktı. Roma tek bir şeye dikkat ediyordu, eski güçlü yönetimlerin daha da güçlenmesine imkân tanımamak. Bunun için de güçlü krallıkların gücüne pek dokunulmadan, güçsüz krallık ve hanedanlıkları koruma altına almıştı. Böylece Koca Roma'ya bağlı sayısız beylik, hanedanlık ve krallık birbirleriyle fazla didişmeden uzun süre barış içinde yaşamayı bilmişlerdi. Tarihte buna Pax-Romano (Roma barışı) denir...

Arap-İslam emperyalizmi böyle değildi; dayatmacı ve baskıcı idi. Hem dinlerini ve hem de dillerini zorla dayatıyorlardı. Duymuşsunuzdur, çoğu zaman "İslam, ırkçı değil, ümmetçidir" denilir. Bu doğru değildir, ancak Arapların dinlerini ve dillerini benimsersen, Arap-İslam ümmetine kabul edilebiliyorsun aksi toplumların akıbeti hakkında tarihi belgeler ayan-beyandır…

Arap-İslam orduları Ortadoğu'ya girdiklerinde yerli halklara sadece dinlerini ve dillerini zorla benimsetmekle yetinmediler, kendi alfabeleri olan Arap alfabesini de benimsettiler. İslam'ı kabul ediyorsan, kutsal kitabın yazıldığı alfabeyi de kabul etmek zorundasın. Arap harflerini kabul edenler, eski yazılı harflerini bırakmak zorunda kaldılar ve bir süre sonra da bu harfleri unuttular. Böylece Ortadoğu halkları, eski dinlerini, yazılarını unuttular, birer de Arap ismini alarak asimilasyon işlemini tamamladılar.

Tarihte hep böyle olmuştur; din değiştirmelerini dil değişmeleri izlemiştir. Dil değiştirmeleri ise yazılı dilin unutulmasıyla başlar. Araplar bunu çok iyi biliyorlar. Ortadoğu'yu Araplaştırmak için, bölge halklarının dillerini unutmaları için yazı dili için Arap alfabesini dayatmaları bundandır. Araplar, bununla da yetinmediler, girdikleri ülkelerin sanat değerleri yüksek mabetleri, binaları yakıp-yıkarak ülkeleri harabeye çevirdiler. Amaç, yerli halklara geçmiş kültürlerini unutturmak, Arap kültürünü benimsetmekti. Bu dayatma sonucu Ortadoğu'da pek-çok dil yok oldu. Eski Mısır dili unutuldu, Kuzey Afrika'nın yerli Berberi halkı dillerini ve kültürlerini unutarak Araplaştılar.

Fakat Ortadoğu'nun kadim iki halkı, Fars ve Kürt halkları geçmişte çok zengin kültüre ve yazılı edebiyat eserlerine sahiptiler. Araplardan çok önce İmparatorluklar kurmuşlar, devlet yönetiminde zengin deneyimlere sahiptirler. Dolayısıyla iki halk da Arap dayatmalarına karşı direndiler. Arap dinini ve alfabesini kabul ettiler ama dillerini benimsemediler.

Kısa bir süre sonra Fars kültürü, Arap kültürünün etkisi altından kurtulmayı başardı. Farslılar, Arap kültüründen tamamen kurtulmaları için, Arap dininden de kopmalarının gerektiğinin bilincindeydiler ama uzun süren İslam egemenliği ve Doğu'dan gelen Türk-Moğol akınları, İranlıların din değiştirmelerine engel oldu. Bunun üzerine İranlılar İslam dinini revize ettiler, eski dinleri olan Zerdüşt inancıyla harmanlayarak ve Araplar arasındaki çelişkilerden de yararlanarak Şiilik adını verdikleri yeni bir İslam anlayışı geliştirdiler. Geliştirilen Şii İslam anlayışı Ortadoğu'da yeni bir soruna, mezhep çekişme ve çatışmalarına neden oldu. Arap-İran çekişmesine dayanan ve Ortadoğu üzerinde egemenlik amaçlayan bu mezhep savaşlarına daha sonra Türkiye'de katılacak ve günümüze kadar amacından sapmayarak devam edecektir.

İranlılar, Şii İslam anlayışıyla Arap'ın Sünni-Selefi anlayışından ayrışınca, kültürlerini de Arap kültürünün egemenliğinden kurtardılar, kısa sürede kültürlerini bütün İslam âlemine kabul ettirdiler. Böylece Arap dili ibadet dili olurken, Fars dili kültür ve edebiyat dili oldu. Bugün bir Kürt dili ve kültüründen bahsediyorsak, Farslıların bu üstün çabalarının katkısı çok büyüktür.

Bölgede Arap etkisi kırılınca, bölge halkları rahat bir nefes aldı. Kendi yerel yönetimlerini yeniden kurdular, kültür ve dillerini geliştirmeye başladılar. Ama bu kez de Doğu'dan gelen daha yıkıcı bir istilacı güçle karşılaştılar.

Doğu'dan gelen bu yeni güç, Türk ve Moğollardı. Yeni gelenlerin, bölge halklarının kültürlerini etkileyecek öyle güçlü kültürleri yoktu ama yıkıcıydılar, her yeri yakıp-yıkarak bölge halklarının maddi varlıklarına büyük zararlar verdiler ama kültürlerine, inançlarına ve dillerine bir zararları olmadı. Doğu'dan gelen bu yeni akınların bir kısmı İran ve Kürt kültürleri içinde eridiler. Türklerin Oğuz boyları ise Kürtlerin yardımıyla Anadolu'nun içlerine doğru ilerleyerek Bizans İmparatorluğu'nu tehdit etmeye başladılar ve bir müddet sonra da Bizans'ın yerini aldılar.

Bizans İmparatorluğu'nun topraklarını işgal eden Türkler, artık Orta-Asya'dan gelen o barbar kabileler değillerdi. Dil hariç her şeylerini terk etmişlerdi, Bizans'ın kurumlarını, İranlıların kültürünü ve Arapların dinini ve yazılarını benimsemişlerdi. Bizans'ın kurum ve kuruluşlarını olduğu gibi devralarak Bizans İmparatorluğu'nun varisleri olmuşlardı.

Bizans İmparatorluğu'nun topraklarını işgal eden Türkler, artık Orta-Asya'dan gelen o barbar kabileler değillerdi. Dil hariç her şeylerini terk etmişlerdi, Bizans'ın kurumlarını, İranlıların kültürünü ve Arapların dinini ve yazılarını benimsemişlerdi. Bizans'ın kurum ve kuruluşlarını olduğu gibi devralarak Bizans İmparatorluğu'nun varisleri olmuşlardı.

Şimdi Kürdistan üzerindeki Batı-Doğu çekişmesinde Bizans-Sasani İmparatorlukların yerini Osmanlı-Safevi İmparatorlukları almıştı. 250 yıl süren bu çekişmede Kürdistan çok zarar gördü. Aynı dönemde Amerika kıtası keşfedildi Ümit Burnu su yolu bulundu. Dünya ticareti yön değiştirdi, karadan, denizlere kaydı. Kürdistan ve Ermenistan eski önemini kaybetti. İki feodal İmparatorluk gereksiz hale gelen Kürdistan-Ermenistan üzerindeki savaşa son verdiler. Yine de 1636 yılında Kasr-ı Şirin antlaşmasıyla Kürdistan'ı aralarında paylaşmaktan vazgeçmediler.

Bu tarihten itibaren Kürdistan stratejik önemini uzun bir süre kaybetti ve derin bir uykuya daldı. Ta ki emperyalist ülkeler kapısını çalana kadar. 1870 yılından itibaren kapitalizm rekabetçi aşamadan, emperyalist aşamaya geçince çok ihtiyaç duyduğu akar-yakıtı sadece Ortadoğu'da (Musul'da) keşfedilmişti.

Kapitalizm doğası gereği seri üretim ve hızlı tüketim esasına dayanır. Seri üretim için sürekli gelişen teknolojiye, hızlı tüketim için ise çoklu pazarlara ve rekabet edecek düzeyde ucuz imalata bağlıdır. Kapitalizm ucuz imalatı iki kaynaktan sağlamaya çalışır.

1- Ucuz emek; kapitalizm, ucuz emeği eskiden anavatandan sağlarken, günümüzde emek ucuz ülkelere sanayisini kaydırarak çevre (periferi) ülkelerden sağlamaktadır.

2- Ucuz hammadde; ilk başlarda kapitalist öncesi toplumlarda sağlanmaktaydı. Ucuz hammadde arayışı bir süre sonra sömürgeciliği de beraberinde getirdi. Batı'nın emperyalist ülkeleri dünyayı aralarında bölüşerek sömürgecilik olgusunu yarattılar. Sömürge ülkelerden, yeni keşfedilmiş Güney Amerika'nın geniş şeker plantasyonlarından ve Birleşik Devletlerin güney eyaletlerinde pamuk tarlalarında çalıştırmak için köle ticaretini başlattılar. Afrika'dan, Amerika'ya insani olmayan koşullarda milyonlarca genç köle aktarıldı. Giderek sanayileşen Birleşik Devletlerin kuzey eyaletlerinin özgür emek talebi, güney eyaletlerinin köleci emek talebiyle çelişince, Amerika Birleşik Devletlerinde kuzey-güney iç savaşı yaşandı ve kuzeyin galibiyetiyle sonuçlandı, kölelik ve köle ticareti de böylece son buldu.

Köleliği bu kadar cazibeli kılan ucuz emeğe olan taleptir, dolayısıyla kölelik bir ekonomik olgudur. Her

olguda olduğu gibi kölelik olgusu da kapitalizmin gelişmesinde ve ona bağlı olarak uygarlık tarihinin gelişmesinde olumlu ve olumsuz etkileri olmuştur. Marx, köleliği, kapitalist gelişmenin ekseni olarak değerlendirir ve şunları yazar; "Kölelik olmadan pamuk olmaz; pamuk olmadan modern sanayi olmaz. Sömürgelere değerlerini kazandıran kölelik olmuştur; dünya ticaretini yaratan kölelik olmuştur. Ve büyük sanayinin önkoşulu da dünya ticaretidir. Demek ki kölelik, son derece öneme sahip bir ekonomik kategoridir". "Kuzey Amerika ülkelerin bu en ilericisi, kölelik olmasaydı ataerkil bir ülke durumuna gelirdi. Kuzey Amerika'yı dünya haritasından silin, ortalığı anarşi -modern ticaret ve uygarlığın toptan çöküşü- kaplar. Köleliği yok edin, Amerika'yı uluslar haritasından silmiş olursunuz."(*1)

Kölelik, tarımsal alanlarda ucuz emek sağlarken, bu alanlarda teknolojik gelişmenin önünü tıkar. Yunan ve Roma uygarlıklarında bilimin ilerlemesine rağmen, kölelik rejimi yüzünden bilim, mekaniğe uygulanamıyor. Bilim ile mekanik at başı gidemeyince teknoloji gelişmiyor, yeni mekanik araçların bulunması ve tarıma uygulanması olmayınca, tarımda verimin düşmesine ve köle emeğinin verimsizliğine neden oluyor. Verimsizleşen sistem kendi sonunu hazırlar, gelişen üretim güçlerine tekabül eden yeni üretim biçimleri gelişir ve böylece köleci sistem yerini feodal sisteme bırakır. Oysa teknolojik gelişme kapitalizmin can damarıdır. Kapitalizm, sürekli yenilik yapmadan, teknolojiyi geliştirmeden yaşayamaz. Teknolojik gelişme, kapitalizmin hem yaşam sebebidir hem de sonunu hazırlayacak önemli unsurlardan bir tanesidir.

Batı Avrupa'da manüfaktür üretimiyle başlayan serüven, buharlı makinelerin bulunmasıyla binlerce işçinin bir arada çalıştığı dev komplekslere dönüştü. İşçilerin, fabrikalarda bu şekilde temerküz etmesi bir yandan sermayenin yoğunlaşmasına neden olurken diğer yandan emeğinden yabancılaşan ve hızla yoksullaşan geniş halk kitlelerini yarattı. Böylece toplum, üretim araçlarına sahip varlıklı bir azınlık kesim ile emeği ile zar-zor geçinen proletarya sınıfına ayrıştı. Ve bu iki sınıf, tarihsel süreç içerisinde çıkarları birbiriyle çeliştiği için hep karşı karşıya geldiler. Biri sömürünün derinleşmesi için çaba harcarken, diğeri sömürünün tamamen ortadan kaldırılmasının mücadelesini veriyor; mücadele bugün de hızından hiçbir şey yitirmeden devam ediyor/edecektir. Marx'ın deyimiyle; "Proletarya, kendini ve kendisi ile birlikte tüm toplumu kurtarmak için, özel mülkiyet rejimini yıkmak zorundadır." Mücadele sınıfsız ve sömürüsüz bir toplum yaratana kadar devam edecektir.

20. yüzyılın başında Ortadoğu üzerindeki yarış, dönemin iki süper gücü olan Britanya ile Almanya arasında olmaktaydı. Etkisi iyice kırılmasına rağmen bölgenin tek egemen gücü Osmanlı İmparatorluğu'ydu ve can çekişen İmparatorluk, emperyalist güçler arasındaki çelişkilerden faydalanarak ömrünü uzatmaya çalışıyordu. Bir Britanya, bir Almanya'dan yana durarak varlığını korumaya çalışsa da, öyle bir an geldi ki kesin safını belirlemek zorunda kaldı veya bırakıldı. İmparatorluk, tercihini Almanya'dan yana kullandı.

Su buharı elde etmek için gerekli kömür Avrupa'da bolca bulunuyordu. Bu yüzden 19. yüzyılda Avrupa için bir enerji sorunu yoktu. Fakat teknolojik gelişme, fosil yakıtla çalışan içten yanmalı motorlar keşfedilince, ihtiyaç duyulan fosil yakıt Avrupa'da yoktu. Sadece Ortadoğu'da ve Kafkaslar'da keşfedilmişti. Emperyalizmin Ortadoğu'ya girişi, petrolün bu ülkeler için hayati önem kazanmasıyla başladı ve onları Ortadoğu üzerinde egemenlik kurma yarışına sürükledi. Böylece Ortadoğu, Antikçağlarda ve Ortaçağlarda sahip olduğu stratejik konumunu yeniden kazandı. Ortadoğu'ya egemen olan dünyaya egemen olacaktı.

20. yüzyılın başında Ortadoğu üzerindeki yarış, dönemin iki süper gücü olan Britanya ile Almanya arasında olmaktaydı. Etkisi iyice kırılmasına rağmen bölgenin tek egemen gücü Osmanlı İmparatorluğu'ydu ve can çekişen İmparatorluk, emperyalist güçler arasındaki çelişkilerden faydalanarak ömrünü uzatmaya çalışıyordu. Bir Britanya, bir Almanya'dan yana durarak varlığını korumaya çalışsa da, öyle bir an geldi ki kesin safını belirlemek zorunda kaldı veya bırakıldı. İmparatorluk, tercihini Almanya'dan yana kullandı.

İki güç arasındaki rekabet Birinci Paylaşım Savaşı ile son buldu, Almanya yenildi, Britanya bölgenin tek süper gücü oldu.

Daha savaş sonlandırılmadan Ortadoğu'ya hâkim olmak isteyen müttefik iki emperyalist güç Fransa ve İngiltere, üçüncü ortakları olan Çarlık Rusya'ya haber vermeden Sykes-Picot anlaşmasıyla aralarında bölüştüler. İngiltere, savaşa neden olan Musul-Kerkük petrollerine konacaktı ve burayı müttefiki Fransa dahi hiç kimseyle paylaşmayacaktı.

İngiltere, Musul petrollerine el koyunca rahatladı, bölge devletleriyle en başta da Türkiye ile bir anlaşmaya vardı. 5 Haziran 1926 Ankara Antlaşmasıyla, Türkiye Musul petrollerini İngiltere'ye verecekti ama karşılığında da Kürtleri istiyordu. Bu çok ağır bir istekti, Türkiye, Kürtleri yok edecek ve İngiltere buna sesiz kalacaktı. O an anlaşıldı ki, emperyalistler için önemli olan halkların

ulusal ve demokratik çıkarları veya insan hakları değil, ekonomik çıkarlarıydı. İngiltere de ekonomik çıkarlarını göz önünde bulundurarak, Türkiye'nin bu isteğini kabul etti ama karşılığında Musul petrollerinin koruculuğunu istedi. Türkiye bu isteği seve seve kabul etti, Musul'u verecekti, Batı'nın, Doğu'daki koruyucu gücü olacaktı karşılığında ise Kürt ve Kürdistan sorununu ebediyen sona erdirecekti.

Sykes-Picot anlaşması yaklaşık yüzyıl sürdü. Türkiye, Batı'nın askeri gücü olarak Sovyetler Birliği'nin önüne set oldu. Ekonomik kalkınmasından feragat ederek gücünün çok çok üstünde ordular beslemek zorunda kaldı. Bütün bu ağır yükün altına sırf Kürtleri asimile etmek, Kürdistan sorununu ortadan kaldırmak için girdi. Arapların Ortaçağ'da başaramadığını, şimdi kendisi başarmak istiyordu ama ne kültürleri buna müsait idi ne de ekonomik güçleri…

Türkiye, Kürtlere karşı giriştiği bu amansız savaşta kısmen başarılı oldu, ama ne Türkiye'deki ne de Ortadoğu'da Kürtleri bitiremedi; Kürdistan sorununu çözemedi, Kürtler dirençli ve inatçı çıkmışlardı.

21. yüzyılın ilk çeyreğinde Ortadoğu hâlâ çok huzursuz. Huzursuzluğun iki ana nedeni var:

1- Filistin-İsrail sorunu

2- Kürdistan-Kürt sorunu.

Uzmanlar, bu iki sorun, adil bir çözüme kavuşmadıkça, Ortadoğu'da huzuru beklemenin hayal olduğunu yazıyorlar.

Filistin sorunu sadece İsrail ile çözülürken, Kürdistan-Kürt sorunu Ortadoğu'nun en çetrefilli sorunu olduğunu, tek bir devletle değil, Ortadoğu'nun dört ülkesi ile bölgede çıkarları olan emperyalist ülkeler arasında çözülebilir. Bu anlamda Kürdistan-Kürt sorunu, tek tek ülkelerin sorunu olmaktan çıkmış, uluslararası bir soruna dönüşmüştür.

21. yüzyılın başlarına kadar Ortadoğu ülkelerinin çıkarları ile emperyalist ülkelerin çıkarları çakıştığı için, Kürdistan-Kürt sorunu buzdolabına konulmuştu. Fakat 21. yüzyılın başından itibaren bölge ülkelerinin çıkarları ile emperyalist ülkelerin çıkarları çelişkiye düştü. Bunun da başlıca nedeni emperyalist bir güç olmak isteyen Rusya'nın Ortadoğu'ya girmek istemesidir. Rusya ekonomik gücünden çok, askeri gücüne dayanarak Ortadoğu'ya girince, karşısında Batılı emperyalist güçleri buldu. Batılı emperyalist güçler, Ortadoğu'yu Rusya ile paylaşmak istemiyorlar. Çünkü Ortadoğu'ya hâkim olanın dünyaya hâkim olacağı daha önce söylendi.

Türkiye, Kürtlere karşı giriştiği bu amansız savaşta kısmen başarılı oldu, ama ne Türkiye'deki ne de Ortadoğu'da Kürtleri bitiremedi; Kürdistan sorununu çözemedi, Kürtler dirençli ve inatçı çıkmışlardı.

Ortadoğu'da emperyalist güçler arasındaki çelişki giderek derinleşiyor. Önceleri ABD-Rusya arasında cereyan eden çelişkiye şimdi Avrupa Birliği'de (AB) katılmıştır. Bu çelişki ABD Başkanı Donald Trump'ın 11-12 Temmuz 2018 tarihinde NATO zirvesi için bulunduğu Brüksel'de daha da açığa çıkmıştır. AB, Ortadoğu'yu kendi eski egemenlik alanı olarak görüyor ve bu alandan ABD'nin çıkmasını istiyor, bu jeste karşılık ABD'de NATO'dan çıkmak tehdidinde bulunuyor. Bir asırdır (20. yüzyıl boyunca) karşılaşmadığımız bu durum bir ilktir ve tüm dünyada şaşkınlıkla izlenmektedir. AB ile çelişkisini derinleştiren Donald Trump, 16 Temmuz 2018 tarihinde Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile yaptığı görüşmede zorunlu olarak tavizkar bir tutum benimsemişse de, aslında Ortadoğu'da ne kadar kalıcı ve kararlı olduğunu gösterdi. ABD, Ortadoğu'da kalıcıdır ve bu kalıcılığı emperyalist gücünden ve Ortadoğu'nun stratejik konumundan almaktadır. Bölgede İsrail'den sonra da dayanabileceği tek güç ise Kürtlerdir.

Ünlü Kürt siyasetçi Mam Celal Talabani bir söyleyişinde; "biz Kerkük'ü petrolünden dolayı değil, Kürdistan'ın toprağı olduğu için istiyoruz" demişti. Mam Celal doğru bir tespitte bulunmuştu, teknoloji yakın bir gelecekte fosil yakıt yerine yenilebilir enerjiyi ikame ederek, enerji sorununu kökten çözecektir. Ama Kürdistan'ın stratejik konumu öyle midir? Hiçbir teknolojik yenilik Kürdistan'ın stratejik konumunu değiştiremeye yetmeyecektir. Kürdistan bu stratejik konumuyla, dünya var oldukça emperyalist güçlerin dikkatini çekecek ve Kürtlerin başını hep ağrıtacaktır.

Yoldaş Sinan Çiftyürek hep yazdı, "yüzyılımızın savaşları Ukrayna-Mısır-Afganistan üçgeninde olacaktır." Bu üçgenin merkezinde ise Kürdistan var, Kürtleri kazanan Ortadoğu'yu kazanır. Bunun bilincinde olan Batılı emperyalist güçler, Kürtleri kazanmaya çalışıyor. Seküler yapıları, kadına verdikleri önem, sözlerinde durmaları ve en önemlisi de savaşçı yetenekleri, batılıların vazgeçmeyecekleri unsurları oldular. Türkiye'nin eski müttefiklerinden Batılı emperyalist ülkelerin Kürtleri tercih etmesi, yüzyıla yakındır onlara dayanarak Kürtleri yok etmek için olağanüstü çabalar harcayan Türkiye'yi şaşkına çevirdi. Türkiye, kendisini ihanete uğramış hissine kapılarak, Doğu-Batı arasında yön arayışına girdi. Tabi bu çok kolay bir iş değildir. Türkiye, siyasi, ekonomik ve askeri gücüyle batıya bağımlı durumda. Şimdi, Batı ile ilişkilerini sürdürmek istese, Kürdistan gerçekliğini kabul etmek zorunda, Doğu bloğuna yani Rusya-İran bloğuna kaysa, hem batının ekonomik kaynaklarından mahrum kalacak hem de Kürdistan sorununun kendisi dışında Batılı emperyalist güçlerce çözülmesine seyirci kalacaktır.

Sorunun çözümünde anahtar

ülke, Türkiye'dir. Türkiye yüzyıldır uyguladığı ve kendisine çok pahalıya mal olan politikasını terk ederek Kürdistan gerçeğini kabul etmek zorundadır. Ama Türkiye, kimseye bir yararı olmayan eski politikalarında ısrarcı olursa, büyük kaybedecektir. Daha önce yazıldı, ne Ortadoğu 20. yüzyılın başındaki Ortadoğu'dur ne de Kürtler 20. yüzyılın başındaki Kürtlerdir. Barışın yolu Ortadoğu halklarının kardeşleşmesinden geçer; bunun için de önce Ortadoğu halklarının, ulusal-hak taleplerinin giderilmesi gerekir. Eğer Ortadoğu halkları arasında bir barış sağlanacaksa, önce kaçınılması mümkün bütün ulusal sürtüşmelerin giderilmesi, her ulusun bağımsız ve kendi ülkesinin efendisi olması gerçeği kabul görmesi gerekir. Bu gerçek kabul edildikten sonradır ki Ortadoğu halkları barışa kavuşacaklardır.

25 Eylül 2017 tarihinde Güney Kürdistan'da gerçekleştirilen "Bağımsızlık Referandumu", Kürtler arasında ulusal birlik yönünde müthiş bir heyecan yarattı. Bu heyecanla Kürtler "Ulusal Birliğe"ne kadar da hasret ve ne kadar istekli olduklarını bütün dünyaya gösterdiler. Burada sorun, Kürt ulusal birliği hangi sınıf ve katmanların öncülüğünde gerçekleşeceğidir.

Tarihte ulusallık talebi, hep burjuva sınıfının talebi olmuştur. Avrupa'da en geç ulusal birliğini kuran Almanya, bunu ulusal burjuvazisine borçludur. Bu yüzden Engels, Alman Birliğini "İktisadi Birlik" olarak tanımlar. Güney Kürdistan ile aynı tarihlerde referanduma giden Katolanya'nın güçlü bir burjuva sınıfı ve bu sınıfın bağımsızlık talebi var. Ne yazık ki Kürdistan burjuva sınıfının böyle bir talebi yoktur. Kürdistan burjuvazisi tam gelişme döneminde yken gelişmesi engellenmiş, kendisine işbirliği dayatılmıştır. Bu nedenle Kürdistan burjuvazisinin içinde bulunduğu işbirliği yapısından dolayı böyle bir oluşumun gelişmesine engeldir. Peki, Kürt Ulusal Birliği, kim ve hangi sınıfların öncülüğünde gerçekleşecektir. Bu sorunun cevabı kesin ve nettir; Kürdistan Komünist Partisi'nin öncülüğünde, Kürdistan İşçi Sınıfı tarafından gerçekleştirilecektir.

Kürdistan işçi sınıfı, Kürt burjuvazisinin üstlenmediği sorumluluğu tarihsel bir zorunluluk olarak üstlenmek zorunda bırakılmıştır. Kürdistan işçi sınıfı, ekonomik özgürlüğünü kazanmak istiyorsa, önce Kürdistan'ın siyasi bağımsızlığını kazanması gerektiğinin bilincindedir. Siyasi özgürlük, ekonomik özgürlüğün hem nedeni hem de gereğidir. Ve bu tarihsel bir görev olarak Kürdistan İşçi Sınıfının omuzlarına yüklenmiş kutsal bir görevdir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Ortadoğu tarihi bunalımlar, dramlar ve sonu gelmeyen kavgaların tarihidir. Eğer bütün bu acıların bir son bulması isteniyorsa, Ortadoğu halklarının haklı taleplerine kulak verilmelidir. Uluslaşma süreci Ortadoğu'ya geç girmiştir ama girmiştir. Yapılması gereken uluslaşma sürecine giren bu halkların ulusal talepleri, siyasal bağımsızlık dâhil olmak üzere her türlü talepleri giderilmelidir. Bu taleplerin giderilmesi, bölgede statükoyu parçalayacağı için zor görünse de imkânsız değildir. Bölgeye özgürlük, demokrasi, barış ve huzuru yeniden tesis edeceği, kemikleşmiş gerici faşist ideolojik rejimleri yıkacağı için katlanması gereken bir bedel olmalıdır. Ortadoğu halklarının bir üyesi olan Kürt halkının ulusal talebi ise, devletleşme olgusundan geçer. 25 Eylül 2017 "Bağımsızlık Referandumu" Kürtler için bir milattır. Kürtler tarihlerinden ilk kez kendi özgür iradeleriyle bağımsızlıklarını onaylamışlardır. Bu tarihten itibaren devletleşme olgusu, Kürtler için bir daha geri alınamayacak kadar ete ve kemiğe bürünmüştür. Halk tarafından tabandan sağlanan bu birlik maalesef tavana yansıtılamamaktadır. Kürt siyasi-örgütleri iç çelişkilerini aşıp birlikte hareket etmekten aciz durumundadırlar. Oysa dünyadaki mevcut konjonktürel durum Kürtlerin lehinedir, Kürtler, özellikle DAİŞ karşısındaki duruşları ile bütün dünya kamuoyunun sempatisini kazanmışlardır. Kürtler, tarihlerinde ilk kez, dünya kamuoyunda kazandıkları bu desteği heba etmek lüksüne sahip değildirler. Öyle görünüyor ki, Kürtler arasındaki bir birliktelik ancak Kürdistani Komünistlerin öncülüğünde gerçekleştirilecektir. Ve bu Kürdistani Komünistlerin görevlerinden ilki ve en kutsalı olacaktır.

Kürdistan Komünist Partisi öncülüğünde Kürdistan işçi sınıfı tarafından kurulacak olan "Bağımsız, Demokratik, Birleşik Kürdistan", Kürtlerin ve Kürdistani halkların yegâne hedefidir. Çünkü Kürdistan'ın siyasi bağımsızlığını kazanması, öncü gücünden dolayı bölgenin ve tüm Ortadoğu işçi sınıfının ve ezilen halklarının kazanması demektir. Başka bir ifade ile Ortadoğu'nun ezilen halklarının ve emekçi kitlelerinin kurtuluşu Kürdistan'ın kurtuluşundan geçer. O halde Ortadoğu'nun tüm ezilen halkları ve emekçileri, Kürdistan Komünist Partisi öncülüğünde gerçekleşecek mücadele bayrağının altında birleşmeleri, gerekliliğin ötesinde bir zorunluluktur…

(*1) Karl Marx; Felsefenin Sefaleti, Çev: Ahmet Kardam, Sol Yayınları, 1976 Ankara, s,119-120

Fevzi KARTAL

HİÇBİR ZAMAN!

fevzi381@gmail.com

Hiçbir zaman bu coğrafyayı, bu halkı, bu halkları; farklılaştırarak halkların, inançların kendisi olmasını, anasının dilini, kültürünü, inancını yasaklayarak, eşit haklar vermeden, tekçilikle yönetemediniz, yönetemiyorsunuz ve de bundan sonra da hayatın her alanında siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel yozlaşma krizi, sağlık krizi, eğitim krizi, komşularla komşuluk krizi yaşamadan yönetemezsiniz.

Dedemden duydum, annemi, babamı dinledim ahali; şimdiki adı ile halk çoğunluğu bu coğrafyalarda hep krizlerle ve yoksullukla boğuştu ve de boğuşmaya devam ediyor… O çok övdüğünüz Osmanlı'da ahali (halk) tarhana çorbasına (darhane çorbası) talim ediyordu, şimdilerde halk bulgur pilavına talim ediyor (çalışıyor).

Bu mantık, bu fikriyat ve de bu pratik sizde olduğu sürece krizlerden kriz beğeneceğimiz gün gibi aşikâr. İçte ve dışta politik gidişat yerlerde sürünüyor, iç barış denen bir şey kalmamış vs. İyi midir diyorsunuz? Göstergelere bakınız ki illallah dedirttirecek bir durum.

İç barış; Kürt sorunu demokratik yollarla çözülmediği sürece her iki tarafta da daha çok ocaklar yanacak. Ölmeyle, öldürmekle, savaşla hiç kimse bir şey kazanmamıştır. Saddam bile Kürtleri batılı emperyalistler dediğiniz devletlerin tekellerinin sattığı gazlarla bitirememiştir. Sadece Halepçe'de 5000 Kürt bu gazlarla barbarca katledilmiştir. Aslında bir soykırımdır. BM bunu soykırım olarak tanıdı mı? Bir bilgim yok. Sonuçta defacto deyin, ne derseniz deyin, bu gün o coğrafyada Kürt bayrağı dalgalanmaktadır. Suriye'de kimlik dahi verilmeyen Kürtler bu gün bu aşamaya gelmiştir. Demokratik yöntemler ile karşılıklı rızalıkla, toplumsal sözleşme ile çözülmeyen hiçbir sorun, sorun olmaya her zaman adaydır. İnançsal sorunlar, azınlık sorunları karşılıklı rızalık temelinde bir çözüme kavuşmamıştır. Bu gün o lümpen (seviyesiz) laiklik dahi yerlerde sürünmektedir. Laiklikte olduğu gibi demokrasi, eğitim, sosyal haklar, üniversite özerkliği, eğitimde fırsat eşitliği, sendikal haklar, düşünce özgürlüğü hiçbir zaman

olmamıştır. Bütün bunlar yoksa iç barış da yoktur. Tabi bunların yanı sıra “aç ayı oynamaz” ekonomik bir yeterlilik de şarttır ve de olmaz ise olmazıdır. Osmanlı’da iktidar için kardeş kardeşi öldürüyordu, Cumhuriyet’te de iktidardakiler birbirini, iktidar ortaklarını öldürüyorlar. FETÖ-AKP ve iktidardaki yöneticiler kavgası ve de yüzlerce ölü, Cemaat-Ergenekon çatışması, dünün ortağı bu günün hasmı… “İskenderpaşa, Süleymacılar, Işıkcılar, Milli Görüş büyük darbeler aldı. Ne hikmetse cemaatlerin liderleri ve önemli kişileri birkaç yıl içinde öldürüldüler, bir kısmı da trafik kazası süsü ile öldürüldüler. Erenköy Cemaatinin, Süleymancıların, İskenderpaşa Cemaatinin, Işıkcılar Cemaatinin, İsmailağa Cemaatinin, Nurcular Cemaatinin liderleri ve yöneticileri bir kısmı öldürüldü bazıları trafik kazası ile ortadan kaldırıldı, bazıları da cezalar aldı”.

İş koşulları, sosyal alan; her ay onlarca işçi iş şartlarının zorluğu, iş koşullarının güvensizliği neticesinde ölüyor. Sosyal yaşam da tek kelime ile yerlerde sürünüyor, tatilden dönenlerin söylediği gibi. Tatilden dönenler “Allah yardım etsin orada yaşayanlara” diyorlar. “Eh! İyidir” diyenler de var. Neden döndün diye sorulduğunda? Cevap : “Gavurun parası tatlı geliyor” (gülerek) diyenler de var. İkiyüzlü iktidar yandaşlığı ve ne dediğini bilmemek! Türkiye’de sağcı Avrupa’ da gavur parasıyla solcu. Türkiye’de oyunu sağa ver; Avrupa’da sola ya da sosyal vaatler verenlere. Bu kadar iki yüzlülük ancak bizde görülür. Gerçi hiçbir kimsenin vicdani seçim meselesine müdahale hakkımız olmasa da en azından bir vatandaş olarak sanırım bu iki yüzlülük karşısında demokratik bir eleştirel düşünce özgürlüğümüzde olmalı diye düşünüyorum. Ne dersiniz sayın okurlar?

Osmanlı ne yaptıysa halklara Türkiye Cumhuriyeti de aynısını yapacaktır. Ahaliye (halka) yine bir şey yok; Saraya çok şey. Bin yıldır bu kafa yapısıyla halka ve halklara ne verildiyse bundan sonrada aynısı olacaktır. Osmanlı Padişahı 1. Mahvettinlerin yerini sonuncu Mahvettin alacaktır. Ki, hep Mahvettin gitti, Mahvettin geldi olacaktır.

Eğitim; OECD eğitim endeksi sıralamasında Türkiye sondan dördüncü. Türkiye lise mezunlarının not ortalaması yüz üzerinden yüzde 36. Şu duruma bakınız lütfen! Hangi buluş? Hangi teknik? Sınamalarda gösterilen dizilerin birçoğu bir gecede uydurulmuş senaryolar, bu şekilde yapılan dizilerin eğitsel içeriği ne kadar eğitsel olur? Dünyada 57 tane Müslüman ülkesi vardır ve de bunların bilime katkıları sıfırdır. Ekonomik değer yaratma katkıları, teknolojik anlamda, sadece yüzde 1’dir.

Ekonomik alan; Cari açık 47,1 milyar dolardır. 2017’nin cari açığı, Türkiye’nin 52 yıllık açığına bedel. Özel sektörün yurtdışında sağladığı uzun vadeli kredi borcu 240,8 milyar dolardır. Türkiye’nin dış borcu 466,7 milyar dolardır. AB tanımlı genel yönetim borç stoku ise 777,7 milyar lirayı geçti, bu stokun milli gelire oranı yüzde 28,9’dur. Türkiye’nin 2018’deki dış kaynak ihtiyacı 236 milyar dolardır. Brüt dış borç stokunun döviz cinsleri itibariyle durumu da aşağıdaki gibidir, dolar bazından. USD 257, 007 milyar, USD toplamdaki payı yüzde 58,7; EURO 140,216 milyar dolar toplamdaki payı yüzde 32; Yen 8,712 milyar dolar toplamdaki payı yüzde 2.0; SDR 1.396 milyar dolar toplamdaki payı yüzde 0,3; TL 4,603 milyar dolar toplamdaki payı yüzde 5,9 ; diğer 25, 982 milyar dolar toplamdaki payıyüzde 1,1. Toplam dış borç stoku 437,996 dolar.

Osmanlı ne yaptıysa halklara Türkiye Cumhuriyeti de aynısını yapacaktır. Ahaliye (halka) yine bir şey yok; Saraya çok şey. Bin yıldır bu kafa yapısıyla halka ve halklara ne verildiyse bundan sonrada aynısı olacaktır. Osmanlı Padişahı 1. Mahvettinlerin yerini sonuncu Mahvettin alacaktır. Ki, hep Mahvettin gitti, Mahvettin geldi olacaktır.

USD/TL kuru yükseldiğinde özel kesimin niçin sıkıntıya girdiği anlaşılıyor. Sayın RTE’nin, (Sayın Erdoğan muhaliflere ve eleştirel bakanlara sayın diye hitap etmiyor; ama nezaketle yaklaşanlar sonunda haklı çıkmışlardır), anti-emperyalizminin nasıl bir anti-emperyalistlik olduğu görülüyor. Türkiye’yi ne Katar’ın 15 milyarı ne de basında yazılan söylentiden ibaret Putin’in Ruble hamlesi bu krizden kurtaracaktır. Geçici çareler yine o “emperyalist”lerle birlikte aranacaktır. Zira 15 milyar da yatırım amaçlı kullanılmayacak. Bankalar ve finans sektörlerine yönlendirilecek, Reuters’in haberine göre. Haberi bile Reuters’ten alıyoruz. Ne kadarda milliymişiz(!) değil mi? Evet evet bu kafa ile yönetemediniz, yönetemiyorsunuz ve de hiçbir zaman yönetemeyeceksiniz. İstediğiniz kadar birileri seyirciyi “inşallah düzelir” diye oyalaya dursun.

Hurşit Kaşıkkırmaz

ÜLKEMİZİN DEVRİM KARAKTERİ VE KOMÜNİSTLER

hursitkasikkirmaz@hotmail.it

Kuzey Kürdistan komünistleri yeni bir hamle yapmaya hazırlanıyor. Ülkemiz K. Kürdistan'ın komünist örgütlenmeleri olarak Özgürlük ve Sosyalizm Partisi (ÖSP) ve Kürdistan Komünist Partisi (KKP) birleşmek ve birleştikten sonra yasal alanda Kürdistan Komünist Partisi kısa adıyla KKP ismini alarak legalleşmeyi hedefliyor. Her hangi bir aksilik olmazsa ÖSP, 3. kongresinde ismini değiştirerek KKP ismini alacaktır. Kuşkusuz bu çağda birleşmek, birlik olmak ve daha güçlü, istikrarlı ve olgun bir şekilde politika yaparak siyaset sahnesinde yer almak solun, devrimcilerin, komünistlerin hedefledikleri, önemsedikleri ve arzu ettikleri bir yönelimdir. Bu anlamda K. Kürdistanlı bütün komünistlere ve komünizanlara başarılar diliyorum. Ve ülkemizdeki bütün komünistleri, komünizanları, devrimcileri ve sosyalistleri bu yeni yapıda yer alarak çağa denk düşecek bir şekilde daha güçlü, istikrarlı ve olgun bir komünist parti yaratma hedefiyle sorumlu davranmaya davet ediyorum.

Hemen belirtmekte yarar olduğunu düşünüyorum. Kürdistan Komünist Partisi geleneği; legalci, yasalcı bir gelenek değildir. Partinin 30-40 yıllık mücadele tarihi bunun kanıtıdır. Fakat gelinen aşamada bütün legal ve illegal parti, örgüt ve yapıların konumları *''at izi ile it izi"* gibi birbirine karışmış vaziyettedir. Birinin diğerinden, diğerinin öbüründen farkı kalmamış gibi bir durum söz konusudur. Esasen bu duruma bürünmenin, düşmenin, gelmenin temelleri 1980'lerde kapitalizm cephesindeki gelişmelerden kaynaklıdır. Kapitalizm 1980'lerde bilim, teknik, teknoloji, telekomünikasyon ve sanayide bilimsel teknolojik devasa bir gelişme, yenilik yaşayarak eski olan birçok şeyi geçersiz hale getirdi. Öyle ki sosyalist ülkeler ve Doğu bloğu; sahip oldukları iç hatalar, yetmezlikler ve yanlışlıklar bir tarafa, aslında kapitalizm cephesindeki bu gelişme ve yenilikler karşısında dayanamayarak boğuldular, yıkıldılar. Kapitalizme karşı yarışı 1990'lı yıllarda kaybettiler. Alana ve dünyaya hakim olan kapitalizm, bu gelişmelere ve yeniliklere paralel stratejik ve biçimsel olarak değişikliklerde bulunarak kendisini her alanda yeniden örgütlüyor.

Özellikle Doğu bloğu ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) yıkıldıktan sonra genel olarak sol, devrimciler ve komünistler prestij kaybına uğradılar, bunalım yaşıyorlar ve hala atlatabilmiş değiller. Birçok komünist partisi tarihten silindi,

bazıları sosyal demokrat oldular. İleri, orta ve alt düzeyde olan küçümsenmeyecek bir kadro yapısı mücadeleyi bıraktı, kimileri saf değiştirdi. Komünist iddiasında olup varlıklarını devam ettirenler marjinal, kitle desteğinden mahrum, yoksun bir şekilde varlıklarını sürdürmeye çalışıyorlar. Bu belirsiz ara süreçte, tamamen eskisi gibi olmak, kalmak gelişmelerden kopuk, onun gerisinde durmak kime ne kazandırdı, kazandıracak? Sistemin, eski illegal örgütlenme modelinin şifrelerini çözdüğü, deşifre ettiği bir dönemde aynı modeli sürdürmek mantıklı mı? Ayrıca günümüz teknolojisi sayesinde gözetleme, denetleme ve kontrol altına alma gibi imkan ve olanakları hesaba kattığımızda eski tip illegal örgüt yapılanması gerekli olabilir mi? Yeni çağın koşullarına göre şekillenemeyen, biçim alamayan, örgütlenemeyen sol, işçi sınıfı ve komünist hareket, zor ve belirsiz bir ara sürecin içinde bulunuyor. Sol, işçi sınıfı ve komünistlerin sahip oldukları bu belirsiz ara süreç devam ederken, diğer yandan kapitalizm barbarlıkta, sömürüde, kırım ve katliamlarda, savaşta sınır tanımıyor.

Bundan 30-40 yıl önce eski illegal örgütlenme döneminde bir bildiri, bir yayın veya bir kadronun oynadığı rol ile günümüz yayınları ve kadrolarının rolleri aynı mı? Eskiden o zor koşullarda insan gücü ile bildiriyi taşımak, yayını taşımak, kitlelere kavuşturmak büyük bir emek, özveri ve değer idi. Çağımızda internet sayesinde bir tıklama ile binlere, yüz binlere, milyonlara ulaşma imkanı söz konusudur. Ki internette yayımlama ve tıklama dünyanın en illegal örgütü tarafından dahi yapılıyor. Bir diğer konu; partilerin, örgütlerin yayınlanan illegal ve legal bildiri ve yayınları içerik olarak üç aşağı beş yukarı aynı niteliktedir. Denilebilir ki zaten zayıf olan, ciddi bir tehlike arz etmeyen, ayrıca denetlenen ve kontrol altında tutulan illegal örgütlenmelerin yayınlarını, bildirilerini çıkarmaları ve internette yayımlamalarına göz yumuluyor. Çünkü illegal de olsa, legal de olsa üç aşağı beş yukarı içerik aynıdır. Bu yayınlar, bildiriler, düşünceler binlere, yüz binlere ve milyonlara ulaşıyor ama gerektiği gibi ilgi, alaka ve değer bulmuyor. Bir bütün olarak dünya genelinde ve kapitalist sistemde gündeme gelen değişiklikler, yenilikler, gelişmeler karşısında solun, sosyalistlerin, komünistlerin, devrimcilerin prestij kayıp etmesi, çekim merkezi olamaması ayrıca çağa uygun örgüt ve örgütlenmelerin oluşamaması süreci yaşanıyor.

Kitleler kapitalizmden rahatsız, ona karşı kin ve nefret ile dolu ve ondan kurtulmak için arayış içerisinde fakat alternatif bulamıyor. Sosyalist devletlerin yıkılması şimdilik kitleleri Marksizm'e-Leninizm'e ve sosyalizme kırgın ve inanmaz bir hale getirdi. Bu belirsiz ara evrede yeni devrim ve sosyalizm stratejileri, programları, teorileri oluşturmak bir hayli zor gözüküyor.

Kitleler kapitalizmden rahatsız, ona karşı kin ve nefret ile dolu ve ondan kurtulmak için arayış içerisinde fakat alternatif bulamıyor. Sosyalist devletlerin yıkılması şimdilik kitleleri Marksizm'e-Leninizm'e ve sosyalizme kırgın ve inanmaz bir hale getirdi. Bu belirsiz ara evrede yeni devrim ve sosyalizm stratejileri, programları, teorileri oluşturmak bir hayli zor gözüküyor. Çünkü yeni ve çağa uygun yığın hareketleri hala gündeme gelmedi. Yeni çağa uygun yığın, kitle hareketlenmelerine denk düşecek çağın yeni devrimci, Marksist- Leninist teorisi oluşmadı. Kuşkusuz bu durum geçicidir. İnsanlık er veya geç sosyalizmin değerlerini, yararlarını ve önemini tekrardan anlayacak ve gerekeni yapacaktır. Toplum bilimi teorisi gelişmelere ve yeniliklere denk düşecek bir şekilde kendisini yenileyecektir.

Bütün bu alt üst oluşa, yeniliklere, gelişmelere paralel olarak solun ve komünistlerin prestij kayıp etmesine rağmen, Kürdistanlı komünistler zor koşullarda Marksizm'den-Leninizm'den taviz vermeksizin mücadelelerini sürdürdüler, sürdürüyorlar. Hatta bu belirsiz ara dönem ve evrede birçok komünist partisinden farklı olarak bu yeni süreci anlamak, kavramak ve ona göre ideolojik ve teorik olarak çağa uygun bir şekilde şekillenmek için tartışmalar yaşayarak döneme göre yeni üretimde bulunmaya çalıştılar. Yani yeni çağ ve dönem için ideolojik ve teorik üretimin gerekli olduğunu belirterek yeni tahlil ve tespitlerde bulundular. Ama bu konuda asıl belirleyici olacak olan çağın ve dönemin devrimci halk, yığın ve kitle hareketleridir. O hareketlenmeler ile birlikte yeni talepleri içeren mücadele ve örgütlenme metodudur. Ayrıca çağın ve dönemin gençliğinin işçi sınıfı ve komünist mücadeleyi sahiplenmesi ve onu ileri taşıması olacaktır. En azından birçok komünist partiden farklı olarak Marksizm'den-Leninizm'den kopmadan yeni dönemi anlamak, kavramak ve ona göre ideolojik ve teorik olarak şekillenmek gerektiği bilincine vararak çaba içerisinde olmak dahi büyük bir gelişmedir. Gelişmeler karşısında kimilerinin yaptığı gibi eski yöntemi, statüko-

yu sürdürmek veya Marksizm'den-Leninizm'den tamamen koparak devrimcilik, komünistlik yapmaya çalışmak ne kadar bilimseldir?

Doğu bloğunun yıkılması ve sistem olarak kapitalizmde ki gelişmeler karşısında solun, komünistlerin, devrimcilerin prestij kayıp etmeleri, çekim merkezi olamamaları, kitlelere cazip gelmemeleri burjuvaziyi rahatlatmıştır. Çünkü halk ve kitle desteğinden yoksun olan komünist partiler, gelinen aşamada tehlike unsuru değiller. Düşünün ülkeyi yöneten Çin Komünist Partisi, Vietnam Komünist Partisi gibi komünist isimli partiler uluslararası burjuvazi ve sermaye ile iç içe ekonomik ve politik ilişki içerisindedirler. Onların ismindeki komünist kelimesi uluslararası burjuvazi ve sermayeyi rahatsız etmiyor, ürkütmüyor. Burada dikkat çekmek istediğim komünist isimli partilerin nasıl bir dejenerasyon yaşadıklarıdır. Komünistler, işçi sınıfı ve halk tabakaları yeni durum ve döneme göre harekete geçmeden, örgütlenmeden, yeni talepler içeren mücadele ve örgütlenme yöntemleri geliştirmeden sistem için tehlikeli olmazlar. Şimdilik gözüken budur.

Kürdistan Komünist Partisi (KKP) legalleşirken:

1- Asıl bilinmesi ve bilince çıkarılması gereken: Daha dün ve bugün illegal haliyle KKP programı, stratejisi ve tüzüğü özü itibarıyla ve ayrıntılara fazla takılmadan anti emperyalist, anti kapitalist, anti sömürgeci devrimi hedefleyen bir niteliğe sahiptir. Bugün legalleşecek olan ve yasal bir statüde faaliyet ve mücadele yürütmeyi hedefleyen aynı partinin program, strateji ve tüzüğü yine aynı kıstaslara sahip olarak anti emperyalist, anti kapitalist, anti sömürgeci bir içeriğe sahip olacaktır. Önce olduğu gibi şimdi de yakın vadede federasyonu, uzun erimli olarak bağımsız Kürdistan'ı savunacaktır. Ve bu anlamda açık meşru zeminde devrimci, komünist siyaset ve politika yaparak sesini kitlelere duyuracaktır. Bütün bunları yazarken, söylerken, konuşurken tehlikenin olmayacağı baskı, tutuklama, kapatma ve yargılamanın olmayacağını söylemiyoruz. Ama zaten kapitalist ülkelerde legal de olsa illegal de olsa devrimci, komünist mücadele ve siyaset her zaman risk altındadır.

Meşru parti, açık alanda kendi devrimci, komünist kimliği ile sistemin yasal olanaklarından yararlanarak içeriden yasaları zorlayarak Kürdistan'ın meşruluk kazanmasına katkı sunacaktır. K. Kürdistan işçi sınıfının ve halklarının yasal, meşru alandaki temsilcisi olacaktır.

2- Açık meşru alanda kendi devrimci, komünist kimliği ile sistemin yasal olanaklarından yararlanarak içeriden yasaları zorlayarak Kürdistan'ın meşruluk kazanmasına katkı sunacaktır. K. Kürdistan işçi sınıfının ve halklarının yasal, meşru alandaki temsilcisi olacaktır. Bir parti için legal, meşru, yasal alanda devrimci, komünist siyaset yapmak, kurum ve kuruluş, parti binaları ve teşkilatları oluşturmak öyle kolay bir durum değildir. Belli oranda dinç, diri ve militan bir kadro yapısı gerektirmektedir.

3- Gelinen aşamada Türkiye'de faşizan, despot ve otoriter bir rejim olmasına rağmen isminde sosyalist, komünist, işçi, ezilen, devrimci, emek vb. kelimeleri taşıyan onlarca muhalif sol parti zor da olsa bütün baskı ve engellemelere rağmen faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca Kürt ve Kürdistan meselesinde hala yasal herhangi bir statü, tanıma ve uygulama olmadığı halde legal alanda Kürdistani partilerin kurulmasına müsaade ediliyor. Gelinen aşamada dünya kapitalizmi bir taraftan global anlamda küresel olarak merkezileşirken, diğer yandan aynı şekilde global manada küresel olarak yerelleşmektedir. Bu durumun etkisi altında olan ve dünya kapitalizminin bir parçası Türkiye, kapitalist merkezileşmede yer almaktadır. Ama Kürt, Kürdistan, Alevi, azınlıklar vb. meselelerden dolayı kapitalist yerelleşmeyi istenildiği gibi uygulayamamaktadır. Fakat bu anlamda ciddi bir şekilde sıkışıp uluslararası küresel sermaye ve kapitalizm ile problemler yaşamaktadır.

4- Türkiye bu eski konumu ile uluslararası küresel sermaye ve kapitalizmin istem ve ihtiyaçlarına dahi cevap verememektedir. Dünya genelinde G20'de ve diğer organizasyonlarda örgütlenip merkezileşen, ülkede başkanlık sistemi ile içeride merkezileşen Türkiye, önümüzdeki yıllarda içeride zorunlu olarak kaçınılmaz bir şekilde yerelleşecektir. Yerellerde kurum ve kuruluşlara, bölgelere, halklara, etniklere, azınlıklara, inançlara özerklik, yarı özerklik, otonomi, sınırlı düzeyde yetki devri vs. benzeri girişimlerde kaçınılmaz olarak bulunacaktır. Bu durum uluslararası küresel sermaye ve kapitalizmin yeni işleyiş ve şekilleniş biçiminden kaynaklanmaktadır. Bunu yaparken kendi mantalitesi gereği, kendisine zarar değil yararlı olacak adımlar atacaktır.

5- Parti siyasi bir birliktir. Hedefe varmada bir amaç değil, araçtır. Bölgenin, dünyanın ve ülkenin her dönemde ki koşullarına göre, somut durumun bilimsel tahlil ve tespitlerinden hareketle oluşan bir organizasyondur. Onun legal veya illegal olmasında asıl belirleyici olan koşullar kapitalist sistemde değişkendir. Eğer 30-40

yıl KKP'nin illegal olmasına şartlar vesile olduysa, bugün koşulların değişmesi nedeniyle legalleşmeyi hedeflemektedir. Ama yarın bir gün şartlar ve koşullar değiştiğinde tekrar illegaliteye çekilebilir.

Sonuç olarak

Gelinen aşamada gelişmelerden kaynaklı olarak bugün K. Kürdistan'da komünistler dışında hiçbir Kürdistani parti ve örgüt devrim stratejisine, programına ve hedefine sahip değildir. Var olan parti ve örgütlenmelerin hepsinin program ve stratejileri Kürt sorununun çözümü noktasında kapitalist reformlara dayalı içeriklere sahiptir. Yani hiçbiri kapitalizmi aşma ve sosyalizmi hedefleme görüş ve düşüncesi ile hareket etmiyor. Hepsi kapitalizm sınırları içerisinde ulusal sorunun çözümüne odaklanmışlar. Bu durumda denebilir ki hepsinin program ve stratejileri demokrasi mücadelesi ve reformlar ile sınırlıdır. Komünistler, gerçekleşecek olan sistem içi reformlar ve demokrasi için mücadele ederlerken aynı zamanda sömürücü, barbar ve sınıflı toplum olarak kapitalizmi de aşmayı hedefliyorlar.

Günümüz koşullarında Türkiye ve K. Kürdistan'da sistem olarak kapitalizm hakim ve egemen bir durumdadır. Kürt ve Kürdistan sorununun açık ve belirgin bir şekilde kendisini dayatması ve Türkiye işçi sınıfı ve devrimci, komünist hareketinden bağımsız bir şekilde kendi çözümünü ileri sürmesi, onun kendi mecrasında kendi tonu ve rengi ile değerlendirilmesini gerektiriyor. Bu anlamda 1960-70-80'li yıllarda Türkiye'de devrimin ve demokrasinin motor gücü Türkiye işçi sınıfı ve metropolleri iken, 1990'lardan sonra Kürdistan Ulusal Özgürlük mücadelesinin gelişmesinden sonra devrimin ve demokrasinin motor gücü K. Kürdistan'a kaydı. Ve ayrıca Kürdistan'ın diğer parçalarında ki meşruluk, statü, uluslar arası alanda tanınma ve hak, hukuk sahibi olma gerçekliğinden hareketle ülkemizin dört parçasındaki partiler ve hareketler Kürdistan'ın ulusal ve toplumsal kurtuluşuna odaklandılar. Ayrı örgütlenme, ayrı strateji, program, tüzük realitesine sahip oldular.

Kürdistanlı komünistler K. Kürdistan'da kapitalizmin hakim olduğu gerçekliğinden hareketle anti emperyalist, anti kapitalist, anti sömürgeci ulusal demokratik halk devrimi stratejisine sahipler. Türkiye'de ise Türkiyeli devrimci ve komünistler ülkede kapitalizmin belirgin bir şekilde hakim olmasından hareketle anti emperyalist, anti kapitalist, sosyalist devrim stratejisine sahip olmaları gerekiyor. Her iki ülkede kapitalizmin hakim sistem olmasından dolayı, sömürgeci Türkiye'de ***'demokratik haklar talepli içeriği güçlü sosyalist devrim stratejisi ve programı'*** , Sömürge K. Kürdistan'da ise ***'sosyalist haklar talepli içeriği güçlü ulusal demokratik halk devrimi stratejisi ve programı'*** en makul ve bilimsel olanlardır. 09.08.2018

Partiden Haber ve Açıklamalar

ÖSP Heyetinden İDP Manisa İl Örgütüne Ziyaret!

Daha öncesinde Amed'e partimizi ziyarete gelen İDP'li dostlarımızla; bu sefer iade-i ziyaret olarak Manisa'da buluştuk. İşçi Demokrasisi Partisi - İDP Manisa bürosunda dostlarımızla bir araya geldik, birlikte neler yapılabileceği üzerine ve son süreçte yaşanan gelişmelere dair görüş alışverişinde bulunduk.

30 Temmuz 2018

Yaşar KAZICI

3. KONGRE VE PARTİYİ YENİDEN KURMAK

Siyasal mücadelede köklü değişiklikler parti kongrelerinde karara bağlanır. Kongre, komünist partilerin en yüksek ve en demokratik katılımını içeren organıdır. Partimiz ÖSP; dünyada, bölgede ve ülkemizde önemli gelişmeler yaşanırken; tam da bu gelişmelerin ışığında tarihsel cevap olabilmek için köklü değişim kararlarını içeren 3. Kongresine gidiyor. Bu kongre hem partimizin yeniden yapılandırılması, ilişkilerimizin gözden geçirilip sıkılaştırılması, siyasal çalışmanın yönünün belirlenmesi, birikmiş olan bir dizi sorunumuzun köklü bir şekilde devrimci ruhla aşılması hem de ulusal meselenin çözümünde yakın hedef olarak federasyonun stratejik hedef olarak bağımsızlığın, enternasyonalizm alanında Kürdistan Parçaları Arası Enternasyonal tezinin öne çıkarılması, parti isminin ülke ve ideolojiyi net bir şekilde ifade etmesi gibi kararları içermesi açısından bir atılım kongresi olarak görülmelidir.

Emperyalist gericiliğin tüm yerküreyi kuşattığı; sadece sermayesi, devleti, ordusu ile değil özellikle ideolojisiyle de hakim olduğu bir dönemde; partimizin kuruluşundan bugüne doğru gelişen siyasal sürecinde örgütümüz siyasal, ideolojik ve örgütsel bağımsızlığını korudu. Bir yandan emperyalist gericilik dünyada ideolojik hakimiyetini arttırırken başta aydın çevreler, akademi dünyası olmak üzere eskinin komünist hareketlerini düzen içi aparatlar haline getirirken diğer yandan da Kürdistan'da ulusal hareketlerin ideolojik ağırlığı altında gövdesi küçük ama niteliği yüksek bir partiyi gözümüz gibi koruduk, geliştirdik. Partimiz uzun bir süreden beri yaptığı çalışmalarla Kürdistan siyasetinde komünizmin örgütlü gücü olduğunu, Kürdistan siyasetinde pekte yeri olmayan ilkesel hareket etmeyi esas aldığını ispat etti. Belirli bir saygınlığa, tanınırlığa ve muhatap alınır noktaya ulaştı. Kendi siyasal varlığımızı dünya görüşümüz doğrultusunda geliştirirken ülkemizin en acil çözümü bekleyen sorunu olan ulusal meseleye dair Marksist temelde politikalar geliştirdik. Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını sosyal şoven çevrelere karşı savunduk, kendi milliyetçilerimiz, ulusal hareketlerimiz karşısında ise Kürdistan'da sınıflar mücadelesinin çoktan başlamış olduğunu söylemekten geri durmadık. Kendi ulusumuza karşı görevlerimizle, ulusumuzun çoğunluğu olan proletaryamıza karşı görevlerimizi birbirine karıştırmadık. Aksine ulusal mesele ile sınıfsal meseleyi sentezleyerek her ikisini birden çözmek istediğimizi bunun yolunun Kürdistan Sosyalist Devrimi'nden geçtiğini vurguladık. Ulusal hareketlerimizle eleştirel sahiplenme yöntemiyle ilişkiler geliştirip bir yandan onların eksiklerini görebilmeleri için eleştirdik diğer yandan ortaya koydukları mücadeleyi, elde ettikleri kazanımları sömürgecilik karşısında savunarak ulusal demokratik ittifakı önemsediğimizi gösterdik.

Önümüzdeki kongre gelişim sürecimizin bir evresini temsil etmektedir. Bir hareketin siyasal varlığını korumasının tek yolu; o hareketi durmaksızın sürekli bir şekilde geliştirmektir. Kongrede hayata geçireceğimiz önemli noktaları bu yazı başlığı altında irdelemeye, okuyucuya tarihsel önemini izah etmeye çalışacağım.

Partili Kimlik ve İlişkilerimiz

Güçlü bir komünist parti nasıl yaratılabilir? Mevcut gücümüzden hareketle daha güçlü bir noktaya nasıl ulaşabiliriz? Gerçekleştireceğimiz kongremizin örgütsel yönelimi; Kürdistan'da güçlü bir komünist parti yaratma noktasın-

da odaklanmıştır. Partinin yeniden yapılandırılmasında; kadro-üye ayrımı, demokratik merkeziyetçilik, devrimci otorite-devrimci disiplin, partili yaşam, parti işleyişi, organlar arası ilişkiler, merkezi çalışmanın parçası olarak yerel çalışma, yayın faaliyeti, yeni üye kazanımı vb. konular; üzerinde çokça durduğumuz başlıklar arasında yer alıyor. Bu saydıklarımızın hayata geçirilmesinde kalkış noktası olarak geçmişte yarattığımız değerleri esas almalı ve partiye yeni değerler kazandırma yönünde hareket etmeliyiz.

Partili olmak; bizler tarafından tepeden verilen bir şey olmamalı; elbette süreci biz yöneteceğiz ancak üye ve sempatizanlarımızın çabası, mücadele azminin sonucunda tabandan kazandıkları bir şey olmalıdır. Partili kimlik verilmemeli, partili kimlik kazanılmalıdır. Bu kongreyle birlikte sayı hesabından kesin bir şekilde kurtulmalıyız. Çok kişi olmak adına değerlerimizi azaltmak yerine az kişi kalıp değerlerimizi çoğaltmalıyız. Komünist parti kendi yapısına katacağı insanları belirli bir kritere, mücadele azmine, üreticiliğine, partiyi yaşamının merkezine alıp-almadığına göre belirlemelidir. İlişkilerimizin nasıl şekilleneceği, sınırları, varması istenilen sonuç partili yoldaşlar tarafından belirlenmelidir. Kendi haline bırakılmış veya ilişkide olduğumuz insanın yönlendiriciliğine bırakılmış bir ilişki apolitik sonuçlar doğurur. Biz ilişkimizi partili yaşama örgütleyeceğimiz yerde ilişkimiz bizi kendi yaşamına, kendi bulunduğu noktaya örgütlemiş olur. Zaman ve enerjiyi doğru kullanmayı öğrenmeliyiz. İlişkilerin değerlendirilmesinde bilimsel bir yöntemden hareket ederek; ilişkiler arasında ayrıma gidilip kime ne kadar enerji ve zaman ayrılması gerektiğini biz belirlemeliyiz. Öteki türlü zaman ve enerji kaybına yol açıyor. Kimle ilişki kurarsak kuralım; partinin üzerinde, ondan daha büyük bir özne yoktur, parti kolektif örgütlü bir öznedir. Bireylerle geliştirilen ilişkilerde kolektif bir özne olan partiyi temsil ettiğimizin bilinciyle, partili kimliğin resmiyeti, ciddiyeti ve ağırlığıyla ilişkiler geliştirmeliyiz. Hiç kimse kimi örgütleyecekse kendine örgütlemiyor, partiye örgütlüyor haliyle tavrını, davranışlarını amaçlarına-temsil ettiği kurumsal kimliğe göre belirlemelidir. Az kişi kalacaksak bile önemli olanın kalan az kişinin niteliksel birliği, iş yapabilme özelliği, partiye sonuna kadar bağlılığı olduğu unutulmamalıdır. Partimiz herkesi içine alacağı, omurgasız ve herkesi mutlu etmek zorunda olan bir kitle partisi değildir. Aksine partimiz geniş yığınlara hitap edebilmek ve onları Marksizm'in kızıl bayrağı altında toplayabilmek için kendi iç örgütlülüğünü, yoldaşlık ilişkilerini sağlamlaştırmış çekirdek kadro yapısına sahip bir devrim partisidir.

Partili olmak; bizler tarafından tepeden verilen bir şey olmamalı; elbette süreci biz yöneteceğiz ancak üye ve sempatizanlarımızın çabası, mücadele azminin sonucunda tabandan kazandıkları bir şey olmalıdır. Partili kimlik verilmemeli, partili kimlik kazanılmalıdır. Bu kongreyle birlikte sayı hesabından kesin bir şekilde kurtulmalıyız. Çok kişi olmak adına değerlerimizi azaltmak yerine az kişi kalıp değerlerimizi çoğaltmalıyız.

Merkeziyetçilik, Devrimci Otorite ve Devrimci Disiplin

Partimizin demokratik yönünün olması gerektiği gibi özellikle içine girdiğimiz bu süreçte merkeziyetçi yönünün de ağır basması gerekiyor. Düşman güçler yaşamın her alanında merkezi güçleriyle karşımıza dikiliyor, sürekli kendi iktidarını merkezi örgütlenmeleri ile ayakta tutuyor. Bu şartlar altında merkezi bir parti yapılanması olmaksızın mücadelede tek bir adım dahi yol alınamaz. Sınıflar mücadelesinde ve ulusal mücadelede merkezileşmenin yolu; partimizin kendi iç örgütlenmesinde dikey ilişkileri, devrimci hiyerarşiyi, devrimci otorite, devrimci disiplin vb. olguları kapsayan merkeziyetçiliği bilince çıkarmasından ve bunun gereklerine göre kendini yeniden kurmasından geçiyor. Özellikle de Kürdistan gibi şartları ağır olan, her an her şeyin değiştiği, oldukça ciddi gündemlerle karşılaştığımız bir ülkede komünizmi örgütleme mücadelesi; merkezi hareket edebilme becerisini gerektiriyor. Parti saflarımızda; dağınıklığa, gevşek ilişkilere, dışarıdan partiye taşınan burjuva anlayışlara asla yer yoktur, olmamalıdır.

Ne yaparsak yapalım mevcut güç ve olanaklarımızdan hareket edeceğiz, ne zaman yapacaksak yapalım bugünden başlamış olacağız. En başta sıraladığım sorulardan hareketle; parti olarak yaşama dokunabilen, geniş kitleler içerisinde devrimci faaliyet yürüten, marjinallikten kurtulup toplumsallaşma yönünde ilerleyen, sadece doğruları ifade etmekle kalmayıp doğruları örgütlemeyi görev edinen, siyaset dengelerinde somut bir taraf olabilen ve en önemlisi de şimdiden iktidarı almaya hazırlanan bir devrimci tarzı oturtmayı hedefliyoruz. Elbette bu hedefler bugünden yarına hemen gerçekleştirilebilecek hedefler de-

ğildir. Ancak bir bütün olarak parti organları, kadroları ve hatta sempatizanlarımız kararlı bir şekilde kongrenin yönelimini içselleştirebilirse bu yolda önemli mevziler elde edilebilir. Alınan kararların hayata geçirilmesinde parti kadrolarının meseleyi kavrayışı ve bunun gereklerini yerine getiren çalışmaları belirleyicidir. Sadece bu da değil partimizin merkezi organı olan Merkez Yürütme Kurulu kongre kararlarının yaşama geçirilmesinden sorumludur, süreci yönetmeli, denetlemeli, aksayan noktalar olursa müdahalelerde bulunmalıdır. MYK'nın varlık amacı zaten partiyi merkezi olarak yönetmektir, alınan kararları hayata geçirmektir. Bu yanıyla MYK üyelerine önemli bir görev düşüyor.

Komünist partiler tepeden tabana, merkezden yerele doğru örgütlenir, mücadelenin her aşamasında parti merkezinin alacağı kararlar bir bütünen partiyi olumlu ya da olumsuz etkiler. Alt organların ve yerel örgütlerin; parti merkezine olan güveninin pekişmesi ancak merkezi politikanın ve örgütsel önderliğin sağlamlığıyla mümkündür. Çıkardığı kararları hayata geçirmede basiretsiz kalan, süreçleri yönetmeyi becerememeyen, aksayan disiplini devrimci otoriteyle yeniden düzenleyememeyen ve parti tabanına politika-ideoloji ve örgütsel akıl taşıyamayan bir parti merkez organı olamaz.

Partide hiyerarşi; kişiler arası değil organlar arasında kurulur. Organlar arasındaki ilişki raporlar, genelgeler, talimatlar, bağlayıcı belgeler, organ toplantıları vb. resmi kararları, yazışmaları içeren dokümanlarla kurulur. Hiyerarşinin işleyebilmesi için her organın sınırını çizen, organlar arası ilişkileri belirleyen, hesap verilebilirliği, yapılan veya yapılmayan işlerden sorumlu olmayı sağlayan devrimci disiplin ve devrimci otorite gerekir. Elbette bu yazılanları okurken "bürokratik parti yaratma, anti-demokratik olma" gibi yorumlar gelebilir. Aksine Leninist parti teorisinin en temel ilkesi olan demokratik merkeziyetçilik ilkesi aynı anda hem özgür tartışma hem de eylemde birlik olabilme anlamına gelir. Kapitalizme (üstelik sömürgeci kapitalizm) karşı mücadele koşullarında komünist partinin uygulayabileceği bundan daha iyi, daha ileri demokrasi yoktur. Azınlık çoğunluğa, parça bütüne, yerel merkeze tabiidir. Ancak; azınlığın, çoğunluk olma hakkı vardır; parti organlarının sadece alt organları değil üst organları da disipline, hesap verilebilirliğe, alınan kararlarda partiyi ikna etmeye ve sonuçları olumsuz olduğunda özeleştiri veya yaptırıma tabiidir. Haliyle komünist partide en tepe yöneticisinden en tabanda çalışan üyesine kadar herkes aynı amaç için çalışır ve herkes için geçerli olan, kimseye ayrıcalık tanımayan tüzük ve disiplin kuralları geçerlidir. Sonuç olarak hiçbir organ veya hiçbir kişi, partinin toplamının üzerinde değildir.

Hiyerarşinin işleyebilmesi için her organın sınırını çizen, organlar arası ilişkileri belirleyen, hesap verilebilirliği, yapılan veya yapılmayan işlerden sorumlu olmayı sağlayan devrimci disiplin ve devrimci otorite gerekir. Elbette bu yazılanları okurken "bürokratik parti yaratma, anti-demokratik olma" gibi yorumlar gelebilir. Aksine Leninist parti teorisinin en temel ilkesi olan demokratik merkeziyetçilik ilkesi aynı anda hem özgür tartışma hem de eylemde birlik olabilme anlamına gelir.

İdeolojik - Politik Yeniden Üretim

Partimiz yeni programında ulusal meselenin çözümünde yakın hedef olarak federasyon stratejik hedef olarak bağımsızlık perspektifine sahiptir. Ulusal meselenin devam ettiği ve Kuzey Kürdistan'da ulusal mücadelenin başını çeken hareketin kısa vadede bir çözüm getirmesi zor göründüğü bir süreçte; partimizin programına uygun politik girişler yapması gerekiyor. Programımızda bağımsızlık konusunda genel ve sınıfsal içeriği net ifade edilmeyen bir bağımsızlık hedefi vurgulansa da esasında dergimizin 1. sayısında temellendirmeye çalıştığım, partimizin ulusal - sınıfsal meselenin bir arada çözümü hedefini de kavramsallaştıran ***Kızıl Bağımsızlık*** kavramını tartışmaya açtım. Bağımsızlığı sonuna kadar ve her türden köleci bağları reddederek hangi sınıf savunabilir? Güney Kürdistan'a baktığımızda hangi sınıfların savunamayacağı görülüyor. Haliyle bizim öncülüğümüzde gerçekleşecek bir bağımsızlık mücadelesini, kendi komünist programımızı yansıtan bir kavramla politik arenada kullanmalıyız. Üstelik Ulusal meselenin kısmen çözülmesi (federe devlet, otonomi vb.) yine Güney Kürdistan örneğinde olduğu gibi bağımsızlık meselesiyle ilgilenen proletaryayı ortadan kaldırmıyor. Proletarya bir yandan sosyal özgürlük talebiyle bir yandan da on yıllarca ödediği bedellerle ulusal meselesinin köklü bir sonuca ulaşmasını arzuluyor. Kızıl Bağımsızlık, Kuzey›de hem ulusal meselenin çözümlenmediği hem de kısmen çözümlense dahi bağımsızlık isteğinin devam

edeceği dönemlerde; partimizin bu konuda durması gereken proleter noktayı işaret etmektedir. Komünist Parti, ulusal demokratik ittifakın gereği olarak bütün Kürt partilerini içeren cepheler kurarak meseleyi çözme yolunda hareket edeceği gibi aynı zamanda kendi çözüm hedefini de tartışma ve tartıştırma hakkına ulusal mesele ister çözülsün ister çözülmesin her koşulda sahiptir. Kendi kendimize *aman ulusal birlik zedelenmesin* kaygısıyla sansür uygulayacak değiliz; nasıl ki burjuva partileri, reformistler, düzen içi çözümler arayan entegreciler kendi sınıfsal konumuna uygun görüşleri halka ve ulusal cepheye taşıyorsa biz de kendi sınıfımıza uygun düşen politikalar geliştirme ve bunları ulusal cepheye taşıma hakkına sahibiz. Diğer türlü, ulusal mesele gibi can alıcı büyük bir sorun üzerinde kendi politikamızı konuşamayacaksak, pratik çalışmalara girişemeyeceksek komünist parti kurmamızın manası kalmıyor.

Yine parti programına Enternasyonalizm başlığı altında yeni eklenmiş olan ***Dört Parça Kürdistan Enternasyonali***, üzerinde düşünmemiz ve pratik adımlar oluşturmamız gereken sadece komünistleri değil ulusal birliği savunan herkesi ilgilendiren bir maddedir. Kürdistan parçaları arasında ilişkilerin ilkeler düzeyinde geliştirilmesi, parçalar arası ortak politikalar-pratik eylemlilikler oluşturulması, herhangi bir parçada mücadele eden bir hareketimizin başka bir parçayı sömürge etmiş devletlerle ilişki kurmasının önüne geçilmesi, ulusal demokratik birliğin sağlanabilmesi açısından oldukça işlevli bir maddedir. Ulusal hareketlerimiz teorik olarak veya politik olarak ulusal birliği savunuyor ancak bunun gereklerini yerine getirmiyor. Başka parçaların sömürgecileri ile açık ya da kapalı utanç duyulası ilişkiler geliştiriyorlar. Mücadele yürüttükleri parçalarda kendi parti iktidarlarını kurmaya indirgenmiş yaklaşımlara sahipler. Ve demokratik rekabet yerine; birbirinin açığını arayan, birbirine saldıran, birbirleriyle düşmanlaşan ve düşmanlaştıklarında ise araya ABD gibi emperyalist devletlerin girmesi ile barışan konumda duruyorlar. Biz komünistler olarak ulusal birlikten ne anladığımızı tıpkı Kızıl Bağımsızlık kavramıyla bağımsızlık konusunda proletaryayı temsil eden bir noktada durduğumuz gibi; Dört Parça Kürdistan Enternasyonali ile de durduğumuz proleter noktayı işaret etmekteyiz. Mücadelesini yürütmediğimiz parçanın sömürgeci gücüyle; kendi halkımızın ve ülkemizin yok edildiğini göre göre ilişkiler geliştirmek; ilkesel olarak yanlış olduğu gibi politik olarak da bizi geriletmekte, ulusal birliğin sağlanmasını zorlaştırmaktadır. İran'la ilişkiler kurarken nasıl Doğu Kürdistan'la ulusal birlik gerçekleştireceğiz? Türkiye ile ilişkiler kurarken nasıl Kuzey Kürdistan'la ulusal birlik geliştireceğiz? Yine son dönemde Batı ve Kuzey Kürdistan'da egemen olan Türkiyelileşme ve Kuzey Suriye denilen Suriyelileşme politikasıyla veya bir ulusun olmazsa olmaz organı olan devleti reddederek nasıl ulusal birliği sağlayacağız?

Dört Parça Kürdistan Enternasyonali; partimizin tezidir ancak biz bu tezi kendi üzerimizden çıkararak Doğu-Batı-Güney ve Kuzey komünistlerinin ortak tezi haline getirmek istiyoruz. Ulusal hareketlerimiz; ulusal birliğin sağlanmasından oldukça uzak duruyorlar, geliştirdikleri ilkesel olmayan, halkı birbirine düşman eden politikalarıyla yoruyorlar. Dört parça komünistleri kendi aralarında eş güdümlü, ortak politikalar geliştiren, var olan gündemlere ortak bir şekilde her parçadan yüklenen bir enternasyonalin kuruluşuna öncülük edebilirse güçlü komünist politika ulusal hareketlerimizi de etkileyecek, tarihsel fırsatlar heba edilmeyecek, siyasette komünistlerin eliyle bir güç dengesi oluşacaktır. Ve daha da önemlisi Kürt siyaseti hem demokratikleşecek hem de ilkesel politika yapmaya başlayacaktır. Genel tez; önce ulusal birlik sonra diğer birlik meseleleri iken kanaatimce önce komünistlerin birliği sağlanabilirse ulusal birliğin kurulmasında muazzam bir cephe oluşturulabilir. Kürdistanlı komünistlerin birliği; Kürdistan'da ulusal birliğin kurulmasında ön açıcı rol oynayacaktır.

Ek olarak Dört Parça Enternasyonali; dünya komünist enternasyonaline katılımın şeklini de belirleyecektir. Bugünkü dört parça halimizle bir enternasyonale katıldığımızda dört tane Kürdistan Komünist Partisi katılmış oluyor ve hiçbiri de bir bütün olarak Kürdistan'ı temsil etmiyor yalnızca kendi parçalarını temsil ediyor. Eğer Dört Parça Enternasyonal kurulursa hem Kürdistan'ın bir bütün olarak ülke olduğuna uluslar arası düzeyde işaret etmiş oluruz hem de gerçek anlamda Kürdistan'ı temsil eden bir partiler toplamını Kürdistan Komünist Partisi olarak dünya komünistlerinin enternasyonal örgütüne yollamış oluruz.

Sonuç

Yeniyi yaratma, eski olanla tam bir hesaplaşma içinde mümkündür. Eskiyle hesaplaşma ise eskinin tamamen reddiyesi ile değil alınması gereken olumlu yanlarının alınıp bugüne taşınmasıyla gerçekleştirilir. Yeni ve oldukça tarihsel önemde bir kongreye gidiyoruz, eskiyi aşacağız, yeniyi sadece teorik-politik zeminde değil tam da olması gerektiği gibi pratik-örgütsel zeminde de yaratacağız. Şimdiden kongremiz bir umudu taşıyor, yeniden Kürdistan Komünist Partisi tarih sahnesinde!

Lokman POLAT

İSMAİL BEŞİKÇİ VE KÜRT AYDINLANMASI

polat.lokman@gmail.com

İsmail Beşikçi, Kemalist resmi ideolojiyi yargılayan, eleştiren, teşhir eden, Kemalist ırkçı Türk tarih tezi ve güneş dil teorisini mahkum eden, Kürt ulusal demokratik mücadelesinin haklılığını ispatlayan şahsiyetli bir bilim insanıdır. Yaşamı onurlu bir yaşam, mücadelesi haklı bir mücadeledir. Her zaman ezilen Kürt halkının yanında olmuş, Kürt halkının özgürlük mücadelesini desteklemiş, bu uğurda büyük fedakarlıklara katlanmış ve yılmadan, bilim yönteminden, duruşundan ödün vermeden mücadelesini sürdürmüş ve halen sürdüren ender bir insandır.

İsmail Beşikçi'nin 40 yıllık okuyucusuyum. Çıkan tüm kitaplarını, çeşitli dergilerde yayınlanan yazılarını, kendisiyle yapılan röportajları okudum. O, bilimsel gerçekliğin, objektifliğin, gerçek aydın olmanın ve gerçek Kürt dostluğunun prototipidir. Kürt ulusal davası için ödediği bedel, Kürtlerin ulusal demokratik haklarını, özgürlüğünü, savunduğu için sorgulanması, yıllarca cezaevinde yatması, Kürt halkı ve Kürt aydınları tarafından takdirle karşılanmıştır. Kürtler için verdiği uğraş, kararlı, azimli mücadelesi hiçbir zaman unutulmayacaktır.

Kürt aydınlanmasında Beşikçi Hoca'nın çok önemli bir yeri var. Katkıları, bilimsel eserleri, pratik tavrı ve doğru duruşu, doğrulardan taviz vermeyişi, siyasal ve sosyolojik analizleri Kürt aydınlanmasına kişilik kazandırmıştır.

1975'lerden günümüze, Kürtler Kemalizm'in ve Kemalist devletin gerçekliğini, resmi ideoloji safsatalığını, Kemalist politikanın ırkçı, şoven karakterini, resmi tarih tezi ve güneş dil teorisinin saçmalığını, bunlara karşı bilimsel gerçekliği İsmail Beşikçi'nin kitaplarından okudular, öğrendiler. Kitapları, o günden günümüze dek bilimsel gerçekliğini sürdürmektedir. Bu dönemde de yaptığı sosyal, siyasal analizler, güncel yorumlar, Kürt ulusal sorunuyla ilgili dile getirdiği görüşler doğruluğunu ve haklılığını bilimsel bir içerik ile sürdürmektedir.

Beşikçi Hoca'nın bilimsel kitapları başta Kürtler olmak üzere Anadolu'daki tüm halklara ve insanlığa sunulmuş bilimsel eserlerdir. Kürtler, Kemalist cumhuriyetin inkarcı, ırkçı, şoven karakterini, halkları yok sayan, başka dil ve kültürleri inkar eden Kemalist Türk tarih tezi ve güneş dil teorisini, Dêrsim katliamını ve Mustafa Muğlalı'nın 33 Kürt köylüsünü hunharca katletme olayını, em-

peryalizm ve sömürgeciliğin Kürt ülkesini parçalaması, dörde bölmesini, Kürt toplumunun siyasal, kültürel ve sosyolojik yapısını ve daha birçok şeyi O'nun kitaplarında okudu, öğrendi.

1975'lerden bugüne, özelikle 1980 öncesi (1975 – 1980 arası dönem) legal, illegal Kürt basın yayın organlarının (legal alanda *Rizgarî* dergisi, *Özgürlük Yolu* dergisi, *Jîna Nû* dergisi, *Kawa* dergisi, *Têkoşîn* dergisi, *Roja Welat* gazetesi ve *Devrimci Demokrat* gazete ile illegal alanda *Xebat* dergisi, *Pêşeng* dergisi ve *Serxwebûn* gazetesi) Kürt yayınevlerinin (Komal Yayınları, Özgürlük Yolu Yayınları, Kawa Yayınları ve Yöntem Yayınları) çıkardığı kürtlerle ilgili telif ve çeviri kitapların yanısıra Beşikçi Hoca'nın kitapları, M. Emin Bozarslan ve diğer bazı Kürt aydınlarının kitap ve çalışmaları, bunların siyasal ve bilimsel analizleri Kürt aydınlanma sürecini hızlandırmıştır. 1990'lı yıllar ve sonrası, Kürtler, basın-yayın alanında ve Avrupa'da adeta bir Rönesans dönemi yaşadılar. Avrupa'da ve özelikle İsveç'te Kürt dili ve edebiyatı ile ilgili çalışmalar, Kürt tarihiyle ilgili araştırmalar, yine İstanbul'da Kürtlerle ilgili yüzlerce kitabın basımı, İsmail Beşikçi'nin kitaplarının tekrar basımının yapılması (Yurt Yayınevi tarafından İsmail Beşikçi'nin kitaplarının basımı ve dağıtımı), siyasi savunması, yazı ve röportajlarının basım ve dağıtımı, Kürt aydınlarıyla ilgili bir kitabının Kürtçe'ye çevrilmesi, Kürt aydınlanmasına ivme kazandıran değerli katkılardır.

Beşikçi Hoca'nın kitaplarının değerlendirilmesi, sosyal, siyasal analizlerinin bilince çıkarılması, onurlu yaşamı ve direngen duruşunun anlatımı, bilimsel yapıtları üzerine üniversite öğrencileri tarafından doktora tezi olarak hazırlanması, değişik Kürt şehirlerindeki park, cadde, sokak, kütüphane vb. yerlere isminin verilmesi, Kuzey Kürdistan Kürtleri özgür olduklarında anıtını dikmesi gerektiğine inanıyorum.

Not - Yukarıdaki yazı sayın İsmail Beşikçi Vakfının kurulusundan önce yazıldı.

Yazının ikinci bölümü vakıfla ilgili olacak..

Partiden Haber ve Açıklamalar

Namık Duruk Yoldaşı Unutmayacağız!

Namık yoldaş 4 Eylül 2015'te aramızdan fiziki olarak ayrıldı. Aramızdan ayrılışının üçüncü yıl dönümünde onu sevgi ve hasretle anıyoruz.

Kürdistan komünist hareketinin yaşlı çınarı Namık Duruk yoldaş, ilerleyen yaşına rağmen ruhen ve bilinç olarak bir delikanlı gibi siyasal faaliyetlerinin başındayken yaşamını yitirdi. O, bizim parti şehidimizdir, O, halklarımızın devrim şehididir ve onu öyle anacağız.

Sibel ÖZBUDUN & Temel DEMİRER

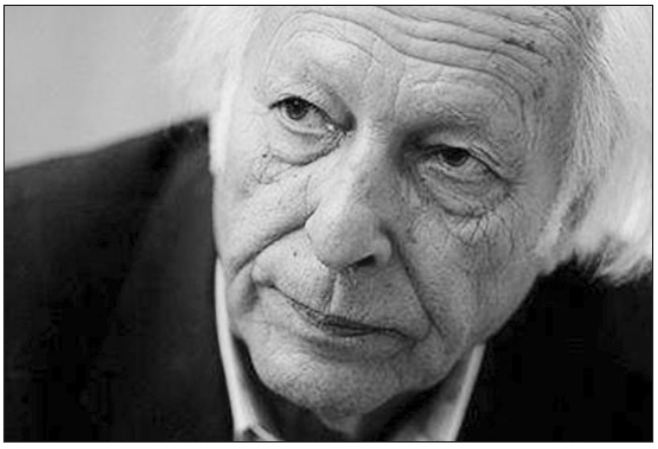

KEŞFEDİLMEMİŞ GELECEĞİN BİÇİMLENMESİ İÇİNDİ SAMİR AMİN

sozbudun@hotmail.com / demirertemel@gmail.com

"Gerçeği söylemek ve yalanları gözler önüne sermek aydınların sorumluluğudur."[1]

'Bağımlılık Okulu' olarak tanınan, "bağımlı ülkelerin büyüme kapasitesinin bağımsız olamayacağı"nı savunan ekolün Marksist düşünürlerindendi…

"Emperyalizm", "sömürgecilik", "siyasal İslâmcılık", "Avrupamerkezcilik", "eşitsiz gelişim" alanlarında dikkate değer tartışmalarda yer almış bir isimdi…

Yazarlığı, teorisyenliği yanında militan sosyalist kimliğiyle de tanınan bir simaydı. 87 yaşına kadar dolu dolu yaşadı, aktif ve gezgin yaşamında durmak bilmedi…

Ona ilişkin "son" haberi, Fikret (Başkaya) Hoca'dan aldık:

"6 Ağustos Pazartesi. Saat 23.30'da Senegalli dostum Chérif Salif SY'dan kısa bir not ulaştı. Samir Amin'in sağlık durumunun kötüleştiğini, Paris'te bir hastaneye kaldırıldığını haber veriyordu. Hemen eşi Isabelle'i aradım… Isabelle sorularıma tuhaf cevaplar veriyordu… Chérif'e durum hakkında Isabelle'den tatmin edici bilgi alamadığımı söyledim… Chérif, aslında Isabelle'in sağlık durumunun da pek iyi olmadığını söyledi… İki gün sonra Chérif'ten bir mail daha ulaştı. Samir Amin'in bilincinin açıldığını, reaksiyon verdiğini ama durumun kritik olmaya devam ettiğini söylüyordu… Ve 12 Ağustos akşam saat 21.20 de Chériff, Samir'in saat 16.18'de aramızdan ayrıldığını duyurdu…"[2]

Kimileri "abartılı" bulsa da, Onun dedikleri ve kaybı önemlidir…

"Mısır'daki Müslüman Kardeşler'den veya Türkiye'deki AKP'den. Bunlar sadece Müslüman veya İslâmi partiler değil bana göre. Sosyal ve ekonomik meselelerde geri bir pozisyonları da var. İşçi hareketine, grevlere, küçük çiftçinin direnişine karşılar... Tunus'taki Nahda da böyle. Bu gerici partilerin ilerici bir toplum amacı olamaz," diyen Samir Amin gerçek bir entelektüeldi; AKP'nin ilk günlerinden beri her fırsatta "AKP benim kafamdaki sol politikaları uyguluyor" diyen Murat Belge'gillerden değildi.

10 Ocak 2016 'Barış İçin Akademisyenler' bildirisine imza vermişti…

* * * * *

"Kapitalizmin, 1975 yılında doların altına dönüştürülebilirliğinin son bulmasıyla başlamış olan, uzun ve sistematik krizini yaşıyoruz. Bu, 2008 yılında yaşanan

meşhur mali krizin bir benzeri değil. Bu, tekelci kapitalizmin kırk yıl önce başlamış ve hâlen devam etmekte olan uzun sistematik krizidir... Krizden çıkış yolu yok; tek çıkış yolu, kapitalizmin kendisinden çıkmak. Başka bir olası çözüm yok. Kapitalizm ölmek üzere olan bir sistem olarak görülmelidir. Hayatta kalmak için yıkıma ve savaşlara yönelmektedir. Bir alternatifimiz var, o da sosyalizm,"[3] değerlendirmesini yapan Samir Amin, "Mao, gerçekte var olan (yani doğallığında emperyalist) kapitalizmin üç kıtanın (Asya, Afrika ve Latin Amerika'dan oluşan çeper-dünya nüfusunun yüzde 85'ini oluşturan bir azınlık!) halklarına sunacak hiçbir şeyi olmadığını ve güney'in bir 'fırtına bölgesi', kapitalizmi aşacak sosyalizme doğru devrimci gelişmeler doğurma potansiyeline (ancak yalnızca potansiyeline) sahip bir sürekli başkaldırı bölgesi olduğunu söylerken hatalı değildi," diye eklerdi.

Bu kadar da değil!

"Totalitarizm hâlâ 'yumuşak' olsa da, kurbanları - işçi sınıfının ve dünya halklarının büyük çoğunluğu - isyan eder etmez son derece büyük bir şiddete başvurmak için her daim hazırdır,"[4] vurgusuyla O eklerdi:

"İşçi sınıfının ve dünya halklarının Enternasyonalini yeniden inşa etmek zorundayız"!

* * * * *

Üçüncü dünya (çevre) ülkelerinin kapitalist emperyalizmden kopmadan bir geleceklerinin olamayacağı, emperyalizmin kurumsal yapılarının tahakkümünün mutlaka kırılması gerektiğinin altını ısrarla çizen Samir Amin, baştan beri politik İslâm'ı kesin bir şekilde reddetmiştir. O, dünyayı ve toplumu bir kültürler ve dinler çatışması şeklinde okuyan yaklaşımı mahkûm ediyordu.

Onu bağımlılık teorisinde öne çıkaran yapıtı Dünya Ölçeğinde Birikim'de (1970), kaynakların merkezdeki ülkeleri daha da zengin etmek için çevredeki ülkelerden nasıl aktığını gösterirken; 'Bağımlılık Okulu'nun yaratıcılarından, önemli figürlerinden biri olarak geçti tarihe.

Üçüncü dünya (çevre) ülkelerinin kapitalist emperyalizmden kopmadan bir geleceklerinin olamayacağı, emperyalizmin kurumsal yapılarının tahakkümünün mutlaka kırılması gerektiğinin altını ısrarla çizen Samir Amin, baştan beri politik İslâm'ı kesin bir şekilde reddetmiştir. O, dünyayı ve toplumu bir kültürler ve dinler çatışması şeklinde okuyan yaklaşımı mahkûm ediyordu.

Kuzey ve güney ya da merkez/çevre (core-periphery) arasındaki eşitsizliklerini, soru(n)larını tespit eden Samir Amin'in, 'Liberal Virüs', 'Avrupamerkezcilik: Bir İdeolojinin Eleştirisi', 'Emperyalizm ve Eşitsiz Gelişme' başlıklı yapıtları çok önemliydi.

Dünya sisteminin analizine kafa yoran Marksist kuramcılardan olması yanında, Avrupamerkezcilik saptamaları da çok önemliydi Onun.

Samir Amin, özellikle de Avrupamerkezcilik (1988) kitabıyla, Edward Said gibi, Avrupa kültürünün, perspektifinin merkeze alınmasına itiraz etmiş, kapitalizmle ilişki içinde gelişen "kültürel fark" politikalarının yeni oryantalizm anlayışını desteklendiği eleştirisini yapmıştı. Avrupamerkezciliği çözümlerken dil, edebiyat, kültür ve tarih alanlarından veriler kullanıyor ve Avrupa'nın kapitalizmin zaferini ilan etmesinden bu yana, kendi konumunu tanımlamak üzere inşa ettiği bir "bilinçlenme şekli" olarak görüyordu. Bu bilinç, hem kapitalizmin gerçek yapısını gözden saklamakta, hem de kapitalizmin ortaya çıkış şeklini gizleyerek Batı'ya özgü bir olgu olarak anlaşılmasına varmaktaydı. Ayrıca bu ikili coğrafi bakış, merkez olan Avrupa'nın çevre üzerindeki baskısını görünmezleştirmekteydi.[5]

Avrupamerkezcilik, modern kapitalizmden ayrı düşünülemez ve onun yayılmasının ideolojik araçlarından biridir. Ayrıca çoğu kez, açık biçimde fark edilmeyecek şekilde Avrupa düşünüşünde gömülü olarak yer etmiş durumdadır. Sosyal bilimlerin kendine has bağımsız alanlar olarak ortaya çıkması ile kapitalist Avrupa'nın geniş dünya coğrafyasına yayılması ile örtüşmesi söz konusudur. Sosyal bilimler beş farklı biçimde Avrupamerkezcilik yapmaktadır. Bunlar (1) tarih yazımı, (2) evrenselcilik, (3) Batı medeniyeti, (4) oryantalizm, (5) ilerlemeci fikirler olarak sıralanabilir. Amin, böylece modernleşme ile bir hesaplaşmaya da girmiş olur. Kapitalizmin "dünya sistemi" kuruldukça, toplumlar ve bölgeler arasındaki eşitsizlikler git gide artmış ve aşılması olanaksız bir kutuplaşma ortaya çıkmıştı. Avrupamerkezcilik söz konusu uçurumun meşrulaşmasını sağlamak niyetli bir uydurma ideolojidir Samir Amin'e göre. O, bu ideolojinin en başta, kapitalist üretim tarzının özündeki adaletsizliği, eşitsizliği gizlemek amaçlı olarak işlediğini iddia ederdi.[6]

* * * * *

"Samir Amin. Marx için kıyısı olmayan, derdi… Aslında Samir'in de kıyısı yoktu… Gerçeğin, [hakikâtin] bütünde olduğunu biliyordu. O bir uzman değildi, bir iktisatçı, tarihçi, sosyolog, antro-

polog, politolog, filozof… değildi… Aynı Marx gibi bunların üstünde/ ötesinde konumlanmıştı… Aksi hâlde Samir Amin diye müstesna bir figür olmazdı… Verimli yaşamını Marksizmi ve sosyal düşünceyi zenginleştirmeye, ezilen ve sömürülen sınıfların kurtuluşuna [emansipasyonuna] adadı… Dolayısıyla, Büyük İnsanlığın neyi kaybettiğini söylemeye gerek yok…"[7]

Özetle "O, bir Marksolog değil, bir Marksistti. Onu, dönemin birçok teorisyeninden ayıran, onun Marx'tan hareket etme ama Marx'da durmama ilkesiydi… Yaşamının geri kalanını Marksist düşünceyi zenginleştirmeye adadı. Her şeye rağmen Marx'da daha az olsa da, Batı Marksizmi'nin Avrupa-merkezcilikle malûl olduğunu düşünüyordu…"[8]

Elbette Ona "Çağdaş Marx"[9] demek yanılgısına düşecek değiliz; ancak, "Samir Amin ve başka birçok sömürge sosyalisti, kendi ülkelerinin yolunu Marx'ın ve Lenin'in olmadığı bir 'sosyalizm teorisi' ile aydınlatmayı deniyorlardı. Özellikle Afrikalı devrimciler, elbette Marx'ı saygıyla selamlıyorlar, ama başta 'sınıf mücadelesi teorisi' olmak üzere, onun temel tezlerinin kendi devrimlerinde bir işe yaramayacağını düşünüyorlardı";[10] veya "Hiç lafı dolaştırmadan söyleyelim. Samir Amin bir ölçüde Üçüncü Dünyacı, bir ölçüde Maoist, bir ölçüde de proleter devrimcilikten çok ulusal kurtuluşçu olduğu için bizce Marksizmi epeyce ciddi kusurlarla malûldü"[11] türünden bir değerlendirmenin de muhatabı olmadığından eminiz.

Çünkü bir zamanlar yine kimilerinin hakkında, "Sermaye Birikimi, okunması ve üzerinde ciddiyetle durulması gereken temel Marksist klasiklerden biridir. İçerdiği teorik sorunlar bu gerçeği gölgeleyemez... Bir mektubunda yazmış olduğu gibi: Ultra posse nemo obligatur ('Kimse daha fazlasını becermeye mecbur değil-

Özetle "O, bir Marksolog değil, bir Marksistti. Onu, dönemin birçok teorisyeninden ayıran, onun Marx'tan hareket etme ama Marx'da durmama ilkesiydi... Yaşamının geri kalanını Marksist düşünceyi zenginleştirmeye adadı. Her şeye rağmen Marx'da daha az olsa da, Batı Marksizmi'nin Avrupa-merkezcilikle malûl olduğunu düşünüyordu..."

dir')"[12] dediği Rosa Luxemburg'un Sermaye Birikimi dünya ekonomi yazınının en temel klasikleri arasındaki önemli yerini hâlâ koruyor. Onun ortaya koyduğu temel soru, güncelliğini daha da yoğun biçimde sürdürüyorken; bu tespitlerle Samir Amin'in saptamaları arasındaki paralelliği görmezden gelemezsiniz!

Hatırlayın: Merkez/ çevre ilişkilerini "kapitalist/ non-kapitalist" çerçevesinde açıklayan Rosa Luxemburg -1913'te yayımladığı- 'Sermaye Birikimi' başlıklı teorik yapıtıyla Marksist teoriye önemli katkıları herkesin malumudur.[13]

O, bu çalışmasında sermaye birikimi üzerine klasik Marksist şemayı inceleyerek, bu şemaya bazı eleştiriler getirdi. Kapitalizmin, sömürge ülke pazarlarına doğru genişlemesinin nedenlerini ortaya koydu. Bu genişlemenin (sermaye ihracının) kapitalist ekonomik sistemin iç çekişmeleri üstüne ne tür etkileri olduğunu çözümledi.

Rosa Luxemburg, 'Sermaye Birikimi'nde, emperyalizm üzerine en yaratıcı ve en özgün çözümlemelerde bulundu. Kapitalizmin artı-değeri realize etmede kapitalizm dışında kalan üretim biçimlerine gereksinim duyduğunu, realizasyon sorununa çözüm bulmak için bu üretim biçimlerine nüfuz ederek onları dağıttığını, açıkladı.

O, emperyalizmi dışsal bir değişken değil, daha çok biriktirme dürtüsüyle hareket eden kapitalist üretim biçiminin ayrılmaz parçası olarak gördü. Emperyalizmi tanımlamaya yönelik "ekonomik açıklamanın" kapitalizmin işleyiş mekanizması içinde mana kazanacağını belirtti.

Rosa Luxemburg, kapitalizmi ve kapitalizm dışı üretim arasındaki ilişkileri ortaya koyarak, azgelişmişlik ve emperyalizm bağlamını kurdu. Emperyalizm ve militarizm arasındaki içkin ilişkiye de özel vurgu yaptı.

'Sermaye Birikimi' başlıklı çalışmaya Marksist düşünürler farklı düzeylerde eleştiriler getirdi. Yine de bu yapıt "Kapital'in kategorik sistemini, yeni çağın ışığında ve dünya boyutunda yeniden düşünüp geliştirmede, en radikal ve özgün çabayı simgeledi."[14]

György Lukács'a göre Rosa Luxemburg söz konusu çalışmayla, "İpliğin ucunu Marx'ın bıraktığı yerden yakalayıp (emperyalizm) sorununu Marx'ın ruhuna uygun bir şekilde çözdü."[15]

Bu çerçevede "Bir sermaye birikimi modeli olarak kapitalizm, ulaştığı her düzeyde sermaye birikimi dinamiğine dahil etmediği alanlara yayılarak gelişler. Rosa Luxemburg, 'Sermaye Birikimi' başlıklı yapıtında bunun altını özenle çizer.

Yani söz konusu durum, bir yandan kapitalizmin dünya üzerinde yayılmasıdır, diğer yandan, meta ilişkisinin insani yaşamın en ücra köşelerine girmesidir. Küreselleşme ve piyasalaştırma bu iki dinamiği temsil eder.

Kapitalist dinamik, üretimde verimlilik artışının yanında, o güne kadar metalaşmamış ve parasal

ilişkilerin hâkim olmadığı alanlara yayılarak, sermaye birikimi sürecini yürütür. Kapitalizm 20-30 yılda, bir yandan bütün dünyaya daha fazla yayılarak, diğer yandan emeğin yanında tüketimin de bütünüyle sermaye birikimine tabi olmasını sağlayarak gelişti. Ücretler üzerinde yaratılan baskı, tüketici kredileri aracılığıyla dengelenmeye çalışıldı. Çöken kredi sistemi, bu dinamiği tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor.

Böylece, Marx'ın kapitalizmin temelini oluşturduğunu söylediği emeğin sermaye içinde vücut bulmasının yanında, tüketimin de bütünüyle ve sadece piyasa içine alınması tamamlandı. Genelleşmiş kredi sistemi, özellikle konut ve tüketici kredileri ve bunlara dayanan karmaşık mali araçlar, bu bağımlılık ilişkisini yaygınlaştırma ve pekiştirme işlevi gördüler. Mali sistemin derinleşmesi ve yayılması, bir bakıma toplumsal bünyeye kapitalizmin daha fazla nüfuz etmesinin akıncılarıydı…

Bunların hepsi, verili kriz konusunda Rosa Luxemburg'un dediklerini anımsatır.

Anımsanacağı üzere Rosa Luxemburg'a göre, kapitalizm her yerde hüküm kurar, dünyadaki bütün insanlar için tek üretim biçimi hâline gelirse daha fazla yayılamaz ve gelişemez. O zaman olanaksızlığı çok açık bir şekilde görülür. Kapitalizm ancak sürekli devinim, genişleme ve yayılma içinde olanaklıdır. Dünya sistemi olmaya uğraşır, ancak dünya sistemi olarak olanaksızlaşır."[16]

Kapitalizmin sürdürülemezliği tam da buyken; bunun ardında merkez/ çevre ya da kuzey ile güney arasındaki "eşitsiz gelişim" geçeği yatar; tıpkı Samir Amin'in de dikkat çektiği gibi…

* * * * *

Bu bağlamda Korkut Boratav'ın, "Ezilen halkların kılavuzuydu. Marksist bir perspektifle özgün bir bakışı bizlere sundu," notunu düştüğü Samir Amin, Marksizme katkısıyla dünya halklarına ciddi bir külliyat bıraktı. Özellikle Üçüncü Dünya üzerine teorileri ve Üçüncü Dünya'nın emperyalizmle mücadelesi konusunda ürettikleriyle çok önemli bir boşluğu doldurdu…

Kapitalizmin sonu, bu tespitlere göre, 'Kuzey'de, sınıf mücadelesine dayalı geleneksel devrimci örgütlenmelerin gelişimine; 'Üçüncü Dünya'da ise dinci gericiliğe savrulmuş olan halkların ilerici, anti-emperyalist mücadele deneyimlerinin canlanmasına bağlıdır. Zira, Samir Amin'in 1978'deki sözleriyle, 'Leninizme göre… ulusal kurtuluş hareketleri, dünya sosyalist devriminin tamamlayıcı bir parçasıdır.'

"Kapitalizme ve emperyalizme karşı yeni bir Enternasyonal öneren Samir Amin'in çağrısının ana mesajı şudur: Çağdaş emperyalist kapitalizm, sürdürülemeyecek özellikler kazanmıştır. Bugünkü sistem-karşıtı muhalefet yetersizdir. Kapitalizme karşı önce direnmek; sonra da ona son vermek için örgütlü, kolektif bir müdahale gerekmektedir. Bu örgütlenme İşçilerin ve Dünya Halklarının Enternasyonali biçiminde oluşmalıdır.

Amin'in bu önerisi iki doğrultuda Leninist özellikler taşıyor. Birinci olarak, kapitalizme son vermeyi hedefleyen bilinçli, örgütlü bir müdahâlenin gereğini vurgulamakta; böylece 'üretim güçlerinin gelişimi sonunda kapitalizmin kendiliğinden ve zorunlu olarak son bulacağı' öngörüsüne dayalı teknolojik deterministlerden ayrılmaktadır.

İkinci olarak Amin'e göre, cinsiyet, kimlik ayrımlarına karşı çıkan; çok-kültürlülüğü, özgün halkları temsil eden akımlar kapitalizmle uzlaşma içindedir. 'Yeni sol'un Avrupa'daki bugünkü uzantıları olan SYRIZA, PODEMOS, Melenchon-türü 'radikal' muhalefetler etkisiz kalmaya mahkûmdur. Leninist partileşmeye 'antidemokratik' olduğu bahanesi ile karşı çıkan yatay örgütlenmeler ise yetersizdir.

Kapitalizmin sonu, bu tespitlere göre, 'Kuzey'de, sınıf mücadelesine dayalı geleneksel devrimci örgütlenmelerin gelişimine; 'Üçüncü Dünya'da ise dinci gericiliğe savrulmuş olan halkların ilerici, anti-emperyalist mücadele deneyimlerinin canlanmasına bağlıdır. Zira, Samir Amin'in 1978'deki sözleriyle, 'Leninizme göre… ulusal kurtuluş hareketleri, dünya sosyalist devriminin tamamlayıcı bir parçasıdır.'

İşçilerin ve Dünya Halklarının Enternasyonali çağrısının iki ayağı, Samir Amin'in bu değerlendirmesini kırk yıl sonra da koruduğunu gösteriyor."[17]

Özetle O, "geleceğin her zaman açık olduğunu" savunanlardandı. 'Kapitalizmden Uygarlığa' yapıtında "Analizimi ve önermelerimi üzerine kurduğum çelişki diyalektiği, 'geleceğin her zaman açık' olduğu, 'tarihin kendisinden önce tarihin yasalarının' olmadığı ve geleceğin henüz yaşanmamış olduğu anlamına gelir" diyordu.

Karl Marx'ın ünlü, "Dünyayı anlamak yeterli değildir, asıl olan onu değiştirmektir," tezine sahip çıkarken de "inşa etmek" için yola çıkanların yanı sıra, hepimize görev düştüğünü vurguluyor, "daha mütevazı biçimde bilincimiz

elverdiği ölçüde kendisine katkı sunmak istediğimiz bir gelecek hayalini" savunuyordu…

Samir Amin, "Çağdaş kapitalizm, artık yalnızca bir sömürü ve emeğin bastırılması rejimi değildir, insanlığın düşmanı hâline gelmiş durumdadır" diyordu.

Olumlu hiçbir yanı kalmayan, çürümüşlüğü birikimin yıkıcı boyutları tarafından belirlenen kapitalizmin gününü doldurmuş olduğunun kabul edilmesinin gerektiğini savundu hep O.

Örneğin son metinlerinden birinde, 'Komünist Manifesto'dan alıntı yapıp, sınıf savaşı "Ya tüm toplum yapısının devrimci bir dönüşümüyle, ya da mücadele eden sınıfların hep birlikte çöküşüyle sonuçlanmıştır," diye yazmıştı.

Sonrada bu alıntı için, "Uzun zamandır düşüncemin ön planında," diyordu. Yenilgiyle "ilgilenmiyor"du: "Kesintisiz devrim, hâlâ çevrenin ajandasında. Sosyalist geçiş sırasındaki restorasyonlar değiştirilemez değildir. Emperyalist cephedeki kırılmalar, merkezin zayıf bağlarında kavranılamaz değildir."

Samir Amin için durum ne kadar kötü olursa olsun, mücadele sürmekteyken gelecek(lerimiz) henüz keşfedilmemiş ve biçimlenmemişti… Biçimlendirilebilirdi!

O böyle der ve buna inanırdı…

19 Ağustos 2018 16:36:09, Çeşme Köyü.

NOTLAR

[1] Noam Chomsky.

[2] Fikret Başkaya, "Samir Amin: 'Ezilen Halkların, Sömürülen Sınıfların Organik Aydını' Artık Yok!"… http://ozguruniversite.org/2018/08/13/samir-amin-fikret-baskaya-ezilen-halklarin-somurulen-siniflarin-organik-aydini-artik-yok/

[3] "Büyük Düşünür Samir Amin Hayatını Kaybetti", 12 Ağustos 2018… https://www.aydinlik.com.tr/buyuk-dusunur-samir-amin-hayatini-kaybetti-dunya-agustos-2018

[4] "Samir Amin: İşçi sınıfının ve Dünya Halklarının Enternasyonalini Yeniden İnşa Etmek Zorundayız", Cumhuriyet, 7 Ağustos 2017… http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ekonomi/797795/Samir_Amin__isci_sinifinin_ve_dunya_halklarinin_Enternasyonalini_yeniden_insa_etmek_zorundayiz.html

[5] Samir Amin, Avrupamerkezcilik, Çev: Mehmet Sert, Ayrıntı Yay., 1993, s.88.

[6] Arif Arslan, "Samir Amin'den Bize Ne Kaldı?", 14 Ağustos 2018… http://www.ekdergi.com/samir-aminden-bize-ne-kaldi/

[7] Fikret Başkaya "Samir Amin 'Büyük İnsanlığın' Kurtuluşuna Adanmış, Harika Bir Yaşam…"… http://ozguruniversite.org/2018/08/19/2756/

[8] Bkz: Demba Moussa Dembelé, Samir Amin, Ezilen Halkların, Sömürülen Sınıfların Organik Aydını, Çev: Fikret Başkaya, Özgür Üniversite Kitaplığı, Mart 2012.

[9] Kürşad Oğuz, 'Çağdaş Marx'la Ortadoğu ve Türkiye, HT Pazar, 10 Haziran 2012… https://www.haberturk.com/yazarlar/kursad-oguz-2027/749620-cagdas-marxla-ortadogu-ve-turkiye

[10] Aydın Çubukçu, "Proletaryasız Sosyalist: Samir Amin", 19 Ağustos 2018… https://www.evrensel.net/haber/359566/proletaryasiz-sosyalist-samir-amin

[11] Sungur Savran, "Samir Amin: Bir Maoist'in Trajedisi", 20 Ağustos 2018… http://gercekgazetesi.net/teori-tarih/samir-amin-bir-maoistin-trajedisi

[12] Özgür Öztürk, "Rosa Luxemburg, Sermaye Birikimi ve Emperyalizm Sermaye Birikimi"… http://www.devrimcimarksizm.net/sites/default/files/rosa_luxemburg_sermaye_birikimi_ve_emperyalizm_ozgur_ozturk.pdf... Ayrıca bkz: Peter Hudis, "Sermayenin Uzamsal Belirleniminin Diyalektiği: Rosa Luxemburg'un Sermaye Birikiminin Yeniden Düşünülmesi", Felsefelogos, "Rosa Luxemburg", Kolektif, No:52…

[13] "Kapitalist üretim kendi gereksinmesinden, işçilerin ve kapitalistlerin talebinden daha fazla tüketim malı sunar ve bunlar kapitalist olmayan kesimler ve ülkelerce satın alınır." (Rosa Luxemburg, Sermaye Birikimi, Çev: Tayfun Ertan, Belge Yay., 2004.)

[14] Rosa Luxemburg, Sermaye Birikimi, Çev: Tayfun Ertan, Belge Yay., 2004, s.8.

[15] yage, s.19.

[16] Temel Demirer, "Krizin Ekonomi-Politiği", Çoban Ateşi, Yıl:3, No:85, 2 Nisan 2009.

[17] Furkan Üstünbaş, "Prof. Dr. Korkut Boratav: Amin, Ezilen Halkların Kılavuzuydu", 19 Ağustos 2018… https://www.birgun.net/haber-detay/prof-dr-korkut-boratav-amin-ezilen-halklarin-kilavuzuydu-227570.html

1 Eylül Barış Mitingi

Amed İstasyon Meydanı'nda düzenlenen 1 Eylül Barış Mitingi'nde Amed İl örgütü parti bayrakları ile yerini aldı.

Lokman POLAT

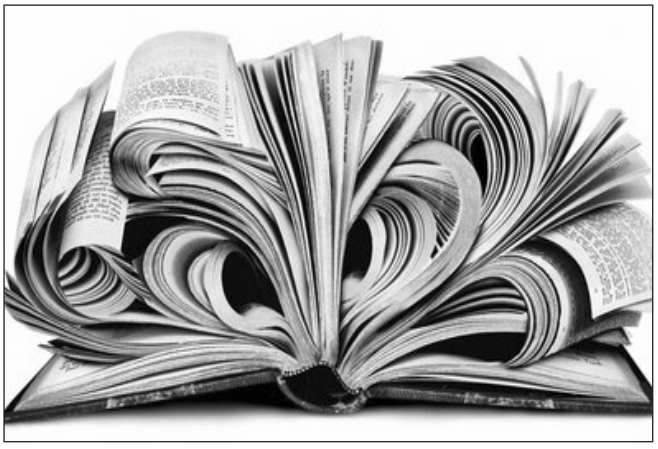

DI EDEBIYATÊ DE POSTMODERNIZM

polat.lokman@gmail.com

Di edebiyata cîhanê de post-modernîzm wek ekolek edebî derketiye holê. Li gor şêweya vê ekolê gelek berhem jî hatine afirandin. Min gelek berhemên post-modernîst, bi taybetî jî romanên post-modernîst xwend. Lê min ji wan romanên post-modernîst qet hez nekir. Di xwendina romanên post-modernîst de ez gelek aciz bûm, xwendina wan bi min giran hat. Herikbar nebûn, min nekişandin nav cîhana xwe ya post-modernîst, loma jî min xwendina gelek romanên post-modernîst nîvco hêşt, min hetanî dawî hinek romananên post-modernîst nexwend.

Dema min dest pê kir ku ez teoriya post-modernîzmê fêr bibim, ka ev çiye û ez çima ji berhemên post-modernîst aciz dibim, hate bîra min ku min dema di sala 1995an de dest bi weşana ”Kovara Helwest”ê kiribû, di hejmara yekemîn de min nivîseke wergerê li ser teoriya post-modernîzmê wergerandibû û weşandibû. Lê niha di bîra min de nebû ku ew nivîs naveroka wê çibû. Min ji arşîva xwe kovara Helwest hejmara yekem derxist û li nivîsa ku min wergerandibû mêze kir.

Sernavê nivîsê ”Li ser post-modernîzmê” bû. Nivîskarê nivîsê Burhan Gunel bû. Wergerê wê jî ez bûm. Min nivîsê ji ber kovara ”Karşî - Edebiyat, sanat, duşun dergisi - Dij -Kovara ramanî, hunerî û edebî” wergerandibû kurdî. Nivîskar Burhan Gunel nivîskarekî tirk e, çep e, anku Marksîst e. B. Gunel di nivîsa xwe de rexne li post-modernîstan digre. Post-modernîstan dişibîne arabeskvanan. Dibêje ”Post-modernîst azadî, azadî dibêjin lê bi rastî jî azadîyê naynin zimên. Meyl û dîtinên wan bela wela ne, tenê li ser gotina ”post-modernîzmê” li ser hev dicivîn.Û Hinek kes ji herikandinên mode hez dikin, bê ku bizanibin van ekolên mode diparêzin. Bi min ji bo mirov ekolek biparêze divê wê baş bizanibe.

Post-modernîzm tê maneya piştê modernîzmê, tê maneya dijê modernîzmê. Di esasê xwe de post-modernîzm dijê Marksîzmê ye, dijê sosyalîzmê ye. Dijê ekola realîzmê ya civakî ye. Ji xwe di serî de parêzgirên post-modernîzmê, nivîskar Baudrîllard û Lyotard li ser modernîzmê û post-modernîzmê bi Marksîstan re ketin mineqeşeyê. Paşê nivîskar

Habernas, Jameson, Roty, Davîs û Berman jî beşdarê vê minaqeşeyê bûn.

Pirtûka nivîskar Davîd Harvey "The Condîtîon of postmodernnity - Rewşa Postmodernîzmê" û pirtûka Fredrîc Jamesson "Postmodernîzm" bûn berhemên sereke yên post-modernîstan. Post-modernîstan li pirtûka Davîd Harvey wekî "Kapîtal"a postmodernîzmê didîtin. Davîd Harvey -ev pirtûka wî bi tirkî bi navê "Postmodernlîgîn Durumu-Rewä post-modernîzmê" derket- di pirtûka xwe de dema piştê sala 1970ê yî wek demeke post-modernîst bi nav dike. Ew rewşa aborî ya kapîtalîzmê li gor şêweya post-modernîzmê dinirxîne. Li gorê Davîd Harvey kapîtalîzm bi xwe re neketiye nakokiyê, neketiye krîzê, xwe nû kiriye û pêşve çûye. Li gorê vê mantixê krîzên aborî yên kapîtalîzmê, nakokiyên di nav şîrketên mezin yên kapîtalîstan, têkçûna borsaya Tokyo û yên welatên din, dê çawan bê şîrovekirin? Dîtinên Davîd Harvey bê bingehin û ji rastiya civakî ya cîhanê dûr in.

Berhemên post-modernîst berhemên tevlîhev in. Şopeke wan ê berbiçav tune ye. Nivîsên tevlîhev, bê mane, gotinên vala, ramanên nihîlîst, metafîzîkîya felsefîk, naverokên vala bingeha berhemên wan pêk tîne. Di gelek romanên postmodern de gotin pirin, lê mijar tune. Bûyer li dor leheng naherike, hetta leheng jî tune ne, tenê gotubêj heye û ew jî hema çi bê devê wî dibêje, ji hezar kanîyan av tîne lê ava ku tîne qedehê têje nake.

Di berhemên post-modernîst de, xewnên surrealîst, sembolên alegorîk, lehengên romantîk, sehneyên egzotîk, şadimanîyên erotîk tune ne. Ji bo ku bûyer û mijar tune ne, meraq jî tune. Tiştê ku xwendevan meraq bike, bibêje ka ev çibû, dê ev çawan bibe jî tune ye. Loma jî berhemên serketî nînin. Berhemên post-modernîst pir tên firotin lê hindik tên xwendin. Bazirganiya berhemên post-modernîst şîrketên medya ên kapîtalîst dikin, bi cure cure reklaman van berheman didin firotin. Ev hesabê wan jî tê, lewra post-modernîst di berhemên xwe de rastiya civakî û mîsyonên şoreşgerîyê tehrîf dikin, bê mane dikin, îrrasyonalîzmê pêk tînin.

Post-modernîst jîyanê di nav fragmanên sazûmanê de diparêzin. Teorîyên pêvajoya civakî înkar dikin. Bi mîkro û makro analîzan serê mirovan tevlîhev dikin. Civakê bi perspektîfên katî tasavvur dikin. Loma jî berhemên post-modernîst nayên fêmkirin. Berhemên vekirî û zelal nîn in, rîşo ne.

Berhemên post-modernîst yên ku wek roman têne weşandin, di esasê xwe de "deneme - ceribandin" in, roman nînin. Dirûbê van berheman ne bi romanên klasîk dikeve û ne jî dişibin romanên modern. Ferqa wan û cure cure romanên din jî gelek in.

Min li ser post-modernîzmê fikrê xwe, dîtin û ramanên xwe got. Dibe ku ev dîtinên min li gor gelek kesan şaş be. Yên ku post-modernîzmê diparêzin heger dîtinên xwe binivîsin û biweşînin gelek baş dibe. Cudabûna fikrî û pirrengîya ramanî dewlemendîye.

Partiden Haber ve Açıklamalar

8-9 Eylül'de Gerçekleşen DTK Kurultayı'na Katıldık!

8-9 Eylül 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen DTK Kurultayı'na; partimizin Genel Başkanı Sinan Çiftyürek ve Kürdistan Komünist Gençlik Meclisi üyesi Serhat Atsız katıldı. Partimiz adına Kurultay'da konuşma yapan Sinan Çifyürek "Diyarbakır çoktandır öfkeli ama suskun! Öyle ki tililerle ölümü karşılayan halkımız özellikle son üç yıldan beri başta analarımız olmak üzere halkın demokratik tepkisi sokağa yansımıyor ki bu halk ne yurtseverliğinden ne de politik duruşundan vazgeçmiş değil. O halde taş çatlatan sessizliğin nedenlerini sorgulayalım diye öneriyoruz." şeklinde bir dizi görüş ve önerilerimizi sıraladı.

GER WISA DEWAM BIKE DÊ ÎRO ZIMANÊ ME Û SIBE JÎ MILLETÊ ME TINE BIBE!

A – NAVÊ KAMPANYAYÊ:

Lî dijî pişaftina ziman û çand ya ku dewleta tirk wek pençeşêreke civakî li ser gelê me disepîne.

B – DU ARMANCÊN KAMPANYAYÊ ÊN BINGEHÎN HENE

I – Bi rêya saziyên sivîl, siyasî û rewşenbîr, hunermend, mele û gel li dijî pişaftina ziman û çandî diyarkirina rêbazên tekoşînê

II – Daxwazên me ji hikûmeta tirk, parlamento û ji raya giştî ya navnetewî.

C – ÇARÇOVEYA KAMPANYAYÊ YA ERDNÎGARÎ:

Bakurê Kurdistanê, Anatoliya Navîn, Metropolên Tirkiyê û Ewropa.

D – BERNAMEYA XEBATÊN KAMPANYAYÊ YA 3 AN 6 MEHAN

I - Peywîrên me:

a – Di meha Îlonê de bi komxebatekê destpêkirina kampanyayê. Pêwîst e ji bo komxebatê hemû partî, rêxistinên demokratik, rewşenbîr, hunermend û mele bêne vexwendin û Komîsyona Kargêrî ji nûnerên van kesan bê avakirin. Divê plana kampanyayê div ê Komxebatê de were amadekirin.

b – Divê rêveberên partî, rêxistinên sivîl, hunermend û mele bi gömlek(suxme-qemîs) ku li ser wan bi zaravayên kurmancî û zazakî “Em bi kurdî diaxifin” hatine nivîsanadin li Diyarbekir û Stenbolê belavokan belav bikin. Ger li Diyarbekir pêdivî hebe belavkirina belavokan were dubarekirin.

c - Divê li Wan, Mêrdîn, Diyarbekir, Riha, Semsûr, Enqere, Stenbol û li hin bajarên Ewropa panel û konferans werin li dar xistin. Li bajarên ku panel û konferans werin lidarxistin li gor derfetan rojekê di ber bi heman awayî belavok werin belavkirin.

d – Divê rewşenbîr û hunermendên ku pisporên ziman in ji bo vegotina girîngiya kampanyayê bêne vexwendin.

e – Li mal, kolan, otobüs, nexweşxane bi kurdî biaxifin û ji bo axaftina kurdî dawet bikin.

II - Daxwazên me ji hikûmeta tirk, parlamento û ji raya giştî ya navnetewî:

*Divê di qanûna bingehîn de mafê kurdan û kêmnetewan were nasandin.

*Ji bilî zimanê tirkî, kurdî û zimanê kêmneteweyan ji dibistana seretayî heta zanîngehê bibe zimanê perwerdehiyê. Ji bo ku mafê gelê me yên demokratik werin qebûlkirin:

a – Divê ji serokomar, wezîr, parlamentoya Tirkiyê, parlamenter, Neteweyên Yekgirtu (NY), ABD, Rûsya û balyozên welatan re bi kurdî, tirkî û îngîlîzî derbarê kampanyayê de name bê nivîsandin.

b – Divê ji bo kampanyayê ji AKP, CHP, Îyî Partî, Saadet û ji MHP’ê, rêxistinên sivîl, tevgerên sosyalist ên Tirkiyê, balyozên wellatan pişgirî bê xwestin.

c – Ji TV, radyo ü rojnameyên ku pişgiriya kampanyayê dikin daxwaz bernameyê taybet bê kirin.

d – Divê bi nameyekê ji UNESCO’yê pişgirî were xwestin û ji bo vê jî navenda UNESCO’yê were ziyaretkirin.

E – DIRÛŞM Û BANGEŞEYÊN KAMPANAYAYÊ ÊN SEREKE

*Ger em lê bi xwedî dernekevin,îro ziman dê sibe jî netewa me tine(wenda) bibe!

*Her netew bi ziman û çanda xwe heye!

*Ziman û çanda her netewî dewlemendî ye û divê werin jiyandin!

*”Welatê neteweyekî yê bingehîn zimanê wî ye. Ziman hêmaneke nîşaneya netewîbûnê ye. Ger zimanê netewî wenda bibe, dê hestiyariyên netewî bên wendakirin” Wilhelm Humbold

*Li mal,otobüs, çayxane, bazar, banqe, nexweşxane û sûkê bi kurdî biaxife!

F – SEDEMA KAMPANYAYÊ

a – Baldarî! Axaftina tirkî, li Dîlok, Mereş, Meletî, Semsûr, Elezîz, Erzirom, Qers û êdî li navenda bajarên xeta Diyarbekir, Agirî û Colemerê jî tiştekî wek asayî tê dîtin. Kurdî (kurmancî-Zazakî) her ku diçe kêm dibe û derasayî tê dîtin. Tenê ne zimanê

saziyên fermî, zimanê kolan, çayxane, bazar û heta zimanê malê jî êdî bûye tirkî. Kesên ku li dijî vê tespîtê derdikevin bila keremkin Diyarbekir, li zimanê kolan, bazar, çayxanekargehan û heta bil ali bazarê li zimanê dayikên kurd ên barhilgirên kurdî temaşe bikin. Herkes dikare bi lêkolîneke çend saetan vê rastiyê bibine. Kesên ku bişopînin wê bibinin ku li jîngehên fermî û taybet teve jinên kurd herkes bi tirkî diaxife. Tenê li bajara rewş ev e? Na. Navçe û gund jî di riya bajaran de dimeşin. Malên me cihên jiyana me ya taybet jî ji ev cihanan ne cuda ye.

b – Berpirsê vê rewşê kî/ê ye?

Bi zimanê me teve zaravayên xwe û çanda me re gelê me tine dikin. Wateya tinekirina zimanê kurdî, tinekirina neteweya kurd e. Konfuçyus ji valahî wisa nabêje: “Ger hûn dixwazin neteweyekî tine bikin ewilî ji zimanê wan dest pê bikin.” Ji ber ku ziman ne tenê alavekî têkiliyê ye, di heman demê de nişaneye hebûna neteweyane jî. Ger tu zimanê neteweyekî tine bikî hingê tu wî neteweyî jî tine dikî. Dewleta tirk jî ji zimên de dest bi tinekirina kurdan kiriye. Ji ber ku dizane ger kurd zimanê xwe ji bîr bikin dê di serî de hestên netewî, çand xwe û paşê her tiştê xwe wenda bike. Dewleta tirk dizane û tespit kiriye ku ji bo tinekirina kurdan pêwîstî bi tinekirna ziman û çanda kurdî heye û di vî warî de dixebite.

Yek- Ji dibistana sereteayî heta zanîngehê zimanê tirk di perwerdehiyê de dike mecbûrî.

Du – Di jiyana civakî û aborî de zimanê tirkî disepne.

Sê – Bir riya zimanê ragihandinê ên nivîskî û dîtbarî wek TV, sinema, teknolojî, rojname, radyo, pirtûk û înternetê ku bi tirkî tê amadekirin.

Çar – Teve van kiryaran entegresyona ku ewilî li bajarê sînor ên Bakurê Kurdistanê bi kar dianî, niha jî li bajarên kurdan ê naverast te bi kar tîne.

c – Em ê di vê doza milletê xwe ya hevbeş de bi hev re çi bikin?

Ger pêvajo wisa dewam bike ÎRO ZIMANÊ ME, SIBE JÎ MILLETÊ ME TINE DIBE! Ger pişaftin neye rawestandin rewş berovajî nebe dê ewilî zimanê kurdî, paşê jî milletê kurd were tinekirin. Em dikarin di vê doza milletê xwe ya hevbeş de bi hev re dikarin çi bikin? Mijara kampanyayê ya herî sereke ev e. Hewce ye bi pêşniyarên berfireh û dem dirêj proje bê dewlemendkirin ku bigihêje asta encam stendinê(wergirtinê).

Partiya Azadî û Sosyalizmê

Partiden Haber ve Açıklamalar

HDP Heyetinden ÖSP'ye Ziyaret!

HDP heyeti, Kürdistani parti ziyaretleri çerçevesinde 25 Eylül 2018 tarihinde ÖSP Amed İl örgütümüzü de ziyaret etti. Görüşmede HDP’den Batman Milletvekili Dr. Necdet İpekyüz ile Diyarbakır milletvekili İmam Taşçıer, ÖSP’den Sinan Çiftyürek ve Kürdistan Komünist Gençlik Meclisi Sekreteri Yaşar Kazıcı yer aldı. Önümüzdeki süreçte bir forum düzenlemek istediklerini ifade eden HDP heyetine; önerilerini olumlu karşıladığımızı ve konuyla ilgili birtakım önerilerimiz olduğu toplantı esnasında iletildi.

Partimiz ÖSP'nin proje olarak önerdiği Anadil kampanyasına sunduğu metin

BÖYLE DEVAM EDERSE; BUGÜN DİLİMİZ YARIN MİLLETİMİZ YOK OLACAK!

A - KAMPANYANIN ADI;

Türk rejiminin halkımıza dayattığı sosyal kanser, dil-kültür asimilasyonuna karşı mücadele.

B - KAMPANYANIN İKİ TEMEL HEDEFİ VAR;

I – Siyasal, sivil kurumlarıyla, aydın, sanatçı, Melleleriyle ve halkımızla dilimiz (Kurmanci, Zazaki), kültürümüz üzerindeki asimilasyona karşı yakın ve uzun vadede yapacaklarımızın belirlenmesi.

II – Türk hükümeti, Meclis'i ve uluslar arası kamuoyundan taleplerimiz.

C - KAMPANYANIN COĞRAFİK KAPSAM ALANI;

Kuzey Kürdistan, İç Anadolu, Türkiye metropolleri ve Avrupa.

D - YOĞUNLAŞTIRILMIŞ ÜÇ (VEYA ALTI) AYLIK KAMPANYA SÜRECİNCE YAPILACAKLARIN ANA HATLARI;

I – Bizlerin yapacakları;

a - Öncelikle Eylül ayı içerisinde bir Çalıştay ile kampanyanın startı verilmeli. Çalıştaya, tüm Parti ve demokratik kitle örgütleri, aydın-sanatçılar ve Meleler… çağrılmalı. İşleri yürütecek olan bir Komisyon bütün bu kesimlerin temsilcilerinden seçilmeli. Kampanya planı, Çalıştay'dan gelecek önerilerle zenginleştirilip son şekli verilmeli.

b - Diyarbakır ve İstanbul'da, üzerinde Kürt dilinin iki lehçesiyle yazılmış "Kürtçe konuşuyoruz" yazılı gömlekleri giymiş parti ve sivil kurum yöneticileri, sanatçılar, Meleler ortak bildiri dağıtımını yapılmalı. Diyarbakır'da ihtiyaç duyulursa dağıtım tekrarlanmalı.

c – Van-Mardin-Diyarbakır-Urfa-Adıyaman; Ankara-İstanbul ve kimi Avrupa kentlerinde panel-konferanslar örgütlenmeli. Panel ve konferansların yapılacağı her kentte imkanlar zorlanarak bir gün önceden sokakta aynı Kürtçe yazılı gömlekle bildiri dağıtılmalı.

d – Kürt dili ve kültürünün uzmanı aydın ve sanatçılar, konunun önemi ve kampanyanın etkili olmasına katkı amacıyla güncel üretime davet edilmeli.

e – Ev-sokak-dolmuş-otobüs-hastanede Kurdî (Kurmancî, Zazakî) konuşarak halkı konuşmaya çağıralım.

II –Türk hükümeti, Meclis ve uluslar arası kurumlardan talep ve isteklerimiz;

*Anayasa'da Kürt milletinin ve azınlık halkların varlıklarının tanınması.

*Türk dilinin yanı sıra Kürt dili ve azınlık dillerde ilkokuldan üniversiteye ana dilde eğitim-öğretimin hayata geçirilmesi.

Halkımızın en demokratik en insani bu taleplerinin karşılanması için;

a - Cumhurbaşkanına, bakanlara, TBMM Başkanına, milletvekillerine, AB, ABD, Rusya…ülke elçiliklerine Kürtçe (iki lehçeden), Türkçe ve İngilizce yazılmış kısa mektup iletilmeli. Mektubun içeriği ana hatlarıyla kampanyamızın gerekçesini içermeli.

b – AKP, CHP, İYİ Parti, SP hatta MHP ve başta Sendikalar olmak üzere demokratik kitle örgütleri, Türkiye Sosyalist hareketinden bazı partiler, yabancı elçilikler ziyaret edilerek bu iki temel demokratik taleplerimiz hakkında destek istenmeli.

c – Kampanyamızı destekleyecek tv, radyo, gazetelerden özel programlar yapmaları istenmeli.

d - BM Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu'na (UNESCO) kısa mektupla kampanyanın temel iki talebine destek istenmeli. Bu istek UNESCO'nun merkezi ziyaret edilerek talep edilmeli.

E – KAMPANYANIN BELLİ BAŞLI SLOGAN VE SPOT ÇAĞRILARI

*Sahip çıkmazsak, bugün dilimiz yarın milletimiz yok olacak!

*Her halk, dili ve kültürü ile varolur!

*Her halkın dili ve kültürü zenginliktir, yaşatılmalı!

*"Bir ulusun gerçek yurdu onun dilidir, dil ulusal dileği belirten güçlü bir varlıktır. Ulusal dil yok olunca, ulusal duygu da çok geçmeden kaybedilebilir" Wilhelm Humbold

*Evde-dolmuşta-kahvede-AVM'de-pazarda-bankada-hastanede…Kürtçe konuş!

F – KAMPANYANIN GEREKÇESİ;

a - Dikkat! Antep, Maraş, Malatya, Adıyaman, Elazığ, Erzurum, Kars derken artık Diyarbakır-Ağrı-

Hakkari üçgenindeki illerimizin kent merkezlerinde de Türkçe konuşmak “normal-doğal” karşılanırken, Kürtçe (Kurmanci ya da Zazaki) konuşmak ise giderek garipsenmeye başlanıyor! Sadece resmi kurumların değil sokağın, kahvenin, semt pazarının ve hatta evlerin konuşma dili artık Türkçe!

Bu tespiti abartılı bulanlar; Diyarbakır cadde ve sokaklarında, AVM, kahve, lokantalarda, fabrika, küçük işletmelerde ve Kürt dilinin taşıyıcısı kadınların alış veriş merkezleri olan halk pazarlarında durumu yerinde gözlemlemek için herkesi birkaç saatini ayırarak konuşulan dilin ne olduğunu yerinde gözlemlemeye çağırıyoruz. Kamusal ve özel yaşam alanlarında dilin esas taşıyıcısı kadınlar dâhil herkesin Türkçe konuştuğunu görecek. Sadece kentlerde mi durum böyle? Hayır, ilçe, köy hatta mezralar da birkaç adım geriden kent merkezlerini izlemektedirler. Özel yaşam alanı olarak evlerimiz sözünü ettiğim alanlardan farklı değil.

b – Bu durumun sorumlusu kim/kimlerdir?

Lehçeleriyle birlikte dilimiz, kültürümüz beraberinde halkımız giderek yok ediliyor! Kürt dilinin lehçeleriyle birlikte yok edilmesi demek, Kürt halkının da yok edilmesiyle eş anlamlı.

Konfüçyüs boşuna “Bir milleti yok etmek istiyorsanız işe önce dil ile başlayın” dememişti. Çünkü dil sadece iletişim aracı değil yanı sıra her dil ait olduğu milletin, millet olduğunu gösteren varoluşunun en önemli temel harcıdır onu yok edersen o milleti de yok edersin! Türk rejimi de, Kürt halkını yok etmede dilden başlamış! Çünkü Kürt milleti dilini kaybederse ulusal duygu ve kültürü başta olmak üzere her şeyini kaybedeceğini biliyor.

Türk rejimi, Kürt/Kürdistan meselesini kendince köklü çözmenin (ortadan kaldırmanın) yollarından birinin; Kürt dili ile kültürünün asimilasyonla eritmek olduğunu tespit etmiş ve bunu şu belli başlı yöntemlerle sürdürüyor:

Bir; Ana okuldan-üniversiteye eğitim-öğretim dilinin zorunlu Türkçe olmasını dayatmakla;

İki, Ekonomik sosyal hayatın (çarşı-pazar, üretim-iletişim) dilinin Türkçe dayatılmasıyla;

Üç; Görsel, işitsel, yazınsal iletişim araçlarının (televizyon, sinema, bilgisayar, akıllı telefon, gazete, radyo, kitap, internet siteleri, e-postalar… vs.) dilinin Türkçe olarak kurgulanmasıyla,

Dört; bütün bu alanlarda asimilasyonun ikiz kardeşi entegrasyonu da önce sınır illerinde şimdi iç Kürdistan dahil Kuzey Kürdistan’da uygulamakla sürdürmektedir.

c – Halkımızın/milletimizin bu en kapsayıcı ortak davasında birlikte ne yapacağız?

Süreç böyle devam ederse, BUGÜN DİLİMİZ, YARIN MİLLETİMİZ YOK OLACAK!

Sosyal kanser olarak asimilasyon önce durdurulup sonra süreç tersine çevrilemezse, önce Kürt dili sonra Kürt milleti yok edilecek! Hep beraber halkımızın bu en kapsayıcı ortak paydası üzerinde birlikte ne yapabiliriz? Bu kampanyanın ana konusu budur!

Yaratıcı, kapsayıcı ve uzun soluklu önerilerle projeyi zenginleştirmek, sonuç alıcı özelliğe kavuşturmak gerekiyor!

Özgürlük ve Sosyalizm Partisi

Partiden Haber ve Açıklamalar

Kürdistan'da Bağımsızlık Ateşi Yanmaya Devam Ediyor!

Bağımsızlık referandumunun yıldönümünde bir açıklama yayınlayan partimiz; Kürdistan siyasi hareketlerine çağrı da bulundu. Süreci sorgulanması gerektiğini ifade etti.

"Kürdistan halklarının 25 Eylül 2017’de yapılan bağımsızlık referandumunda %93 ile “evet” demeleri tarihi bir karardı. Sadece Güney Kürdistan halkları için değil dört parçada Kürdistan halkları için tarihi önemde karardı. Öncelikle referandumun birinci yılında başta BM olmak üzere herkesi o tarihi karara saygı duymaya çağırıyoruz!

Kürdistan parti ve örgütlerini, bağımsızlık referandumunun birinci yıldönümünde 16 Ekim ve sonrası yaşananları yapıcı, ileriye yönelik dersler ve sonuçlar üreten bir sorgulama-eleştirmeye tabi tutmaya çağırıyoruz." denildi.

24 Eylül 2018

BILA FATÛRA KRÎZÊ

PATRON Û SÎYASETMEDARÊN BERPIRS BIDIN!

Karkerno, betalno, feqîrno!

Ji ber ku dolar bilind buye aborî xerap nebûye. Ji ber pirsgirêkin aborîyê yê bunyewî dolar bilind dibe.

Qîmet ji TL re nemaye, qezenca biyani di asta rekorê de ye, nikarin deynê derve bidin, qezenca borî alarm dide, enflasyon û betalî pir û pir zêde bûye.

Li çarşî-bazar-metbexe agir bilind dibe. Beroşa feqir û belangazan nakele!

Encama krîza aborî li we dixe, nanê we hem biçûk dibe û hem jî zem tê serê.

Ji zemê ku weka baranê bi ser me de dibarînin û ji kar qewitandina bêheq bêheqûq û ji mafên civaki mahrum re bibejîn NA!

Yê ku bi qutî, gutî dolarê wan hebûn ji evîna "vatan-millet Sakarya" yê bi 7 TL yan hûr kirin! Dema erzane dovîz bikire, niha bûhaye bifiroşe! Yê ku ji vê ya re dibêjin "milli ve yerli duruş" spekulatorin, wan nas bikin!

Deshilatdarîya AKP ê her tiştê ku aîde gelemperî bû pêşkeşî biyanî ya kir. Krîzê weka "lîstika hêzên derve ku li ser welatê me dileyîzin" dide nişandan. Bi rastî jî wisa ye gelo? Ew hêza ku dibêje ya derve ye, şirketê ABD û Ewrupayê ku sibe û êvarê bi wan re ye disa AKP ye.

Yê niha li ser desthilatdarîyê tevlî xizmên xwe û alîgirên xwe li pir welatan veberhênên (yatirimê) wan hene. AKP edebiyata dîn-iman-welat-netew ji gel re dike, lê ew hêjî ji alîgîre xwe re xan û hamam ava dike! Ji bo ku ji krîzê xilas bibin rê û rêbaza teserüf û jidandina qayişê pêşniyazî me dikin. Lê ew bi sedan muhafiz di qesrên bi zêr de dijîn. Heger ku qayişê vere bijdînin û teserûf verekirin ger ji qesrê ve destpê bikin. Ji erebeyên gelemperî, ji balafirên taybet û ji villayên we destpêbikin.

KARKERNO, BETALNO, ESNAFÊ BIÇÛK

Di rojeva hemû qadê jiyanê de krîza aborî heye. Gelê ku di bin sînorê belangazi û birçîbûnê de dijîn ji ber krîzê di xikî da xiroşê da ne. Bandıra krîzê ki zû ve li feqîr û belangazan kiriye. Ji ber qîmet ji lîraya tirk re nemaye û zem hate ser qûta, hêza kedkara tuneye ku qûtê xwe yê rojane ji bikirin.

Enflasyon û betalî roj bi roj zêde dibe. Krîza aborî kûrtir dibe. Dixwazin vî barê giran deyinin ser milên kedkaran.

Berpirsê vê krîzê AKP û patronin lê çavên wan lêye ku fatûra krîzê bi gel bidin dayîn. Mûçeyan kêm dikin destûran bê mûçe didin, bi komî mirovan ji kar derdixin. Em dikarin Dîlokê weka mînak nîşan bidin.

Top avêtina esnafê biçûk, zema ku tê ser hemû tiştî, biçûkkirina nanê kedkarê ku bi roj û bişev dixebitin berdawame.

Sê qurûşê ku em bidest dixin, ew maye ku bibêjin ev ji we re zêde ye "yek qurûş besi we ye"!

Bi kurtasî dema ku kriz tunebû jî şert û mercên jiyana gel bi belangazî der bas dibû. Piştî vê krîzê wê girantir bibe. Baş e em ê çi bikin? Em rûnên li benda wan patronan bin ku bila nan û ava me û rizqê zarokên me ji me bidizin? NA em nasekinin!

KEDKERNO-CIWANNO-JINNO

Ji ber enflasyon-zem-betalî jiyana kedkar û betalan li wan herimiye. Cî bi cî bûhabu yî bi %50 re rûbirû maye lê mûçeyê kedkara li dora ji %5 zêm hatiye ser! Kedkaro, belangaz vî barî hilnegirin ger hilnegirin jî.

Em ê bibêjin, "Krîzê me dernexistiye fatûra wî jî em ê nedin"! Li kolana, li qada, li kargehan em ê bertekê xwe nîşan bidin. Yê ku birçîbûnê, perîşanîyê bi me didin jiyandin û çav berdane nan u rizqê me û bi keda me bûne lord em ê li hemberî wan bibin yek û birêxistin bibin.

Werin em bi têkoşîneka birêxistêni barê krîzê yên ku krîzê derxistine li wan bar bikin. Em weka partiya ÖSPê, bang li gel dikin; werin em li hemberî krîzê birêxistin bibin! Fatûrayê bi patronan û bi AKPê ku desthilatdarîya wan ya siyasî heye, ji wanra bidin dayîn. Krîz û belangazî ne qeder e, çûndina IMFyê ji ne çareseri ye. Çareserî, zêdekirina hilberîneriyê, çareserî, geşedana azadî û demokrasiyê ye. Çareserî di parvekirineka adîl û wekhev de ye.

Werin em bibin yek, li nanê xwe, keda xwe, azadîya xwe û pêşeroja xwe xwedî derkevin.

Bimre kapîtalîzm, bijî sosyalîzm!

Partiya Azadî û Sosyalîzmê

KRİZİN FATURASINI
PATRONLAR VE SORUMLU SİYASETÇİLER ÖDESİN!

İşçiler, işsizler, yoksullar!

Dolar yükseldiği için ekonomi bozulmuyor. Ekonominin birden fazla yapısal sorunu olduğu için dolar yükseliyor.

TL dibe vurdu, döviz açığı rekor seviyede, dış borç ödenemiyor, cari açık alarm veriyor, enflasyon ve işsizlik çift hanelerde.

Çarşı - pazar - mutfakta yangın büyüyor! Yoksulun, ücretlinin aş-iş kazanı kaynamıyor!

Ekonomik krizin sonuçları sizleri vuruyor, ekmeğiniz hem küçülüyor hem de zamlanıyor!

Yağmur zamlarına, haksız-hukuksuz-sosyal haklardan yoksun işten atılmalara HAYIR deyin.

Kutu-kutu doları olanlar, "vatan-millet-sakarya" aşkına 7 TL'den bozdular! Ucuzken döviz al şimdi pahalıyken sat! Buna "milli ve yerli duruş" diyen vurgunculara tanıyın!

Kamuya ait her şeyi yabancılara peşkeş çeken AKP iktidarı; krizi "dış güçlerin ülkemiz üzerinde oynadığı oyunlar" olarak gösteriyor. Gerçekten öyle mi? Oysa dış güçler dediği ABD ve Avrupa şirketleriyle sabahı akşamı bir olan AKP'nin kendisidir.

İktidarın tepesindekilerin yakın akrabaları dahil yandaşlarının birçok ülke de yatırımları var. Halka; din-iman-vatan-millet edebiyatı satan AKP; kendi yandaşlarına ise han, hamam kurmaya devam ediyor. Krizden kurtulmanın yolu olarak bizlere tasarruf etmeyi, kemer sıkmayı öneriyorlar, kendileri yüzlerce koruma ve altın kaplamalı köşklerde yaşıyorlar! Kemer sıkılacaksa, tasarruf edilecekse, saraydan başlayalım, bindiğiniz kamu arabalarından, özel uçaklardan, villalarınızdan başlayalım!

İŞÇİLER, İŞSİZLER, KÜÇÜK ESNAF

Yaşamın her alanında gündemde ekonomik kriz var. Yoksulluk ve açlık sınırının altında yaşayan halk krizden telaşlanıyor. Krizin yansımaları çoktan yoksula yansıdı bile! Türk lirasındaki değer kaybı ve gıda fiyatlarındaki zamlar emekçilerin alım gücünü yere serdi. Sefalet ücretiyle çalışan emekçiler yaşamsal gıdalara ulaşamaz hale geliyor.

Alarm veren cari ve dış ticaret açığıyla, dibe vuran TL ile çift rakamlara çıkan enflasyon ve işsizlikle ekonomik kriz derinleşiyor. Ağır sonuçlarını ise işçilerin sırtına yüklemek istiyorlar. Kriz sorumlusu AKP ve patronlar, faturayı halka ödetme derdinde. Ücretlerin düşürülmesine, ücretsiz izinlere, kitlesel işten çıkarmalara başladılar bile. Antep bunun tipik örneği.

Küçük esnafın iflas bayrağını çekmesi, tükettiğimiz her şeye zam gelmesi, gece gündüz çalışan emekçilerin evine götürdüğü ekmeğin küçülmesi tam gaz devam ediyor. Üç kuruş para kazanıyorsak onu dahi fazla görüp "1 kuruş size yeter" diyecekler. Kısacası krizin olmadığı şartlarda bile yoksullukla boğuşan halkın yaşam koşulları, krizle paralel tümüyle ağırlaşacak. Peki, ne yapacağız? Oturup patronların yarattığı krizle ekmeğimizi, aşımızı ve de çocuklarımızın rızkını çalmasını mı bekleyeceğiz? HAYIR beklemeyeceğiz.

İŞÇİLER-GENÇLER-KADINLAR

Enflasyon-zam-işsizlik sarmalında işçinin, işsizin yaşamı çekilmez hale geliyor. Yer yer %50'lilere varan pahalılıkla yüzleşen ücretlilerin maaşına ise %5 civarında zam! İşçiler, yoksullar bu yükü taşımamalı, taşıyamazlar da.

"Krizi biz çıkarmadık faturasını da biz ödemeyiz" diyeceğiz! Sokakta, meydanlarda, işyerlerinde tepkimizi yükselteceğiz. Bizlere açlığı, sefaleti dayatanlara, aşımıza-ekmeğimize göz koyanlara, bizim sırtımızdan köşe dönenlere karşı birleşeceğiz-örgütleneceğiz. Örgütlü mücadeleyle krizin yükünü, yaratanlara yükleyeceğiz. ÖSP, halkı krize karşı örgütlenmeye, faturayı patronlara ve siyasal iktidarları olan AKP'ye ödettirmeye çağırıyor! Kriz ve yoksulluk kader değil, IMF'ye gitmek çözüm değil. Çözüm, üretimin artırılmasında! Çözüm, özgürlük ve demokrasinin geliştirilmesinde! Çözüm adil ve eşit paylaşımda. Gelin birlik olalım, ekmeğimize, emeğimize, özgürlüğümüze ve geleceğimize sahip çıkalım!

Kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm!

Özgürlük ve Sosyalizm Partisi

KKP 8. KONGRESİNİ YAPARAK KONGRE SONUÇ BİLDİRİSİNİ YAYINLADI

Kürdistan Komünist Partisi 8. genel kongresini yaparak sonuç bildirisini yayınladı. Sonuç bildirisinde en dikkat çekici nokta, Özgürlük ve Sosyalizm Partisi'nin (ÖSP) Kasım ayı içerisinde yapacağı 3. Genel Kongresi'nde partinin adını değiştirerek Kürdistan Komünist Partisi (KKP) yapma çabasına onay verdiklerini ifade ettiler.KKP kongresi sonuç bildirisinin tam metni aşağıdadır.

Kürdistan Komünist Partisi (KKP)
Kongre sonuç bildirisi

Partiya Komunîst a Kurdistan – Kürdistan Komünist Partisi (KKP) 22-23 Eylül 2018 tarihinde 8. parti kongresini gerçekleştirdi. Önemli kararlar alan kongremiz, parti yapısını selamlayarak aşağıda ki karar, görüş ve gelişmeleri kamuoyuna duyurur.

1- Kongremiz, bundan bir yıl önce çeşitli nedenlerden dolayı yarım kalan 8. kongremizin devamı ve tamamlayıcısıdır. Kongremiz, 2016 yılında gerçekleşen 7. parti kongresinin aldığı kararlara bağlı kalarak, Kuzey Kürdistan'ın iki komünist partisi; yasal alanda Partiya Azadî û Sosyalîzme – Özgürlük ve Sosyalizm Partisi (ÖSP) ve Partiya Komunîst a Kurdistan – Kürdistan Komünist Partisi'nin (KKP) birleşmelerini onayladı.

2-Kongremiz, yakın zamanda 3. genel kongresini yapacak olan ÖSP'nin; program, tüzük ve isim değişikliği yaparak KKP ismini almasını uygun buldu ve KKP'lileşmesini onadı.

3- Yasal alanda güçlü, istikrarlı ve olgun bir komünist partisi yaratmanın bütün komünist, devrimci ve ilerici güçlerin istem ve temennileri olduğu gerçeğinden hareketle, K. Kürdistan halkı, işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinin temsilcisi ve parçası olan partimiz KKP; yasal, meşru alanda yasaları zorlayarak ulusal manada Kürtlerin ve Kürdistan'ın meşruluk kazanmasına katkı sunarken, sınıfsal anlamda işçi sınıfının ve halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluşu için mücadele edecektir.

4- Sol, sosyalist ve komünistler için bu ara dönem ve evrenin zor, belirsiz ve yeniden toparlanma aşaması olduğu gerçekliği bizi de değerlendirme, arayış ve araştırmaya itmiştir. 20. yüzyıl devrimci dalgasının geri çekildiği, 21. yüzyıl devrimci dalgasının hala mayalanma aşamasında olduğu bu evrede, Marksizm-Leninizm'den kopmadan ve en önemlisi eskiyi tekrarlamadan, çağa denk düşecek bir şekilde mücadelemizi sürdüreceğiz.

5- Dünya komünist hareketinin bir parçası olarak, mücadelemiz bu yeni birlik ve oluşum ile devam edecektir. Ülkede ulusal demokratik güçler ile ulusal ve toplumsal kurtuluş için çalışacağız. Halkımızın bütün ilerici, devrimci ve demokrat parti, hareket ve kuruluşları ile ulusal birlik temelinde birliği hedeflemeye devam edeceğiz. Bölgede öncelikli olarak ülkemizin dört parçasındaki birliği sağlayıp Ulusal Kongre vb halkımızı temsil edecek bir üst kurum için mücadelemizi ve ısrarımızı sürdüreceğiz. Türkiye devrimci ve komünist hareketi ile dayanışma içerisinde olacağız. Hakim sistem ve rejime karşı aynı platformlarda yer alarak, egemen ulus devrimci, demokrat ve komünistleri ile asgari müşterek konularda birlikte davranacağız. Dünya devrimcileri ve komünistleri ile enternasyonal dayanışma içerisinde olup, onun gereğini yerine getireceğiz.

6- Yaklaşık 30 yıldır kapitalizm cephesindeki gelişmeler, yenilikler ve değişimler toplumda bir alt üst oluşu, alaborayı gündeme getirdi. Özellikle bilimde, teknikte, telekomünikasyonda, ekonomide, sanayide, siyasette, iş, çalışma ve üretim stratejisinde, sanat ve kültürde…vb alanlarda yaygınlaşan, küreselleşen ve globalleşen sistem, toplumun her kademesindeki sınıf ve katmanlara etki yaparak onları yeniden şekillendirdi, şekillendiriyor. Kapitalist dünyadaki bütün bu gelişmeler karşısında sosyalist blok ve ülkeler; sahip oldukları hatalar, eksiklikler ve yetmezlikler bir tarafa, bu gelişme ve yenilikler karşısında bir bir boğuldular, yıkıldılar ve deforme oldular.

7- Şimdi bu puslu, bulanık ve belirsiz ara dönem ve evrede; Marksist-Leninist, komünist ve sınıf siyasetini sürdürme azmi, kararlığı ve cesaretini yitirmeden mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz. Kapitalist sistem ve sömürgeci/ilhakçı rejime karşı; halkımız, işçi sınıfımız, kadrolarımız, üyelerimiz, taraftarlarımız temkinli bir şekilde, karamsarlığa düşmeden kendi yolumuzda yılmadan ilerlemeye devam edeceğiz.

8- Kuzey Kürdistanlı bütün ilerici, devrimci ve komünistleri kurulacak olan KKP'yi desteklemeye ve dayanışmaya davet ediyoruz. 24.09.2018

Bijî Azadî û Sosyalîzm
Bijî Kurdistan a Azad û Demokratîk
Bijî Partiya Komunîst a Kurdistan

Partiya Komunîst a Kurdîstan (KKP)

Hava Limanı Değil Mezarlık Alanı!

İstanbul 3.Havalimanı işçileri en haklı gerekçelerle günlerce direndiler ve yaşam koşullarının iyileştirilmesini istediler ancak polis şiddetiyle, yandaş yazarların hakaretleriyle karşılaştılar. Partimizin havalimanı işçilerine yönelik yaptığı açıklamada işçilerin yanında olduğunu belirtti.

İlgili açıklamadan:

"Ücretlerinin zamanında ve tamamının hesaplara yatırılması; işten atılmalar olmayacak atılanlar geri alınacak olması; servis sorununu çözümlenmesi; yatakhane ve banyoların iyileştirilmesi, iş güvenliğinin sağlanması, servis koşullarının iyileştirilmesi… benzeri taleplerinin karşılanmasını istiyor ve kamuoyundan destek bekliyorlar.

ÖSP olarak çağrımız işçilerin haklı taleplerinin yanındayız. Herkesi eylemdeki işçilerle dayanışmaya çağırıyoruz." 15 Eylül 2018

EM HÊRÊŞÊ REJIM A ÎRANÊ ŞERMEZAR DIKIN!

Îro berê nîvroyê rejima Îranê li navçeya Hewlêrê ya Koye li dijî PKDI û HDKê êrişek pêk ani.

Di dawiya hêrêşên bi moşek û bombebaranan de 16 kesan jîyana xwe dest da nêzîka 40 kes jî birindar bûne!

Rejîma Îranê duh jî sê ciwanên Kurd (Ramin Hüseyin Panahi û Loghman Morad û Zanjar Morad) darda kirin.

Di serî de serê gelê me saxbe. Di vê hêrêşê û darda kirinê da kesên ku jîyana xwe dest dane ji malbata wan ra sersaxî dixwazin. Ji bo birîndaran jî şîfa dixwazin.

Em bi tundî hêrêşên İranê şermezar dikin. Banga me ji gelê mera û raya giştîya cihanê ra van êrêşên Îranê bidin seknandin.

Di eynê dema ku İran hêrêşa Koye kir, Rejîma Sûrî jî li Qamişlo provokasyon bi kar anîn. Di eynî rojê da dewleta Tirk jî êrêşa Qandîlê kir. Welatê me di bin hêrêşê çeprast daye.

Em banga parî û rêxistinê xwe dikin, jî hember van hêrêşan helwestekî hevbeş bigrin. 08.09.2018

Partiya Azadî û Sosyalîzmê

SOSYALİST MEZOPOTAMYA

"'IMF'ye gitsin-gitmesin krizi atlamak için "devletin kemer sıkması" adı altında emekçilere kemer sıkma dayatılacak ki esas zam yağmuru geriden gelecek. Sarayın ve savaşın bütçesi ise asla kısılmayacak. IMF, zaten küresel finans kurumların, ülke ekonomileri üzerinde sıkı denetim ve yönlendirme, özelde işçi - emekçilere kemer sıkma ve genelde halka acı reçetenin dayatılması demektir.

Bu koşullarda, solun, sosyalist hareketin ortaklaşarak ve sendikaları da zorlayarak krizin faturasının işçi ve yoksulların sırtına bindirilmesine karşı bir eylem planı geliştirmeleri lazım. Sosyalist hareketin kemer sıkma politikalarına; işletme, sokak ve meydanlarda yanıt vermeye hazırlık yapması lazım. Bu süreçte sendikalar bir kez daha "sınıfta kaldılar" öyle ki CHP liderine bunu dedirtecek kadar tepkisiz kaldılar! Elbette geniş işçi kitlesinin özellikle ABD karşıtlığında AKP/Erdoğan politikalarını desteklediğini biliyoruz ama zaten tam da böylesi dönemlerde iktidarlar kitlesel dayanaklarını yitirirler!

Sonuç olarak; herkesin ekonomik krizi kendine göre! Ya da herkes farklı nedenlerle krizi sorguluyor! Örneğin; işveren "eyvah daralacağız, rekabet edemeyeceğiz" diyor! Erdoğan ve iktidar ekibinde "böyle giderse yerelde seçimleri kaybederiz" korkusu var! Ücretli işçi, yoksul, işsiz ise "ay sonunu nasıl getiririm" derdinde! Demek ki "bizim milletin acı ve sevinçleri ortak" demek yalandır, görülüyor ki acı ve sevinçlerimiz bile farklı!'"